Szent Anna
Görögkatolikus Gimnázium és Technikum
OM 203640
1081 Budapest, Bezerédj utca 16/A
Intézményvezető: Vénusz Edina

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Hatályos: 2026. szeptember 1-jétől

Tartalom

BEVEZETÉS **6**

AZ ISKOLA ARCULATA 6

INTÉZMÉNYÜNK KÜLDETÉSE 7

ISKOLÁNK JÖVŐKÉPE 8

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR 8

AZ ISKOLA SZAKMAI KÉPZÉSI KÍNÁLATA 9

AZ ISKOLA KÖRNYEZETE 11

AZ ISKOLA TANULÓI KÖZÖSSÉGE 11

AZ ISKOLA MEGLÉVŐ KAPCSOLATRENDSZERE 12

1. NEVELÉSI PROGRAM **15**

1.1. AZ OKTATÓ-NEVELŐ PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 15

1.1.1. Pedagógiai alapelvek, pedagógiai értékek *15*

1.1.2. A nevelő - oktató munka céljai *17*

1.1.3. A nevelő - oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai *21*

1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK 25

1.3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK 26

1.4. A KÖZÖSSÉG FEJLESZTÉSÉVEL, A KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK 30

1.5. A PEDAGÓGUSOK FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI 34

1.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE 38

1.6.1. Különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység *38*

1.6.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos tevékenység *51*

1.6.3. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok *51*

1.6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program *52*

1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység *53*

1.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE 53

1.8. A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI 54
1.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA SZABÁLYAI, VALAMINT A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI 56
1.10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI 60
1.11. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TERV 61
2. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM 64
2.1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS SZEREPE 64
2.2. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM ELMÉLETI HÁTTERE 65
2.3 AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS CÉLJAI 65
2.4. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS MÓDSZEREI 66
2.5. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FELADATAI, TEVÉKENYSÉGEK 67
2.5.1. A dohányzás visszaszorítása 67
2.5.2 Az alkoholfogyasztás visszaszorítása 67
2.5.3 Drogprevenció, az iskola drogstratégiája 67
2.5.4. Az egészséges táplálkozás 67
2.5.5. Mentális betegségek megelőzése, lelki egészségvédelem 68
2.5.6 Az aktív testmozgás 68
2.5.7 Bántalmazás, iskolai erőszak, online bántalmazás (bullying) 68
3. OKTATÁSI PROGRAM 71
3.1.A KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA, A KÖTELEZŐ, A KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, SZÁMA 71
3.2. A KÖZISMERETI KERETTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI 80
3.3. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA 81
3.4. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN AZ TANÁRVÁLASZTÁS SZABÁLYAI 82
3.5. A KÖZÉP- VAGY EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA VALÓ FELKÉSZÍTÉS, A VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK, A KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE 86
3.6. AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI 87
3.7. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV FEJLESZTŐ FORMÁI 95
3.8. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI 101

3.9. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG 101
3.10. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK 102
3.11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 108
3.12. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK 110
3.13. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK 111
3.14. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSHEZ AZ EMELT SZINTŰ OKTATÁSBAN ALKALMAZOTT FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÖVETELMÉNYEK 112
3.15. AZ ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE 112
3.16. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI 115
4. SZAKMAI PROGRAM 118
4.1.A SZAKMAI OKTATÁS CÉLJA 118
4.2.SZAKMAI FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁNK KIALAKÍTÁSÁNAK MEGHATÁROZÓI 120
4.3.A SZAKMAI KÉPZÉSI PROGRAM ÁLTALÁNOS ELVEI 120
4.4. TECHNIKUMI SZAKMAI OKTATÁS RENDSZERE 121
4.5. SZAKMAI GYAKORLATON VALÓ RÉSZVÉTEL 123
4.6.SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK RÉSZVÉTELE A SZAKKÉPZÉSBEN 124
4.7. A SZAKKÉPZÉSBEN TANÍTOTT TÁRGYAK ÉS EZEK ÓRASZÁMAI 124
4.7.1.A programtantervek általános előírásai a technikumi oktatásban 124
4.7.2. Intézményünk szakmai óraterveinek jellemzői 125
4.8. KÉPZÉSEK ÓRATERVEI 126
4.8.1. Pénzügyi számviteli ügyintéző képzés (5 0411 09 01) 126
4.8.2 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzés (5 0411 09 02) 132
4.8.3 Turisztikai technikus képzés (5 1015 23 07) 137
5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 146
6. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK ..... HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
MELLÉKLETEK 150
HELYI TANTERV 150
2 151
TANULMÁNYOK ALATTI INTÉZMÉNYI VIZSGÁK RENDJE 151
3 161
CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS HELYI PROGRAMJA 161

Bevezetés

Az iskola arculata

A Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum (jogelődjei: a Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Leövey Klára Közgazdasági Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, majd Leövey Klára Görögkatolikus Gimnázium és Technikum) 80 éve vesz részt a főváros közgazdasági szakmai képzésében, 2017-től pedig a köznevelésben is, gimnáziumi képzések formájában. Először, mint a Teleki Blanka Közgazdasági Technikum kihelyezett osztálya kezdett működni, majd a folyamatosan növekvő igényeknek megfelelően szervezeti önállóságot, s hamarosan önálló nevet szerzett.

A 2007. évben a fővárosi iskolaszerkezeti átalakítások következtében bővült, alakult arculata. A Hajnik Károly Közgazdasági Szakközépiskolát és Gimnáziumot iskolánkhoz csatolták, és mint jogutód együtt kezdtük meg egy új iskola építését.

2013. január 1-től az iskola a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába és irányítása alá került. Az intézmény Fővárosi Szakképzési és Ellátó Osztálya gyakorolta a közvetlen felügyeletet és irányítást.

2015. július 1-től az iskola, mint szakképző intézmény a Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásába és felügyelete alá került.

A működés szervezeti feltételei átalakultak. A szakképzési törvény által előírt centralizáció értelmében a fővárosban működő közgazdasági és kereskedelmi szakközépiskolákkal együtt létrejött a Budapest Gazdasági Szakképzési Centrum, amelynek tagiskolájaként folytattuk tevékenységünket.

2017. szeptember 1. óta a **Hajdúdorogi Főegyházmegye** fenntartásában dolgozunk tovább. 2018. szeptember 1-től gimnáziumi és közgazdasági szakgimnáziumi képzéseket, 2020-tól Gazdálkodás és menedzsment ágazati szakmai oktatást is folytatunk technikumi keretek között, a gimnáziumi képzések mellett. 2021-ben indítottuk a 6 évfolyamos gimnáziumi képzést.

Az alapítás óta kialakultak az iskolában olyan hagyományok, melyeket értékesnek tartunk és szeretnénk megőrizni a jövőben is. 1948–1980 között Kőbányán, majd 1980-tól a főváros VIII. kerületében működik az iskola. A Hajnik Károly Közgazdasági Szakközépiskola beépülése még inkább bővítette a működési területünket. A szerencsés földrajzi elhelyezkedés, a jó megközelíthetőség mindkét helyen működésének kezdete óta vonzóvá tette az iskolát Budapest agglomerációs körzeteiben is. Mindig szívesen fogadtuk és fogadjuk a vidéki bejáró tanulókat, és ezt a jövőben is szeretnénk megtartani.

Hosszú évtizedek hagyományai alapján szervezzük az iskolában közösségi életünket, tartjuk meg ünnepeinket: a tanévnyitást, az osztálykirándulást, a megemlékezéseket, (1848. március 15., 1849. október 6., 1956. október 23., megemlékezés a holokauszt, valamint a kommunista diktatúra áldozatairól, június 4-én a nemzeti összetartozás napjáról) a szalagavató bált, a Szent Anna-napokat, ballagást, pedagógusnapot és a tanévzárást. Az egyházhoz kötődő

hagyományos eseményeink: érettségizők zarándoklata, adventi gyertyagyújtás, adventi készület és böjt, tanárok lelki napja, karácsony, húsvéti készület és böjt, középiskolások zarándoklata, pedagógusbúcsú.

Évente rendezünk szakmai tantárgyi és közismereti tantárgyi versenyeket iskolai keretek között Iskolánk tehetséges tanulói részt vesznek budapesti, regionális, egyházmegyei és országos versenyeken.

A diákönkormányzat működése is a hagyományok szerint történik. Évente ismétlődő, a diákönkormányzat által megszervezett események teszik változatosabbá a diákéletet.

Intézményünk küldetése

A Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum oktatási-nevelési hitvallásának alapja a keresztény értékrend. Az intézmény munkatársi közösségének elsődleges célja tanulóink nemzetünkért, hazánk fejlődéséért és keresztény egyházaink, elsősorban a fenntartó katolikus egyház megerősödéséért elkötelezett tudatos állampolgárrá nevelése. Iskolánk az általános műveltség elsajátításához szükséges tartalmakat közvetíti, emellett korszerű szakmai képzést biztosít. Hisszük, hogy diákjaink az iskolánkban töltött életszakaszuk végére egészséges, hazánkért elkötelezett, a keresztény értékrendet megélő, kiteljesedett, önmagát érvényesíteni tudó személyiséggé érik. Valljuk, hogy minden egyes tanulónk ugyanolyan értékes személyiség; hogy minden egyes tanulónk egyedi és megismételhetetlen, Isten különleges ajándéka. Testi, lelki és szellemi nevelésük során ezt a tudatot erősítjük meg bennük. Pedagógiai alapelveink az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításán nyugszanak. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk az egészséges életmódra és a környezeti tudatosságra nevelésnek.

Intézményünk a 12 éves korosztálytól a fiatal felnőtt korig szólítja meg a diákokat. Általános tantervű 4 évfolyamos gimnáziumi, 6 évfolyamos gimnáziumi és gazdálkodás és menedzsment ágazaton pénzügyi-számviteli ügyintéző technikumi képzést folytatunk. Érettségi utáni évfolyamokon a Szakmajegyzék szerinti pénzügyi-számviteli ügyintéző, illetve turizmus-vendéglátás ágazaton turisztikai technikus képzést indítunk. Az intézményünkben végzett tanulóink a felsőoktatásban folytatják tanulmányaikat / érettségi utáni évfolyamokon szereznek középfokú szakképzettséget / a szakmai vizsga megszerzése után folytatják tanulmányaikat a felsőoktatásban. Célunk, hogy tanulóink elköteleződjenek a szakmai önképzés és az élethosszig tartó tanulás mellett.

Kiemelt pedagógiai célunk, hogy minden kompetenciaterületen fejlett kompetenciákkal rendelkezzenek diákjaink, melyeket a gyakorlatban is sikeresen alkalmaznak. Különös figyelmet fordítunk az ágazatokhoz kapcsolódó technikai fejlődés nyomon követésére, a digitális kompetenciák fejlesztésére, a fenntarthatóság és a környezetvédelem melletti elköteleződésre.

Tanulóink azon elkötelezett jelentkezők közül kerülnek ki, akik célul tűzték ki az érettségi / szakmai vizsga megszerzését, akik a képzésre kellőképpen felkészültek általános iskolai tanulmányaik során, és akik számára jelentőséggel bír az egyházi jelenlét, a keresztény értékrend.

Hisszük, hogy a technikumi képzés az életen át tartó tanulás egy állomása, nem csak végcélja lehet, hanem akár a felsőoktatásban való részvételre is felkészít.

Iskolánk jövőképe

A Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum a Gazdálkodás és menedzsment és Turisztika ágazatban magasszintű elméleti, ugyanakkor gyakorlatorientált szakmai képzést kíván biztosítani a 14 éves korosztálytól a fiatal felnőtt korú tanulók számára. Célunk, hogy Budapesten a szakma meghatározó, versenyképes és népszerű képzőhelyévé váljunk. Az önképzés és az élethosszig tartó tanulás mellett elkötelezett, az érintett területeken kompetens, korszerű, a piaci és egyéb partneri igényeket kielégítő tudással rendelkező szakembereket kíván képezni a Szakképzés 4.0 stratégiával összhangban.

Gimnáziumi képzéseinkben - tanári közösségünk magas színvonalú, reziliens oktatás-nevelési munkájára alapozva – alacsony lemorzsolódási, magas továbbtanulási mutatókat, a hozzáadott pedagógiai érték tükrében jó érettségi vizsgaeredményeket és jó országos kompetenciamérési eredményeket kívánunk elérni.

Az intézmény célkitűzése, hogy Budapest VIII. kerületében meghatározó oktatási-nevelési és kulturális tényezővé váljon.

Intézményünk a katolikus és más egyházi fenntartású iskolák sorában az erős középmezőnybe kerülve kíván azoknak a fiataloknak a nevelésében közreműködni, akik számára fontos egy olyan minőségi gimnáziumi nevelés-oktatás / technikumi képzés, melynek alapja a keresztény értékrend.

Jogszabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet
  a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) kormányrendelet
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

- A szakképzési kerettantervekről szóló 5/2018. (VII.9.) ITM rendelet
- 311/2016. (X. 14.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet, valamint az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 36/2015. (III. 6.) Korm. rendelet módosításáról
- 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók
- Képzési és Kimeneti Követelmények KKK (ikk.hu)
- Programtantervek PTT (ikk.hu)
- 2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről,
- 2012.évi I. törvény a munka törvénykönyvéről,
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról,
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról,
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1990. évi törvény az illetékekről,
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,
- 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet az oktatási igazolványokról,
- 26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról,
- 1993. Évi XCIII. Törvény a munkavédelemről,
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve higiéniás alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről,
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- Az oktatásért felelős miniszter mindenkori rendelete a tanév rendjéről

Az iskola szakmai képzési kínálata

köznevelési alapfeladatokat ellátó intézményegység:

gimnáziumi oktatás 4 évfolyamon és 6 évfolyamon

szakképzési alapfeladatokat ellátó intézményegység:

Képzések – tanulói jogviszonyban (technikumi szakmai oktatás, érettségire és szakmai vizsgára felkészítő évfolyamon és kizárólag szakmai vizsgára felkészítő évfolyamon)

Ágazat	képzési forma
Gazdálkodás és menedzsment	technikum

Turizmus-vendéglátás	technikum

ágazat	szakma azonosító száma	szakma		szakmai oktatási időtartama (év)	Digitális Kompetencia Keretrendszer szint
		megnevezése	szakmairánya		
Gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 01	Pénzügyi-számviteli ügyintéző		5 vagy 2	6
	5 0411 09 02	Vállakozási ügyviteli ügyintéző		5 vagy 2	6
Turizmus-vendéglátás	5 1015 23 07	Turisztikai technikus	Idegenvezető Turisztikai szervező	5 vagy 2	6

Gyakorlati képzés megszervezésének módja:

- saját gyakorlati oktatási hely biztosításával (taniroda)
- szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen

Képzések –felnőttképzési jogviszonyban (Technikumi szakmai oktatás, kizárólag szakmai vizsgára felkészítő évfolyamon)

Ágazat	képzési forma
Gazdálkodás és menedzsment	technikum
Turizmus-vendéglátás	technikum

ágazat	szakma azonosító száma	szakma		szakmai oktatási időtartama (év)	Digitális Kompetencia Keretrendszer szint
		megnevezése	szakmairánya		
Gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 01	Pénzügyi-számviteli ügyintéző		1 vagy 2	6

	5 0411 09 02	Vállakozási ügyviteli ügy-intéző		1 vagy 2	6
Turizmus-ven-déglátás	5 1015 23 07	Turisztikai technikus	Idegenve-zető Turisztikai szervező	1 vagy 2	6

Gyakorlati képzés megszervezésének módja:

- saját gyakorlati oktatási hely biztosításával (taniroda)
- szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen

Fejlesztő-támogató pedagógiai munka

Nappali tagozaton tanuló diákjaink számára egyéni fejlesztési terv kidolgozásával gyógypedagógus segíti a sajátos nevelési igényű tanulóinkat, illetve fejlesztő pedagógus segíti a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő tanulóinkat a tanulmányi feladatok megfelelő teljesítésében. Ezen felül személyiségük fejlesztésében is jelentős szerepet játszik a rendszeres segítő tevékenység. Az iskolában részmunkaidőben iskolapszichológus is működik.

Az iskola környezete

Iskolánk ma Budapest 8. kerületében működik. Az iskola területi elhelyezkedése rendkívül kedvező, jól megközelíthető a budapesti kerületekből és az agglomerációs körzetekből egyaránt. A II. János Pál pápa tér remek sportolási lehetőségeket biztosít testnevelésórák és iskolán kívüli programok keretében is.

Az iskola tanulói közössége

Iskolánk tanulói elsősorban budapesti lakosok, azonban vidékről való jó megközelíthetőség sok Budapestre irányuló vonalon a bejáró Budapest–környéki tanulók számára is vonzóvá tette az iskolát.

Az iskolába jelentkező és felvett tanulók többségében jó tanulmányi eredménnyel érkeznek.

Tanulóink többsége átlagos szociális hátterű családokból érkeznek. A családi környezet, a szülői háttér átlagos anyagi színvonalat biztosít a tanulóinknak.

A vallásukat gyakorló tanulók többségében római katolikus vallásúak, tanulóink mintegy 10%-a görögkatolikus. A szóbeli felvételi beszélgetés értékelésénél előnyt élveznek azok a keresztény felekezetű diákok, akik közösségük / gyülekezetük aktív tagjai.

A tanulók nagy részénél az életkori sajátosságokból következően általában jellemző, hogy pályaválasztásukat a szülők irányítják. A technikum választását indokolja, hogy lehetőséget biztosít az érettségi vizsgával együtt szakmai képzés megszerzésére is, ugyanakkor lehetővé teszi azt is, hogy felsőfokú oktatási intézménybe kérjék a tanulók felvételüket. A közgazdasági terület választását a többségnél a szülők ismeretei indokolják. A pálya keresett, és kitűnő munkába állási esélyt jelent.

Az általános iskola és a középiskola tanulási folyamatának különbözősége sok problémát jelent a tanulók számára. Számos tanuló számára nehéz alkalmazkodni a magasabb szintű, komplexebb, önállóbb tanulási módszerekhez. Különösen első évben jelent nagy gondot az alkalmazkodás. Sok tanuló esetében az is gondot jelent, hogy az általános iskolák nyolcadik osztályában, a középiskolai felvételi eljárás lebonyolítását követően lazul az oktatási fegyelem.

Iskolánkban a diákönkormányzat a szabályzatokban meghatározottak szerint, önálló szabályzattal irányítottan, éves munkaterv alapján, diákönkormányzat munkáját segítő tanár közreműködésével dolgozik. Rendszeres iskolai diákbizottsági megbeszélések, évente egy alkalommal megtartott diákközgyűlés, s az egyedi problémák jelentkezésekor külön egyeztetett megbeszélések biztosítanak megfelelő alkalmat a felmerülő gondok rendezésére, megoldására. A jogszabályok által előírt kérdésekben, döntésekben az iskolavezetés mindenkor az előírt módon kikéri a diákönkormányzat véleményét, és ezt dokumentálja.

A diákönkormányzat működésének anyagi hátterét, feltételeit (termek használata, beszerzések stb.) az iskolai biztosítja.

Az iskola felnőttoktatási tagozatán tájékoztatással, marketing munkával törekszünk a tanulólétszám biztosítására.

Már a 2012/2013. tanévtől kezdődően az iskola az oktatás folyamatát, valamint a vizsgák teljesítését korszerűsítette a digitális tananyagbázis megteremtésével, digitális feladatmegoldás benyújtásának lehetőségét biztosította a vizsgakövetelményeknek való megfelelés érdekében.

Az iskola meglévő kapcsolatrendszere

Az iskola fenntartója 2017. július 1-jétől a Hajdúdorogi Főegyházmegye.

Az iskola kapcsolatrendszerében az egyik legfontosabb terület a szülőkkel / törvényes képviselőkkel való kapcsolattartás. A tanév során két alkalommal az iskola szülői szervezetének képviselői és az iskolavezetés kölcsönösen tájékoztatják egymást az iskola működésével kapcsolatos kérdésekről.

Az új szervezeti keretek között tematikus projekthetet tartunk tanulóinknak, melynek eseményeiről, eredményeiről szülői értekezlet keretében tartunk tájékoztatást.

Ezen túlmenően minden olyan kérdésben, melyben a jogszabályok, a szervezeti és működési szabályzat, a házirend-egyeztetést, véleménynyilvánítást ír elő, eleget teszünk ennek a követelménynek, de bármilyen felmerülő, a tanulókat és szülőket egyénileg vagy csoportosan érintő kérdésben az iskolavezetés rendelkezésre áll, és biztosítja az egyeztetés lehetőségét.

A tantestület tagjai és a szülők közötti kapcsolattartást az évente két alkalommal megtartott szülői értekezletek, valamint a tanév során két alkalommal megtartott fogadóórák biztosítják. Egyedi problémák esetében a tantestület tagjai rendelkezésre állnak heti rendszerességgel, és lehetőséget nyújtanak az egyéni megbeszélésekre, egyeztetésekre. A tanulókkal kapcsolatosan felmerülő tanulmányi, fegyelmi probléma esetén a tanárok megkeresik a szülőket, és velük együttműködve oldják meg a kérdést. A megkeresésekhez minden rendelkezésünkre álló eszközt alkalmazzuk, így elérhetőek vagyunk postai úton, telefonon, e-mailben, Facebookon és Instagramon is.

A közösségi szolgálat, az önkéntesség, a fenntarthatóság és nem utolsó sorban a személyiségfejlesztés témakörei kapcsán sok szervezettel kerülünk szorosabb kapcsolatba.

Kiemelkedően fontosak számunkra az alábbiak:

Az iskolai munka irányításának, a feladatok végrehajtásának érdekében az intézmény intenzív kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Az intézmény fenntartója a Hajdúdorogi Főegyházmegye
- Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium
- Innovációs és Technológiai Minisztérium
- Az Oktatási Hivatal területileg illetékes szervezetével
- A kormányhivatal
- Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal
- Az iskola oktató, nevelő, szakképző munkájának irányításában résztvevő minisztériumok
- A tanulói felvétel, adatgyűjtések, szolgáltatások, dokumentumok igénylése tekintetében a megfelelő működő országos szervezetekkel (pl.: diákigazolvány, Statisztikai Hivatal stb.)

Az oktató, nevelő munkát segítő pedagógiai szolgáltató intézmények:

- Katolikus Pedagógiai Intézet
- Iskolát támogató vállalkozások
- Társintézmények, iskolák
- Szakmai gyakorlatok lebonyolításában részt vállaló gazdasági szervezetek, kamarák
- gyermekjóléti szolgálat,
- az intézmény-egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltató
- 8. kerületi Önkormányzat és Polgármesteri Hivatal
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat
- Hajdúdorogi Görögkatolikus Szakképzési Intézet Ágazati Képzőközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

- Szent Atanáz Országos Független Vizsgaközpont
- iskolaorvos, iskolai védőnő,
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
- Katasztrófavédelem
- Keresztény Értelmiségiek Szövetsége
- Szociális szervezetek
- Pénzügyminisztérium
- Pedagógiai Oktatási Központ

Felsőoktatási partnereink

- Óbudai Egyetem
- Nemzeti Közszolgálati Egyetem
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem
- Károli Gáspár Református Egyetem
- Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola

Az iskola működése során számtalan intézménnyel kerül közvetlen vagy közvetett kapcsolatba. Ezek gazdasági, kulturális és sok más egyéb területen kínálnak együttműködést. Az iskola igyekszik kihasználni ezeket a lehetőségeket tanulóinak oktatása és nevelése érdekben.

1. Nevelési program

1.1. Az oktató-nevelő pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Pedagógiai alapelvek, pedagógiai értékek

Az emberi magatartás általános értékei

Az iskola

- értékrendjében keresztény világszemléletű
- tanulóinak elsősorban ISTEN és az EMBER **tiszteletén, az embertársak megértésén** és szükség szerinti **segítésén**, **a másság elfogadásán** alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük az evangéliumi elvek mentén. A tanulókat nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés;
- értékként preferálja **az aktivitást, kezdeményezőkészséget, döntési képességet, az innovativitást,** mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket.
- tanulói a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus **iskolai közösségnek**.
- nyitott mindenki számára, aki elfogadja keresztény értékrendű oktatás-nevelési alapelveinket.

Nevelési értékeink:

- az ember természetfeletti rendeltetése;
- az ember közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek: Isten- és emberszeretet, az emberi élet védelme;
- elkötelezett élet a családban, az egyházban és a társadalomban;
- az evangéliumi normákból következő kötelességek (pl.: fegyelmezettség, munkafegyelem, pontosság, lelkiismeretesség; a felnőttek, szülők, tanárok, idősek tisztelete)
- pedagógiánkban a jóságot, az igazságot, az igazságosságot és a szépséget alapvető értéknek tekintjük;

Az ember személyisége másokkal való kölcsönhatásban teljesedik ki a családban, az anyanyelvi, és az őt körülvevő kulturális, politikai és vallási közösségben.

Az ember kultúrateremtő lény is, aki alakítja a környező világot.

Az ember, felelősséggel rendelkező lény, akinek feladata, hogy megőrizze és gazdagítsa önmagát, az emberi közösséget, a természetet, mely otthona, de amely hatalma alatt is áll, és amelyet őriznie kell.

Az ember, ha Magyarországon él, magyar nemzetiségű ember is, aki a közös nemzeti értékekből táplálkozik és a maga tehetségének megfelelően szolgálja. Fontos számára az ország és tágabb környezetének, a Kárpát-medence megismerése, és a nemzeti hagyományoknak, a nemzeti identitás fejlesztése, ápolása és kibontakoztatása.

Az ember, felelősséggel tartozik embertársai iránt, különösen, ha az különleges bánásmódot igénylő, vagy sajátos nevelési igényű gyermek, vagy felnőtt. Így kötelessége elősegíteni az esélyegyenlőség megvalósulását, hogy mindenki számára egyforma esélyt biztosítson, képességeinek minél jobb kibontakoztatására.

Az ember viselkedésének mozgatórugója az egymást elfogadó és szolgáló szeretet.

A helyi értékek meghatározása

Fontos, hogy intézményünk folyamatosan fejlessze oktató–nevelő munkáját, melynek középpontjában a tanulók állnak.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a további tanulmányokhoz szükséges helytállásban. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap, mint nap, amit alapvetően a gyerekek érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai klasszikus értékrend alapján.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink, kiváltképpen a tanulók, a pedagógusok, a gyerekek szülei.

Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté a kerületi oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulókban kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- keresztény világszemlélet, evangéliumi értékrend
- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk
- az emberiség közös értékei
- a demokrácia értékei
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő

tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a fenntartót, a szülői házat, a családot (szülői közösséggel kooperatív kapcsolat, szülők iskolája előadássorozat, szülői „fehér asztal" programok stb.).

Az oktatás-nevelés folyamatában a következő alapelveket tartjuk kiemelten fontosnak:

- Azonos súlyú feladatként értelmezzük az oktatást és nevelést, melyek szorosan összefüggnek egymással és el nem választhatók egymástól.
- Azonosan fontos, hogy az iskolánkban tanuló gyerekek képességeiknek megfelelő eredménnyel megszerezzék az általános műveltséghez szükséges közismereti tudásanyagot, a szakmai képzés szakaszában piacképes szakmai ismereteket nyújtsunk számukra, eközben pedig személyiségüket formáljuk olyan módon, hogy helyesen kialakított értékrendjük, egyéniségük, arculatuk legyen, de ezzel együtt mégis közösségi személyiséggé váljanak.
- Személyiségként érvényesüljenek a társadalomban, ismereteikkel, tudásukkal együtt, de ugyanakkor a közösségben találják meg kapcsolataikat.
- Legyenek nyitottak a tudásszerzésre.
- Legyen teljes a személyiségük azáltal, hogy a nevelés folyamatában érzelmi hatásokkal is alakítjuk, formáljuk őket.
- Tanuljanak meg egészségesen élni, értékelni és védeni az élet szépségeit, környezetüket.

A legfontosabb alapelveink: hit, tudás, (közismereti és szakmai), egészséges személyiség, érzelmi intelligencia, emberi értékek tisztelete.

A tanulói érdeklődés felkeltése, a hatékonyabb motiválás érdekében megújítjuk oktató-nevelő módszereinket: kooperatív órai munkavezetés, differenciált foglalkoztatás, több dicséret, kisebb lépésekben történő előrelépés, felkészítés a különböző vizsgák megelőző évekbeli feladatai alapján, korrepetálás, tehetséggondozás, versenyek, tantárgyi minimumok, iskolai tananyagtár fejlesztése, IKT kompetenciák fejlesztése.

1.1.2. A nevelő - oktató munka céljai

Nevelő-oktató munkánk célja, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség

kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Az alapelveknek megfelelő célkitűzéseket az alábbiakban fogalmazzuk meg a kulcskompetenciák fejlesztését figyelembe véve:

A **kulcskompetenciák** azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához s fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez, a munkához.

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A közismereti képzés területén a kerettantervek által meghatározott tudásanyag alapos, a tanuló képességeinek megfelelő szintű oktatása. Az ismeretek elsajátítása során ki kell alakítani a tanulókban a szemléletet, hogy ismereteiket komplex módon sajátítsák el és értelmezzék. Legyenek alkalmasak arra, hogy életük középiskola utáni szakaszában tudásuk bővítésére meglegyen az igényük. Tudásuk legyen olyan megalapozott, hogy a későbbiek során önképzéssel, illetve képzéssel bővíteni tudják azt.

Különösen fontos, hogy néhány tantárgy oktatásában egész életük során egy, a középiskolai tanulmányokban kialakított biztos alapra építkezzenek.

Az általánosan megfogalmazott célkitűzések a tantárgyak tanításában pontosan megfogalmazhatóak. Az irodalom oktatása során szerezzenek olyan alapot, amely igényessé teszi őket arra, hogy életük későbbi szakaszaiban is olvassanak, legyen biztos értékrendjük az irodalmi művek tartalmának megítélésben. Tanulják meg értelmezni és értékelni az irodalmi alkotásuk tartalmát, mondanivalóját.

A nyelvi képzésben szerezzenek olyan alapot, melynek segítségével biztosan és helyesen tudják értelmezni a hallott és olvasott szöveget, valamint képesek megfogalmazni, kifejteni mondanivalójukat szóban és írásban.

Történelmi ismereteik tegyék őket alkalmassá arra, hogy lássák az ember, a társadalom fejlődésének törvényszerűségeit, és ezek az ismeretek nyújtsanak segítséget számukra eligazodni a világ dolgaiban.

Idegen nyelven tanulják meg kifejezni magukat, tudjanak kapcsolatot teremteni más országok polgáraival. Képesek legyenek az egyre inkább „többnyelvű" Európában kommunikálni, eligazodni.

Váljon rendszeressé számukra a testi edzés. Tapasztalják meg, hogy a test ápolása, kondicionálása milyen jelentőségű életükben, a fizikai erőnlét megfelelő kialakítása, karbantartása, az egészséges életmód milyen fontos életvezetésükben.

A matematikai kompetencia birtokában a tanulók alkalmazni tudják az alapvető matematikai elveket az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában. Alakuljon ki és folyamatosan fejlődjön a logikus gondolkodás, a komplexitás képessége.

A természettudományos tárgyakban tanulják meg környező világunk legfontosabb törvényszerűségeit, értékeljék és óvják környezetünket.

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiájának magabiztos ismeretét és alkalmazását a munka a kommunikáció és a szabadidő területén. A fejlett, aktív digitális kompetenciák nélkülözhetetlenek a mai modern társadalom munkaerő piacán. Az egyre bonyolultabb hardverek és szoftverek használata, a digitális kommunikáció folyamatos megújulást igényel mind a tanárok, mind a diákok részéről.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információk előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás és alkalmazásuk.

A hatékony, önálló tanulás kompetenciája

Ezek a kompetenciák azt jelentik, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való

hatékonyt gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A szociális és állampolgári kompetencia jelenti a harmonikus életvitel és közösségi beilleszkedés feltételeit. Az állampolgári kompetencia képesség teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben a munkahelyén is abban, hogy megismerje tágabb környezetét és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.

Olyan képességek, készségek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, tapasztalatelemzés, értékelés, vállalás egyéni és csapatmunkában.

A nevelésben alakuljon ki személyiségük, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy egyéni életükben érvényesülni tudnak, kapcsolatokat képesek alakítani baráti és családi környezetben. Munkahelyükön, tágabb környezetükben feleljenek meg a közösségi élet írott és íratlan szabályainak.

A szakmai képzésre történő alapozó oktatás során a választott szakmának megfelelő követelmények szerint sajátítsák el a szakmai képzés folyamatában a beszámításhoz szükséges tananyagot.

Ismereteik legyenek tovább fejleszthetőek önképzés és szervezett képzési keretek között történő továbbképzés során. Megszerzett ismereteiket tudják alkalmazni a gyakorlatban, illetve készüljenek fel rá, hogy jövendő munkahelyükön az iskolában megszerzett elméleti tudást a munkahelyi irányítás mellett hasznosítsák.

Az előzőekben felsorolt kulcskompetenciák alapján az alábbi kiemelt fejlesztési feladatokat fogalmazhatjuk meg:

Fejlesztési feladataink

Legyen a tanulóknak megfelelő viszonya saját magukhoz, alakuljon ki megfelelő önképe, önismerete.

A közismereti területeinek ismerete során alakuljon ki népünk kulturális örökségének, sajátosságainak megismerése, nemzeti kultúránk értékeinek ismerete és elismerése.

Saját kultúránk ismerete és értékelése mellett alakuljanak ki a tanulók ismerete az EU népeiről, együttműködésünkről, saját helyünkről az Európai Unióban.

Fontos a tanulók aktív állampolgári és demokratikus értékekre való nevelése, azok alkalmazásának igényének kialakítása.

Mai életünkben a gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem tudjuk megérteni a bennünket körülvevő világ folyamatinak jelentős hányadát. Az iskolai nevelésnek

alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztóvá váljanak, mérlegelni tudják döntéseiket, azok kockázatát, hasznát, költségeit.

A tanulás, a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata. A tanulás számos összetevője tanítható. Minden oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával kapcsolatban, és tanítsa meg a gyermekeket tanítani.

Az iskolában nagy feladat hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Célja, hogy segítse a tanulók iskola és pályaválasztását. Hatótényezői: az egyén, képességeivel és adottságaival, önismeret fejlesztése, a pályák, foglalkozások, lehetőségek megismerése, tevékenységek tapasztalatok útján. Az iskolának képet kell nyújtani tanulói számára a munka világáról.

1.1.3. A nevelő - oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai

Annak érdekében, hogy az iskola pedagógiai alapelveit, célkitűzéseit meg tudja valósítani jól szervezett keretek között kell a képzés különböző szakaszaiban az oktatást - nevelést megvalósítani.

A négy évfolyamos gimnáziumi képzés jellemzőit a Pedagógiai program egésze írja le különböző aspektusokból, így az ettől eltérő, különös jellemzőket az alábbiakban a hat évfolyamos és a technikumi képzések tekintetében kiemeljük.

A hat évfolyamos gimnáziumi képzés jellemzői

Hat évfolyamos gimnáziumi képzés keretében ellátott feladatok:

– kiemelt feladat a tehetséggondozás, felkészítés a különböző tanulmányi versenyekre;
– felzárkóztatás, korrepetálás;
– általános műveltség megalapozása;
– kiegészítő ismeretek közlése;
– a kétszintű érettségi vizsgára való felkészítés;
– érettségi utáni szakképzésre történő felkészítés;
– felsőfokú továbbtanulásra történő felkészítés;
– munkába állást elősegítő ismeretek nyújtása;
– személyiség- és közösségfejlesztés.

Oktatói közösségünk egységes véleménye, hogy a tanulók 6 évfolyamon történő oktatása-nevelése jelentősen hatékonyabb, mint a 4 éves képzésen. Meggyőződésünk, hogy amennyiben egy gyermek már a kiskamaszkorban gimnáziumunk tanulója lesz, értelmi, érzelmi és

szociális fejlődésében is komolyabb támaszt nyújthatunk nekik, mindezen területek fejlesztésében hosszabb távú és tartósabb eredményeket érhetünk el.

6 évfolyamos szerkezetben a csoportbontások nagyobb száma tág teret ad a tanulók értelmi képességeinek differenciált kibontakoztatására.

Az idegen nyelvek tanítása csak kiscsoportos formában képzelhető el eredményesen, így ezek tanítását a négy, illetve hat év alatt végig csoportbontással végezzük. Sok esetben egy fél osztály létszáma sem tekinthető kis csoportnak. A 2. idegen nyelv hatékonyságának érdekében az idegen nyelvi csoportokat évfolyam szintű bontással alakítjuk ki.

A hat évfolyamos képzés a kiskamaszok életkori sajátosságaira építve, a felesleges tantárgyismétléseket elkerülve a témakörök, tantárgyak egyeztetésével történő feldolgozás segítségével lehetőséget biztosít nyugodtabb tárgyalási tempóban az érési szakaszok megfelelő ütemezésére.

Tanulási szakaszok:
Az első két év az alapozó szakasz, melynek céljai a következők: tanulási módszerek elsajátítása, az egyes tantárgyak speciális nyelvezetének, sajátos közelítési módjának megismerése, sokoldalú tapasztalatszerzés (kísérletek, játékok, megfigyelések).

A második két év az orientáló szakasz, melynek céljai a következők: külső késztetés és lehetőségek biztosítása ahhoz, hogy a tanulók érdeklődésük irányát, mélységét kipróbálhassák (az érdeklődés és tudásszint szerinti évfolyam szintű csoportbontások, egyéni és csoportos tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök). A lehetőségek felhasználásában fokozódó mértékben építünk a diákok önálló döntésére, felelős, értelmes közreműködésére.

A harmadik két év a fakultációs szakasz, melynek céljai a következők: ebben a két évben az előkészített pályaválasztási elképzelések szerint évfolyam szinten kialakított csoportokban a kétszintű érettségire történő céltudatos és intenzív előkészítés folyik.

Lehetőleg bontott csoportokban tanítjuk a matematikát, és lehetőség szerint a kísérletezést igénylő tárgyakat.

Iskolánkban a két idegen nyelv tanulása kötelező. Az első nyelvet hat éven át, a másodikat az utolsó négy évben tanulják a tanulók. Az első nyelvből célunk a nyelvvizsgaszintű tudás, amit a szorgalmas diákok az iskolánkban biztosított körülmények között el is érnek a négy évfolyamos képzésben is. (Itt jegyezzük meg, hogy az emelt szintű, jeles eredményű nyelvi érettségi középfokú állami nyelvvizsgával egyenértékű. Egy nyelvből kötelező érettségi vizsgát tenni.) Első idegen nyelvként javasoljuk az általános iskolában korábban tanult nyelv folytatását (angol / német). Második nyelvként az angol, német, spanyol, olasz közül választhatnak diákjaink. Ezen nyelvek órái évfolyamszinten bontottak (mindenkinek ugyanakkor van a nyelvórája), ez lehetővé teszi, hogy a választott nyelvet mindenki a tudásszintjének megfelelő csoportban

tanulja. Az idegen nyelvek tanításának hatékonyságát növeli az átlagosnál magasabb idegen nyelvi óraszámok, valamint az, hogy 7. és 8. osztályban csak az első idegen nyelvet tanítjuk.

Hat évfolyamos oktatási rendszerünkben külön hangsúlyt kap a hátrányos helyzetű tanulók beiskolázása. A hosszabb képzési idő több lehetőséget ad a hátrányok leküzdésére és a sajátos képességek kibontakoztatására. Az iskolánkba bekerült ilyen diákok számára felzárkóztató foglalkozásokat biztosítunk.

Technikumi képzés jellemzői

9-13. évfolyamokon a közismereti ismeretanyag oktatása a NAT és a kerettantervek előírásainak megfelelően, a szakképzés területén a programtantervek alapján és a helyi sajátosságok figyelembevételével kialakított helyi tantervek szerint folyik az oktatás. A szakmai oktatás során a Gazdálkodás és menedzsment ágazat és Turizmus-vendéglátás szakmai tananyagtartalmának átadása, elmélyítése a feladatunk a 9. évfolyamtól.

- A 2020-tól hatályos NAT-ra épülő kerettantervekben az óraszámok 80%-át a kerettantervben foglaltak megtanítására kell fordítani, de szükség esetén az óraszámok 100%-a is felhasználható a törzsanyag elsajátítására.

A közismereti képzés szakaszában a szabadon tervezhető órakeret felhasználása az egyes évfolyamokon a nevelőtestületi megállapodásnak és az iskolai óraterveknek megfelelő keretek között történik. Az egyeztetés a tantestület tagjai között történik, valamint a fenntartó jóváhagyásával.

A kitűzött pedagógiai célokat akkor tudjuk megvalósítani, ha a lehetőségeket, melyeket a tanulóknak fel tudunk kínálni, pontosan meghatározzuk (témaköröket, tantárgyakat, felhasználható órákat). Ezek pontos megnevezése mindenkor a következő tanév előkészítése során történhet, figyelembe véve az évfolyamok tanulói összetételét, eredményeit, kívánságait, érdeklődését.

Az óratervekben tükröződniük kell azoknak a célkitűzéseknek, melyeket megfogalmaztunk.

A kilencedik évfolyamon arra kell törekedni, hogy a különböző iskolákból, különböző előképzettséggel, tudással érkezett tanulók hiányosságaikat tudják pótolni, felzárkózzanak, megtanuljanak alkalmazkodni a középiskolai követelményekhez.

Így ennek megfelelően a szabadon választható órakeret tantárgyait felhasználva próbáljuk összefésülni az ismereteket, a felzárkóztatáshoz korrepetálások, fejlesztő foglalkozások, a tehetséggondozáshoz szakkörök társulnak.

A matematikai tudás fejlesztése érdekében 2015/2016. tanév óta matematikai fejlesztő stratégiát készítettünk, és ezzel próbáljuk magasabb színvonalra emelni a tanulók matematikai ismereteit.

Az idegen nyelvi képzés követelményeinek kétféle formában tudunk megfelelni. A magasabb idegen nyelvi tudás érdekében a matematika fejlesztéséhez hasonlóan készült stratégiai terv a magasabb kompetenciák kialakításának érdekében.

Minden tantárgy kidolgozott egy minimumkövetelmény-szintet, amelynek az elérése minden tanuló számára alapvető követelmény. A minimumkövetelmények összeállítását a tantárgyakat tanító kollégák végzik, tanévről tanévre folyamatosan ellenőrizve a tartalmakat, azt a munkaközösségek egyeztetik, megvitatják és elfogadják.

A felnőttoktatás területén a javasolt esti oktatás kerettantervei szerint készítjük fel tanulóinkat a közismereti képzési területeken és a szakmai képzési területeken is.

A szakmai képzésre történő felkészítés szakaszában a választott szakmának megfelelő Programtantervek alapján oktatjuk a szakmai ismereteket.

Az oktatás minden szakaszában meg kell valósítani a következetes számonkérés folyamatát. Az egyes képzési szakaszok végére, melyekre a követelmények szerint már komplex, áttekintő módon kell rendelkezni az ismeretekkel, csak folyamatos, következetes tanulással lehet felkészülni. A folyamatos felkészülés fontos, ösztönző eszköze a folyamatos számonkérés. A számonkérés együtt kell, hogy járjon az értékeléssel. A hiányosságok, az elkövetett hibák akkor kerülhetők el a távlatokban, ha gondos, tudatos elemzés keretei között adunk útmutatást a továbblépéshez.

A sajátos nevelési igényű tanulók beszámoltatásánál és ennek értékelésénél a szakértői véleményt vesszük figyelembe és annak alapján döntünk, hogy a szóbeli és/vagy írásbeli beszámoltatást alkalmazzuk-e, amennyiben erre az előírások lehetőséget biztosítanak.

Projektek, témanapok és témahetek

Intézményünk rendszeresen tart interdiszciplináris, multidiszciplináris projektnapokat, témaheteket, melyek részletes leírása a mellékelt Helyi tantervben és az éves munkatervben szerepel.

Kiemelt szerepet játszanak a tanév helyi rendjében a Fenntarthatósági, Digitális és Pénzhetek, melyek során az iskola tanórai és tanórán kívüli anyagok feldolgozásával, programok szervezésével, projektfeladatokkal valósítja meg a programok oktatás-nevelési célkitűzéseit.

Az egyes képzési szakaszok és a képzési szakasz végét követő vizsgák

Érettségi vizsga

A 12. osztály és 13. osztály végét az érettségi vizsgával zárjuk, melyet a jogszabályi előírásoknak megfelelően bonyolítunk le. Pedagógiai programunkban szerepelnek a középszintű érettségi vizsga tantárgyainak témakörei.

Mindazoknak a tanulóknak, akik emelt szinten kívánnak érettségi vizsgára felkészülni és vizsgázni a jogszabály által meghatározott feltételekkel tudjuk a felkészülést biztosítani.

A technikumi képzés 5 éves. Az első két év ágazati ismereteket adó képzése után a második ciklusban duális képzés folyik.

A szakmai képzés időszakában a képzőhely a tanulóval tanulószerződés helyett szakképzési munkaszerződést köt, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. A közismereti tanulmányi tömbök idején a tanuló ösztöndíjban részesül. A technikumi képzés lehetőséget teremt arra, hogy a jó tanulmányi eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének beszámításával továbbtanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

A 10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás. Matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőséggel. A szakmai vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy, idegen nyelvből 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló.

Szakmai vizsga

Az érettségit követő szakmai képzés befejeztével a tanulók szakmai vizsgát tesznek a tanult szakmában a jogszabály által előírt vizsgakövetelményeknek megfelelően.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztés az iskolai oktató-nevelő munka egyik fontos feladata. Az iskolába érkező sokszínű háttérrel, és ennek megfelelően a személyiség alakulás kezdeti sokszínű jegyeivel rendelkező tanulók esetében sokfajta tevékenység keretében tudjuk alakítani a célkitűzéseinkben megfogalmazott személyiségideált. Sajnos, ma a gazdasági, társadalmi, családi környezet sok esetben negatív hatást fejt ki a tanulók személyiségének alakulásában.

Az iskola feladata, hogy egészséges személyiségű, egyéni és közösségi életében érvényesülni tudó, helyes értékrenddel bíró, alkotó embereket neveljünk. A személyiségnevelés folyamata a teljes oktatás folyamatában érvényesül. A személyiségfejlesztés lehetőségeit az iskolai élet minden mozzanatában ki kell használni. Nevelni, alakítani kell a személyiséget a tanítási órákon.

Különleges feladatot jelent a személyiség formálásában az iskola nem magyar, illetve roma tanulóinak személyiségfejlesztése. Ezeknél a tanulócsoportoknál hagyományaikat, életvezetési szokásaikat figyelembe véve és tiszteletben tartva, az integráció folyamatában a beilleszkedés folyamatát kell megvalósítani. Ehhez minden eszközt fel kell használni, nemzeti sajátosságaik, életük, szokásaik bemutatását, megismerését, ugyanakkor az iskola követelményrendszerének, elveinek minden területen való elfogadtatását kell elérni.

A magyar nyelv és irodalom, történelem, művészeti órákon ki kell használni a példák erejét, az olvasmányélményeket, irodalmi alkotásokat, a művészeti alkotások bemutatását az

esztétikai nevelésben, a helyes értékrend kialakításában. Alkalmasak ezek az eszközök az ember tiszteletének a nevelésére, elfogadtatására, kifejezésmód, kulturált magatartás fejlesztésére.

A természettudományi órák alkalmasak arra, hogy a környezethez való helyes viszony kialakítását, a környezetvédelem fontosságát hangsúlyozzuk. A természettudományos órák segítséget jelentenek az egészséges életvitelre való nevelésben, a sportkörök, a testnevelési órák a testmozgás kultúráját, a testápolás igényét fejlesztik.

A nevelés folyamatában nagy ereje van a példamutatásnak. A pedagógus minden tevékenységével, cselekedetével, értékelésével, megnyilvánulásával példát kell, hogy mutasson.

Az értékelés, az elismerés és az elmarasztalás a tevékenységek motivációját alakítja. Egy adott szituációban helyesen felismert és alkalmazott dicséret és elmarasztalás segít a helyes irányba való ösztönzésre.

A mai kor gyermekének nevelésében fel kell ismerni, hogy ki kell használnunk azokat a helyzeteket, melyekben megnyilvánulásainak, tetteinek következményével nevelhetünk. Hatékonyabb lesz az a nevelés, amely a meggyőzésen alapul, és arra irányul, hogy saját tapasztalata alapján győződjön meg róla: cselekedeteinek következményeivel számolnia kell.

Az osztályfőnöki órák keretében az emberi élettel, problémákkal, kapcsolatos kérdések megtárgyalása, a tanulók vélemény nyilvánításának teret engedő megbeszélés, értékeléssel, önértékeléssel kapcsolatos témakörök felvetése sok szituációt teremt a személyiség formálásában. Az osztályfőnök sokrétű feladata tanulóinak, családi hátterének megismerése, életének nyomon követése, ha szükséges megbeszéléssel, egyeztetéssel, ha szükséges a jogszabály által előírt hivatalos lépésekkel a tanulók iskolai életének segítése.

Az osztályfőnökökkel egyeztetve a személyiség alakításában a fejlesztő munkát végző gyógypedagógus is aktívan részt vesz.

Az osztályfőnöki munkában, a diákönkormányzat életében az öntevékenység kihasználása, arra való irányítás, a diákok ötleteinek felhasználása, közvetett irányítással történő kivitelezése segítheti alkotó kedvük, érvényesülését.

1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a köznevelési intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a köznevelési intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az

egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők / törvényes képviselők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek észszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel

Számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (= bensővé váló) oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhigiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.

- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulók segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelése, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;

Az elmúlt években számos felmérés, adat és tapasztalataink igazolják, hogy tanulóink nagy része nem él egészségesen. Helytelenül kialakított szokásokkal károsítja szervezetét, nem ismeri és gyakorolja az egészséges életmód biztosításához szükséges tevékenységeket. Ezért az iskoláknak fontos feladataik vannak az egészségnevelés területén, melyeket az alábbiakban állapítottunk meg.

Az intézmény feladatai az egészségnevelés terén, hogy a tanulók elsajátítsák az egészség megőrzését elősegítő magatartást, ismerniük kell a környezet - elsősorban a háztartás, az

iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.

Fel kell készíteni a diákokat a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére, be kell látniuk az egészségkárosító szokások, szenvedélybetegségek egyéni és társadalmi hátrányait. Az intézménynek segítséget kell nyújtani a káros függőségekhez vezető szokások (pl.: dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.

A tanulóknak a nevelési-oktatási folyamat során fel kell ismerniük a rendszeres testmozgás szükségességét, a betegségmegelőzés egyéni és közösségi-társadalmi szükségességét. Fel kell készíteni a diákokat a tinédzserkori problémák, konfliktusok kezelésére, a testi, szellemi fogyatékkal élő emberek elfogadására, a krízishelyzetbe jutottak segítésére.

Foglalkozni kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel. Ki kell alakítani a tanulókban a tiszta környezet és a rendszeres testápolás igényét.

Az intézmény konkrét feladatai az egészségnevelés területén

Az osztályfőnöki óra keretében tanévenként 10 óra keretében foglalkozunk az egészséges életre neveléssel, egészségvédelmi tananyag keretében.

- Egészséges ember-beteg ember, a tinédzserkor leggyakoribb magatartási problémái
- Egészséges életmód: Testkultúránk
- Egészséges életmód: Napirend
- Egészséges életmód: Táplálkozás
- Káros szenvedélyek: Dohányzás
- Káros szenvedélyek: Alkoholizmus
- Káros szenvedélyek: Kábítószerek, játékszenvedély stb.
- Fertőző betegségek, nemi betegségek,
- Szexuális kultúránk, szexuális magatartásunk (meghívott előadó)
- Egészségvédelmi teszt

A kapcsolódó tantárgyak tantervi tartalmainak kiegészítése:

- **Testnevelés:** A tanulókban ki kell alakítani a rendszeres testmozgás iránti igényt, tudniuk kell, hogy a mozgás az egészségmegőrzés fontos eszköze és egyben a szabadidő eltöltésének aktív módja. Ki kell használni a jogszabályban előírt, napi testnevelési foglalkozások által előírt lehetőségeket.
- **Komplex természetismeret:** Meg kell ismertetni a tanulókkal az emberi szervezet felépítését, a helyes táplálkozást, a fertőző betegségekkel szembeni védekezési lehetőségeket és kötelezettségeket, a legelterjedtebb népbetegségeket, azok okait és megelőzési lehetőségeit. Foglalkozni kell a káros szenvedélyekkel, a függőséggel és a

megfelelő elkerülő magatartásformákkal. Meg kell ismertetni a tanulókat a lelkialkatra jellemző típusokkal, azok örökölt jegyeivel és a tanult magatartásformákkal.

Az intézményben biztosított a tanulók étkezése (menza, büfé).

Az iskola tanárai a vezetőség összefogásával és irányításával foglalkoznak a hátrányos helyzetű tanulókkal, kapcsolatot tartanak a gyermekvédelmi és családvédelmi szolgálatokkal, az önkormányzatok gyermek- és családvédelmi szervezeteivel, különböző egészségügyi- és pszichológiai szakszolgálatokkal. Előadásokat szervezünk a szexuális kultúra és a káros szenvedélybetegségek témáiban az osztályfőnökök és a Családi Életre Nevelési program közreműködésével.

Az intézmény biztosítja a **mindennapos testedzést** a tanulók számára.

Tanulóink a törvényi előírásoknak megfelelően, minden tanítási napon testnevelési foglalkozásokon vesz részt. A testnevelés órákon felül lehetőség van kondicionáló termi edzésre és délutáni sportfoglalkozásokra is.

A **házirend** rendelkezik az iskola biztonságos használatáról és a tanulók a tanév elején balesetvédelmi oktatást kapnak az intézmény balesetvédelmi felelősétől.

Iskolánkban az iskolaorvos rendszeresen végzi a tanulók **egészségügyi szűrését** kiegészítve fogászati, szemészeti szűréssel és hallásvizsgálattal.

Az iskolaorvos a szakorvosi véleményezés alapján besorolja a tanulókat az egészségi állapotuknak megfelelő tornacsoportba (normál, könnyített és gyógytestnevelés, felmentett).

Egészségvédelmi és **egészségnevelési programokhoz** kapcsolódóan véradáson vesznek részt az iskola dolgozói és tanulói.

A szülői értekezleteken az osztályfőnökök felhívják a szülők figyelmét az egészséges táplálkozásra, a káros szenvedélybetegségekre, a megfelelő egészségmegtartó magatartásformákra és a rendszeres testmozgás fontosságára.

1.4. A közösség fejlesztésével, a köznevelési intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola tanulói amellett, hogy önálló személyiségek, közösségben élnek, az iskola kisebb és nagyobb közösségeiben. Életük során többségük szintén valamilyen közösségi formában találja meg a helyét, családban, munkahelyen. Ezért fel kell készíteni őket arra, hogy kialakult személyiségük, egyéniségük mellett megtanulják a közösségi élet követelményeit. Úgy kell felkészíteni őket, hogy a közösségi élethez való kompromisszumkészségük meglegyen, de ez ne jelentse számukra egyéniségük feladását.

Az iskola közvetetten értesül arról, hogy a tanulók családjában, baráti közösségében milyen hatások érik. Sok-sok egyéni beszélgetés, a tanuló számára a kitárulkozásra való alkalmak megteremtése segít abban, hogy a pozitív hatásokat erősítsük, a negatív hatásokat pedig segítsünk közömbösíteni. Sokszor tapasztalható, hogy magatartásukkal, megnyilvánulásaikkal kifejezik: igényt tartanak az egyéni foglalkozásra, segítséget kérnek problémáik rendezésében. Ezekben az esetekben tanáccsal, de sokszor aktív közreműködéssel lehet elérni, hogy megtalálják helyüket életterük legkisebb közösségeiben.

A nagyobb közösség az iskolán belül az osztály. Az osztályközösség formálásának színtere a tanítási óra, az osztályfőnöki óra, az osztály rendezvényei, közös programjai.

Sokszor tapasztalható az osztályok önértékelésében, hogy nem ítélik igazán jónak az osztályközösségen belül kialakult kapcsolatokat.

Meg kell értetni, és el kell fogadtatni, hogy egy osztályközösség nem attól lesz jó, hogy minden tagja kölcsönösen szereti egymást. Az egymás iránti szeretetük alapja nem érzelmeken, hanem a krisztusi értékrenden alapul. Az osztályon belül reális kép az, ha kialakulnak kisebb baráti körök, csoportok, a hangsúly azon kell, hogy legyen, hogy ezek a csoportok megtalálják egymáshoz a kapcsolatot, ne szigetelődjenek el egymástól, ne uralkodjanak el egymás felett. Fel kell ismertetni, hogy a közös cél az osztály tanulóinak eredményes munkavégzése, eredményes vizsgája, amelynek érdekében a közösség minden tagjának tenni kell, együtt kell működni, és segíteni kell egymást.

Törekedni kell arra, hogy az osztályközösség életében az osztály tagjainak többsége megtalálja helyét, egyéniségének, adottságainak megfelelően feladatát.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, és egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

A tanulók számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival megkereshesse tanárát, osztályfőnökét.

Az intézmény feladata

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységének elősegítése és koordinálása
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;

- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A pedagógusok feladata, hogy

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel/törvényes képviselővel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel

Az intézmény feladata

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselet és az osztályközösségek okkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a tanárok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők akadémiája-programsorozat);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők/törvényes képviselők) annak érdekében, hogy mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz:

- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- működjenek együtt a pedagógusokkal gyermekeik nevelésében.

Az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel/törvényes képviselőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával:
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés fontosságát hangsúlyozni, és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú pedagógiai feladatok

- **A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.**

Ennek keretében: Létre kell hozni és működtetni kell a közösségen belül a kölcsönhatások, a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket, valamint a perspektívákat és hagyományokat. Cél az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- **A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.**

Ennek keretében: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- **Az önkormányzás képességének kialakítása.**

Ennek keretében: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.**

Ennek keretében: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- **Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.**

Ennek keretében: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A személyiség- és közösségfejlesztés feladatai más hangsúlyt kapnak a felnőttoktatásban. A nevelésben a felnőtt korban is nagy szerepe van az iskolának. Különösen abban az esetben, amikor sajátos kényszerítő körülmények között jut egy tanuló abba a helyzetbe, hogy felnőttként, munka, család mellett végzi el az iskolát. Már más körülményeket, a munka, család, társadalmi háttér hatásait kell figyelembe venni a személyiség alakításánál. Más a szerepe és más a jelentősége a közösségnek is, így más eszközöket is kell használni formálásában.

- **Folyamatos pályázati tevékenység**

Az ERASMUS+ és a Határtalanul és más pályázatokon elérhető, az iskola által megszervezett utazások mind a közösséget, mind az egyént fejlesztik, a pályázati munka folyamatosan zajlik. Az ERASMUS+ pályázatok lehetőséget kínálnak számos külföldi tapasztalat megszerzésére.

A pályázati tevékenység a tanárok kompetenciáinak fejlesztésére is kiterjed, ez erősen visszahat az iskolai közösségek fejlődésére.

1.5. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

A pedagógusok feladatai

A pedagógus alapvető feladata a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása, illetve szakmai képzése, a képzési és kimeneti követelményekben és a programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése.

A pedagógusok további feladatai

- fenntartó egyházunk szellemiségében, krisztusi értékrend alapján oktatja-neveli tanulóinkat;
- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembevételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;

- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- a sajátos nevelési igényű tanulók beszámoltatásánál és értékelésénél a szülői kérelem és szakszolgálati vizsgálati eredmény alapján hozott igazgatói határozatban foglaltak értelmében a szakértői véleményt figyelembe veszi és annak alapján dönt, hogy a szóbeli és/vagy írásbeli beszámoltatást alkalmazza-e, amennyiben erre az előírások lehetőséget biztosítanak, illetve minden egyéb területen is az abban foglaltak szerint jár el;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításakor és osztályzásakor;
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglakozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik, alkalmazza a digitális eszközöket
- A tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fejlődését figyelemmel kísérje és elősegítse,

- A tanulókat, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét, illetve a képzésben részt vevő személyeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét figyelmeztesse, ha a kiskorú tanuló jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,
- A szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa,
- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben,
- Sajátos nevelési igényű tanulót egyéni fejlesztési tervében foglaltak figyelembevételével oktassa-nevelje,
- Jogszabályban meghatározott egyéb kötelességeit teljesítse.

A pedagógus kötelessége

- részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- a köznevelési intézmény szakmai programjában és szervezeti és működési szabályzatában előírt valamennyi feladatát maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, a köznevelési intézmény ünnepségein és rendezvényein,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a keresztény értékrend szellemiségével összeegyeztethető módon oktasson-neveljen
- a tanuló érdekében együttműködjön az intézmény más alkalmazottaival és más intézményekkel.

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család

viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Célunk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos hátteret adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák. Az osztályfőnök személyiségével, hozzászólásaival a krisztusi értékrend képviselője a tanulók számára.

Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulókban lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a különböző témákban is. A feloldódáshoz más környezet kell, mint a hagyományosan merev tantermi berendezés. Erre a célra külön közösségi / notebook termet rendeztünk be, ami témától függően átrendezhető: ülőpárnákkal, vitrinekkel, polcokkal, szőnyeggel. A falakon lehetőségük van a tanulóknak területeket kialakítani saját osztályfaliújságra. Ki lehet alakítani osztálykuckókat. A termekben lehetőség van IKT-eszközök használatára, az ének-zenei teremben pedig hangszerek: furulyák, dobok, zongora található. Kartonok, színes papírok, ollók, ragasztó, színes ceruzák, zsírkréta, festékek, folyóiratok, könyvek, művészeti alkotások reprodukciói és egyéb kreatív munkához szükséges alapanyagok a gazdasági irodában igényelhetőek.

Nem szükséges minden órát ebben a saját teremben tartani, lehet színhely: az iskolai vagy külső könyvtár, múzeum vagy éppen a természet.

Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemzői

- A 9-13. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódóak.
- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.

- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a keresztény alapértékekkel, a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- Szükség van azonban arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere már 9. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret, hitélet).
- Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializálódási folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empatikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.6.1. Különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység

1.6.1.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk alapító okaratának értelmében elláthatja olyan többi tanulóval együtt nevelhető-oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását, akik a szakértői bizottság szakvéleménye alapján beszédfogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

Céljaink és az ehhez fűződő oktatás-nevelési feladatok

– Vállaljuk az alapító okiratunkban meghatározott, a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelését, oktatását.

– Megszervezzük számukra a törvényben meghatározott egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a szakvélemények és szakértői vélemények ajánlásának figyelembe vételével.

– Rendelkezünk a megfelelő ellátáshoz szükséges szakemberekkel.

– Egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretein belül gyógypedagógus segítségével biztosítjuk számukra a gyógypedagógiai megsegítést, sokoldalú képesség- és személyiségfejlesztést.

– A tanórákon élünk az egyéni képességekhez igazodó tanórai differenciáló munka megszervezésével.

– Szakemberek segítségével (lelki vezető, gyógypedagógus) konzultációs lehetőséget kínálunk, szakmai segítséget nyújtunk tanulóink szülei számára.

– Szoros kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálatokkal.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók helyi tantervének általános elvei

A tantárgyak helyi tantervének sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó közös elvei:

Az SNI, BTMN tanulók esetében megfogalmaztuk a méltányossági elveket. A pozitív diszkrimináció figyelembe vétele mellett reméljük, hogy sikerül elérniük a normál teljesítménybeli elvárásokat. Az SNI, BTMN tanuló intézményünkbe való felvétele után elkészítjük a szükséges kiegészítéseket a helyi tanterv, illetve a tanmenetek mellé.

Célok

Céljaink az SNI és BTMN tanulók esetében is megegyeznek az adott tantárgyak helyi tantervben megfogalmazottakkal. Esetükben mindig figyelembe kell venni az aktuális szakértői véleményben leírtak (méltányossági elvek – melyek részletesebben megjelennek a tanmenetekben -, tantárgy(ak)/tantárgyrész(ek) értékelése/minősítése alóli mentesítések).

Időkeretek

A SNI és BTMN tanulóink munkája társaikkal együtt folyik. A tantárgyi/tantárgyrész felmentések óráin, amikor az osztály nagy része olyan elméleti feldolgozással foglalkozik, ami meghaladja az ő képességeit, a felmentett tanulók - egyéni haladási ütem szerint - külön feladatokat kapnak, amelyek az ő követelmény szintjükön fogalmaztatják meg a tananyagot.

A továbbiakban megfogalmazott elveket minden tantárgy tanítása során figyelembe kell venni, oly módon, hogy a tantárgy sajátosságai, jellemzői alapján építjük bele a tanórákba, miközben érvényesülnek a gyermekre vonatkozó méltányossági elvek. A tantárgyakra szabott elveket, specialitásokat szükség esetén a tanmenetekben jelenítjük meg.

Számonkérés módjai, méltányossági elvek, pozitív diszkrimináció a tanulók egyéni sajátosságaink figyelembevételével

A sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében figyelembe vesszük tanulmányaik folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételeket:

A szakértői bizottságok illetve a nevelési tanácsadók/szakszolgálatok szakvéleményében leírtaknak megfelelően a tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítjük az értékelés és/vagy minősítés alól, biztosítjuk a hosszabb felkészülési időt, egyéni bánásmód alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámolót szóbeli beszámolóval, vagy a szóbeli beszámolót írásbeli beszámolóval váltjuk ki.

Továbbá figyelembe vesszük a tanulók nevelésével-oktatásával kapcsolatban a sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szakértői véleményében/szakvéleményében leírt méltányossági elveket.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az integráltan oktatott tanulók követelményszintje megegyezik a NAT általános fejlesztési követelményeivel. Az integráltan nevelt gyerekeket, - akik testi, érzékszervi, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzd – eltérően kell oktatni. A tananyag elsajátítása egyénre szabott ütemezéssel történik. A fejlesztési követelmények csak irányadóak, egyéni adottságtól függően, a megfelelő szakértői bizottság szakvéleményében leírtak alapján követendőek.

Értékelés, minősítés szempontjai

Az értékelés szempontjai és módja azonos az intézmény alapszempontrendszerével, a következő kitételekkel:

Amennyiben a szakértői bizottság által kapott felmentés lehetőséget ad az osztályozás elkerülésére a tanuló bizonyítványába a mentesítve kifejezés kerül. Év elején, félévkor és év végén el kell végezni a felmentett tantárgyból a szintfelmérést, mely alapján írásban kell értékelni a tanuló önmagához mért előrehaladását, mely szöveges értékelést a sajátos nevelési igényű tanuló egyéni haladási naplójába kerül elhelyezésre, amibe a szülőnek is betekintési joga van.

A felmentett tantárgyakból a pedagógus egyéni fejlesztési terv alapján végzi az SNI, BTMN tanuló tantárgyi fejlesztését.

Az értékelés viszonyítást jelöl a cél és hatás között, amely a célrendszerre, a nevelési, oktatási folyamatra és az eredményekre irányul. Figyelembe véve az SNI, BTMN tanulók speciális helyzetét az integrált oktatás keretében, néhány javaslat a tanulók értékeléséhez:

- Segítse az önismeretet, önértékelést, az individuum kifejeződését, mivel az SNI gyerekek egy része már egész korán súlyos lelki problémákkal küzdenek, amelyek hátterében nagyfokú önbizalomhiány/vesztés áll.
- Serkentsen a közösségben, közösségért kifejtett aktivitásra.
- Figyeljen a tudás- és teljesítményszinttel nem kifejezhető személyiségvonások fejlődésére (pl. a tanuló azon erőfeszítéseire, amelyeket a minél önállóbb feladatelvégzésért tesz).

Az értékelés alapelvei:

• személyre szóló, közérthető legyen;

• fejlesztő, ösztönző jellegű legyen;

- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű;
- félelemmentes légkörben történjen;
- rendszeres és folyamatos legyen;
- tartalmazza a továbblépés útját is;
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat, illetve a sérültségből adódó nehézségeket;
- a szakértői javaslatban leírtak figyelembe vételével történjen (csak írásbeli, csak szóbeli felelet értékelése, írásbeli rossz érdemjegy szóbeli javítása, stb.)
- ne minősítsen, hanem fejlesztés állapotáról számoljon be,
- megjelenjék, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire aknázta ki.

Szempontok az SNI és BTMN tanulók az értékelés, minősítés alóli mentesítésére

A tantárgy/tantárgyrész értékelése, minősítése alóli mentesítés a szakértői véleményben/szakvéleményben leírtak alapján történik. A szülő írásban kéri minden tanév szeptember 15-ig (a tanév közben vizsgált tanulók esetében a vizsgálatot követő 15 napon belül) az intézmény intézményvezetőjétől a tanuló értékelés, minősítés alóli mentesítését. Az intézményvezető szeptember 30-ig elkészíti a határozatokat.

Az SNI, BTMN tanulók munkája osztálytársaikkal együtt folyik, a tantárgyi/tantárgyrész értékelése és/vagy minősítése alóli mentesítésnél tanulók részt vesznek a tanórákon, amikor az osztály nagy része olyan elméleti feldolgozással foglalkozik, ami meghaladja az ő képességeit, a felmentett tanulók - egyéni haladási ütem szerint, egyéni fejlesztési terv alapján – külön feladatokat kapnak, amelyek az ő követelmény szintjükön fogalmaztatják meg a tananyagot.

A célja ezeknek az óráknak a minimális követelményszint elérésének és a saját ütemű haladás lehetőségének biztosítása, a tananyag olyan szintű elsajátítása, melyre a mindennapi élet során szüksége van (pl. matematika százalékszámítás), felzárkóztatás, értékelhetővé tétel.

Ha a tanulót egy vagy több tantárgy/tantárgyrész értékelése, minősítése alól mentesítik a tanulónak továbbra is aktívan részt kell vennie a tanórákon, a házi feladatokat el kell készítenie. A felmentés csak a tantárgy értékelésére vonatkozik. A pedagógus által készített egyéni fejlesztési terv alapján halad, egyéni haladási ütemben.

Az SNI tanulók nevelés-oktatásának alapelvei iskolánkban az Oktatási Hivatal kerettantervben szabályozott irányelvei alapján (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok)

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatásának alapelvei

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló iskolai alulteljesítés esetén folyamatos gyógypedagógiai megsegítést igényel, ami komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, a többségi pedagógus bevonásával, az egyéni képességekhez igazodó

tevékenységrendszer keretében végezhető. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, gyógypedagógiai ellátás, valamint az egészségügyi habilitáció és rehabilitáció a tanulási- vagy figyelem- és magatartásszabályozási zavar jellegétől, súlyosságától, a társuló zavarok meglététől, a háttérben lévő sajátos képességmintázat fejlődési lehetőségeitől, mértékétől, dinamikájától függ. Fejlesztésük az egyéni szükségletek figyelembevételével a szülővel és a tanulóval, valamint a pedagógusokkal történő megbeszélést követően történhet. Kiegészítő szolgáltatás (pl. pszichológiai gondozás, családterápia, tehetségazonosítás) igényelhető a pedagógiai szakszolgálatban, a segítő szakemberek és az intézmény együttműködésével. Beilleszkedésük segítését intézményi pszichológus is támogathatja.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló oktatása integráltan, a kiemelt figyelmet igénylő (különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű) tanulók személyi és tárgyi feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában vagy intenzív terápiás és oktatási céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. beszédfogyatékossággal társulva logopédiai osztályban, tagozaton vagy gyógypedagógiai intézményben) történhet.

A fejlesztés hatékonyságához szükséges, hogy egyéni fejlesztési terv alapján egyrészt komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, másrészt a tanórákon az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történjen.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt figyelmet követel, valamint a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a tanulási zavarral küzdő, ugyanakkor bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, ami a pályaorientáció folyamatára is hatással van.

A tanulók fejlesztésében törekedni kell

- a tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítására;
- a komplex megközelítésre és módszerválasztásra;
- a fejődési dinamika nyomon követésére.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt jelentőségű

- a tananyag adaptálása;
- tanulásmódszertani elemek beemelése;
- változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, projektmunka biztosítása;
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú tanulás;
- az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége;
- a társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének kiemelt támogatása az egyéb pszichés fejődési zavar kategóriába tartozó mindegyik tanulónál, ami lényeges elvi kiindulópontja a gyakorlati munkának;

- az egyéni tanulási utak megismerésének szükségessége, az adekvát pedagógiai támogatás tervezése céljából;
- a kronológiai életkorból adódó sajátosságok kiemelt figyelembevétele;
- az olvasást, írást, számolást megalapozó bázisfunkciók, különösen a nyelvi képességek fejlesztése;
- a környezet illesztése a gyermek szükségleteihez;
- érthető és követhető idői és téri struktúra kialakítása;
- átlátható és érthető szabályok kialakítása.

További fontos tényező a tanulók támogatásában a szülők bevonódásának elősegítése, a partnerségi viszony kialakítása és a pedagógusok (tanórán a pedagógiai asszisztens), a (külső, belső) segítő szakemberek munkájának összehangolása, együttműködése.

Kiemelt feladatok a nevelés-oktatás során

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket, amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul.

A pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek és már a tanulási folyamat elején ismertek legyenek! Ehhez az elváráshoz kell igazodniuk azoknak az alkalmazott mérési és felmérési stratégiáknak, amelyek a várt és a mért mutatók összhangja esetén a sikeres pedagógiai munka eszközei.

Az alapelvek megvalósítása érdekében feladat:

- az optimális és támogató tanulási környezet kialakítása az előzetesen felmért szükségletek alapján;
- előzetes tudás felmérése;
- érdeklődés, motivációs bázis felmérése;
- énhatékonyság erősítése az osztálytermi és egyéni munkán keresztül is;
- módszertani sokrétűség megvalósítása;
- differenciálás megvalósítása:
- a feladatok megoldásához hosszabb idősávokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;

- a feladatok tartalmát, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a tanuló egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbírásához szükséges igazítani;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;
- ehhez szükséges a személyre szabott értékelés, fejlesztő értékelés;
- a különbözőségeket az iskola az emberi viselkedés komplex környezeti hatások szerint alakuló sokféleségére utaló jellegzetességnek, az agyi érés, fejlődés változatos megnyilvánulásának (neurodiverzitás) tekintse;
- a gyógypedagógus, valamint az adott iskolában különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, szakmailag egymást támogató tevékenysége.

E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek a tanulási környezetet is illesztik a tanuló egyedi jellemzőihez, és az ehhez igazodó, a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezését támogatják.

További feladat a tanulás iránti motiváció, kitartás és a kudarctűrő képesség növelése, a kortársakra és a felnőttközösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása, a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A pedagógusoknak olyan tanulási tapasztalatokra, tanítási módszerekre és támogató stratégiákra szükséges támaszkodniuk, amelyek figyelembe veszik

- a tanulók azonosított tanulási szükségleteit,
- érdeklődését,
- tehetségét,
- célkitűzéseit,
- kulturális hátterét.

Az életkori sajátosságoknak megfelelően, valamint a jellemző figyelemkoncentráció eltéréseit is figyelembe vevő tanórai foglalkozásokkal, a tanórán belül 15-20 perces tevékenységek váltakozásával segíthető a tanulás konszolidációja, biztosítható a megfelelő terhelés, valamint a figyelem fenntartása.

A beszédfogyatékos (beszéd- és nyelvi fejlődési vagy szerzett zavarral küzdő) tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei

Intézményi, szervezeti formák

A beszéd és a nyelv fejlődési vagy szerzett zavarával küzdő tanulók nevelését-oktatását ellátthatja olyan gyógypedagógiai intézmény, mely beszéd-/nyelvi fejlesztő, illetve diszlexiás vagy „olvasó” tagozatot, osztályokat működtet vagy tipikus beszéd-/nyelvi környezetet biztosító, részben vagy egészében együttnevelést vállaló befogadó iskola. Mindkét ellátási forma végső

célja, hogy megfelelő készség-képességstruktúrát, megküzdési stratégiákat és alapismereteket alakítson ki a sikeres társadalmi beilleszkedés és az önálló, élethosszig tartó tanulás érdekében.

A befogadó iskola működése épülhet az osztályfoktól független teljes integrációra, vagy olyan részleges integrációra, melyben az alsó tagozaton külön beszéd- és nyelvi fejlesztő, ,,olvasó osztály" elnyújtott, sérülésspecifikus alapozást biztosít. Ezt követően a felső tagozaton válik teljessé az integráció.

A különnevelést biztosító intézmények előnye, hogy minden tantárgyban sérülésspecifikus nevelést-oktatást, valamint a habilitációs-rehabilitációs órakeret mellett más kiegészítő terápiákat is tudnak biztosítani. Az ilyen intézmények száma országszerte csekély, ezért jelenleg a beszédfogyatékos SNI besorolással rendelkező tanulók döntő hányada részben vagy egészben integrált iskolai oktatásban vesz részt.

A beszéd-/nyelvi zavarral küzdő tanuló képességfejlődését, személyiségének harmonikus alakulását a megfelelő személyi, tárgyi és módszertani feltételekkel rendelkező befogadó, (inkluzív) szemléletű iskola szolgálja legjobban. Az intézmény kijelölésekor minden egyes esetben szükséges annak mérlegelése, hogy az iskola tárgyi, személyi és közösségi feltételei és a gyermek biológiai és képzettségi kora, képességei, személyiségjegyei, fejlesztési szükségletei, valamint a szülők együttműködési, adaptációs képességei, nevelési céljai milyen mértékben illeszkednek egymáshoz.

A beszédfogyatékos tanulók neveléséhez-oktatásához szakmai támogatás igényelhető:

- az egységes gyógypedagógiai, konduktív-pedagógiai módszertani intézménytől (EGYMI),
- pedagógiai szakszolgáltatást nyújtó intézményektől,
- pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézményektől,
- utazó gyógypedagógusi, konduktori hálózat működtetésére kijelölt intézményektől,
- sorstársközösségeket, szülői közösségeket építő, szakmai támogatást nyújtó mentori hálózatot fenntartó civilszervezetektől.

Befogadó attitűd, együttműködési feltételek

- Az érintett tanulók specifikus nevelésének-oktatásának alapja egyéni szükségleteik felismerése, megértése, ezek tanulási-tanítási folyamatokban való figyelembevétele.
- Az iskolaközösség (szülők, pedagógusok, kortársak) érzékenyítése előfeltétele a beszédfogyatékosok integrációjának. Főként a verbális kommunikáció sajátos helyzetét és a sikeres kommunikációs lehetőségeket fontos bemutatni.
- A gyermekek elsődleges beszéd-/nyelvi zavarainak tünetei, másodlagos tanulási/viselkedési zavaraik megfelelően adaptált és kommunikációs szempontból akadálymentesített, befogadó-elfogadó légkörű nevelési, tanítási környezetben enyhülnek, nem specifikált rugalmatlan tanulási környezetben súlyosbodnak.

- Az iskolai integráció csak akkor lehet sikeres, ha a szülői ház és az iskola összehangolja a beszédfogyatékos gyermek számára legmegfelelőbb nevelési-tanítási környezet kialakítását.
- Az intézménybe lépéskor szükséges a szülők és a pedagógusok (főként az osztálytanító vagy osztályfőnök, illetve a logopédus-gyógypedagógus) közös szándéknyilatkozata és megvalósítási terve a rendszeres együttműködésre. Javasolt erről pedagógiai megállapodást is kötni, melyben a tanuló fejlődése érdekében vázolt közös célok és ennek elérésében mindkét fél feladatai egyértelműen rögzítésre kerülnek. A megállapodás alapját az egyéni fejlesztési terv képezi. Annak megvalósulására érdemes legalább évente visszatekinteni.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei, az aktív tanulás támogatása

a) Az autizmusspecifikus nevelés-oktatás alapja a tanuló egyéni szükségleteinek megértése, figyelembe vétele.

b) Az autizmus spektrumán komprehenzív, fejlődési-viselkedéses-oktatási és kognitív-viselkedéses megközelítést alkalmazó módszertanok egyénre szabott alkalmazása szükséges. A minden fejlődési területre kiterjedő komprehenzív megközelítés ötvözi a fejlődési és viselkedéses megközelítést. A fejlődési megközelítés a gyermek által már elért, vagy kialakulóban lévő, elérhető fejlődési szint egyéni felmérését követően a következő fejlődési szintet célozza, míg a viselkedéses megközelítés a korszerű tanuláselméleten alapszik. A viselkedéses megközelítés alapja a viselkedés funkcionális analízise, mely a viselkedést pontosan leírja, részletesen elemzi, és feltárja annak okait, mozgatórugóit. E mellett a viselkedéses megközelítés viselkedéses tanítási technikák, eljárások alkalmazását is jelenti. Néhány példa a viselkedéses tanítási technikákra: láncolás, formázás, a viselkedések megerősítése, modellezés. A kognitív-viselkedéses megközelítésen alapuló módszerek adaptív gondolkodási és viselkedési stratégiákat tanítanak.

c) A szokatlan viselkedések, tünetek enyhülhetnek vagy felerősödhetnek, a tanulási teljesítmények javulhatnak vagy romolhatnak attól függően, hogy az oktatási környezet egyénre szabott adaptálása milyen minőségben valósul meg.

d) A tanuló sérülésspecifikus támogatása a habilitációs-rehabilitációs órákon és az iskolai élet minden színterén, valamennyi tanórai és tanórán kívüli helyzetben megvalósul, mivel a szociális interakciók, a kommunikáció értését és használatát kívánó helyzetek átszövik az iskolai életet.

e) Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulót fogadó köznevelési intézmény valamennyi közösségét (munkatársak, szülői közösség, kortárs közösség) informálni kell az autizmussal kapcsolatos alaptényekről és a támogatás alapvető stratégiáiról.

f) Az iskolai élet minden területére ki kell terjeszteni a támogatás alapvető stratégiáit, módszereit (pl. egyénre szabott motivációs rendszer, strukturált környezet, vizuális környezeti támpontok, zavaró környezeti ingerekkel szembeni védelem, a beszédet kiegészítő vagy helyettesítő augmentatív-alternatív kommunikációs eszközök, pl. írott, képes vagy tárgyi szimbólumok).

g) Az egyéni fejlesztési terv megvalósítása érdekében a tanuló nevelésében-oktatásában részt vevő valamennyi szakembernek tájékozottnak kell lennie annak tartalmáról. Az egyéni fejlesztési terv megvalósulását az autizmus spektrum pedagógiája szakirányt végzett gyógypedagógus koordinálja a tanuló és a szülők folyamatos bevonásával.

h) A családdal való folyamatos együttműködés a sikeresség egyik alapfeltétele. Célja a család terheinek csökkentése, a kölcsönös információnyújtás, a módszerek otthoni és intézményi alkalmazása közötti folyamatosság biztosítása, a tanultak általánosításának elősegítése.

i) Törekedni kell arra, hogy a tanuló pozitív tapasztalatokat szerezzen a közösségben való részvételről. Ennek érdekében alapelv a tanuló teljesítményének, erőfeszítésének értékelése, a rendszeres pozitív visszajelzések biztosítása.

j) A nem vagy alig beszélő tanulók esetében biztosítani kell az egyénre szabott augmentatív-alternatív kommunikációs rendszer használatát. Az AAK alternatív kifejezés arra utal, hogy a hangzó beszéddel nem kommunikáló és/vagy kommunikációjában súlyosan akadályozott személy számára a hagyományos kifejezési módok (beszéd, írás) helyett más megoldásokat kell keresni, ami az egyszerű reflexektől a nyelvi szintű alkalmazásig terjedhet. Az augmentatív kommunikáció az érthető beszéd hiánya következtében súlyosan károsodott kommunikációs funkció átmeneti vagy tartós pótlására szolgáló kommunikációs rendszerek csoportja. Lényege, hogy a beszéd helyett a sajátos nevelési igényű tanuló nonverbális úton fejezi ki magát, felhasználva mindazt a lehetőséget, amelyet a hangjelzések, gesztusok, manuális rendszerek és/vagy a betűket, rajzokat, jelképeket, fotókat, tárgyakat stb. tartalmazó kommunikációs eszközök, valamint hangadó gépek (kommunikátorok) biztosítanak. Minden augmentatív kommunikációs rendszer több, egyénre szabott, térben és időben eltérő használhatóságú kommunikációs eszközből áll, amelyek tartalmazzák a kommunikációs hatékonyságot növelő valamennyi üzenethordozót, segédeszközt, stratégiát és technikát. Az augmentatív kommunikáció hatékony használata megteremti a társadalmi integráció, az önkifejezés, az intellektuális, érzelmi és szociális fejlődés lehetőségeit.

k) A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori életminőség, a szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális-kommunikációs nehézségek, a viselkedésszervezés és a gondolkodás sérülésének speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.

l) A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanultak egész életen át történő megfelelő alkalmazhatósága, különös tekintettel a következő területekre: önkiszolgálás és önellátás, spontán kommunikáció, tanulás, munkavégzés, szabadidő, társas kapcsolatok, közösségi élet, felnőttkorban funkcionális tantárgyi készségek (pl. pénzhasználat valódi élethelyzetben, menetrend elolvasása és értelmezése, az írás kommunikációs célú használata).

m) A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében az információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

n) A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelés a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.

o) Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása szükséges.

p) A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos problémamegoldási módszerek tanítása.

q) A fejlesztési célokat a fenti szempontok alapján fontossági sorrendben kell értelmezni, és e szerint kell az egyéni fejlesztési tervekbe illeszteni.

r) A tanulók fejlesztési céljai hierarchikus rendben helyezkednek el abból a szempontból, hogy mennyire szükségesek a gyermek szociális alkalmazkodása és önszabályozása kialakításához (az egyéni fejlettségének szintjén). A típusos egyenetlen fejlődés azt jelenti, hogy a hiányzó vagy elmaradó készségek spontán fejlődésére nem építhetünk: minden egyes hiányzó részfunkció, illetve korábbi fejlődési szakaszból hiányzó alapozó funkció fejlesztését be kell illesztenünk ebbe a hierarchiába. Pl. a veszélyeztető viselkedések kezelése más, elfogadható viselkedések kialakításával a célok hierarchikus rendjében így alakul:

- az ön- (esetleg köz-)veszélyes viselkedések kezelése,
- a családi életet akadályozó viselkedések kezelése,
- a taníthatóság és a csoportba való beilleszkedés kialakítása,
- az iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása.

1.6.1.2. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Egy osztályközösség életének megfigyelése, az egyének megnyilvánulásának, a közösségen belüli kapcsolataik alakításának nyomon követése ad legtöbb információt arról, hogy az egyén milyen sikerrel illeszkedett be a tanulói közösségbe. A feltűnő, átlagostól negatív értelemben eltérő, kitűnni vágyó magatartás, a figyelemfelkeltés negatív eszközökkel, fegyelmi gondok, arra utalnak, hogy valamilyen problémával küszködik tanulónk.

Korunkban az osztályközösség életén belül gyakran megjelenik az átlagostól eltérő magatartásformaként a gyakori hiányzás, igazolatlan mulasztás és az agresszivitás a különböző kérdések kezelésében az egymáshoz való viszonyban. Ezekben az esetekben elsősorban a motivációt kell felderíteni, hogy milyen okokra vezethető vissza a közösségben megnyilvánuló magatartása.

Sokfajta magyarázatot találhatunk. A közösségi deviáns magatartás háttérbeli mozgatórugója lehet a családban elfoglalt hely, háttérbe szorulás, a kellő figyelem hiánya családon belül, tanulmányi kudarc, rossz társaság kedvezőtlen hatása. A felderítést követően, ha megtaláltuk a magyarázatot, elsősorban megértetni kell, hogy másfajta viszonyulással az osztályközösség kedvező színtere lehet életének.

Beszélgetéssel, tevékenységeik irányításával rá lehet ébreszteni az egyént, a mindenkiben benne lakozó valamilyen képességre, tehetségre. Ki kell azt a képességet használni, sikerélményhez kell juttatni, a közösségben, hogy a kellemes élmények kapcsolják a közösség életéhez.

Tanulmányi nehézségeiben segítséget kell adni, hogy pótolni tudja hiányosságait, ki kell használni az iskola életében erre irányuló lehetőségeket (korrepetálás, felzárkóztatás). Fel kell venni az osztályfőnököknek a szülői házzal a kapcsolatot, és fel kell tárni a gyermek helyzetét az iskolában, közös megoldást kell találni a szülővel a probléma rendezésére.

A hiányzások, mulasztások megelőzésében és kezelésében el kell járni a jogszabályok által megfogalmazottaknak megfelelően. Élni kell a fegyelmi vizsgálatoknak a házirendben megfogalmazott lehetőségeivel, fel kell venni a kapcsolatot a lakóhely szerint illetékes gyermekvédelmi hatóságokkal, illetve jegyzőkkel és meg kell találni az együttműködés formáit.

A napjainkban megnyilvánuló agresszivitás kezelése érdekében szintén a házirend előírásainak megfelelően alkalmazni kell a fegyelmi eljárás és vizsgálat eszközeit, a tanulóknak a szülőkkel együtt történő szembesítését az elkövetett házirend-sértésekkel.

Komolyabb pszichikai problémák gyanúja esetén a szakemberhez kell fordulni, aki szakszerű segítséget tud nyújtani. Amennyiben a beilleszkedési problémák olyan méretet öltenek, melyben már nevelési tanácsadó, szakértői és rehabilitációs bizottság dönt, meg kell találni azokat a formákat, mellyel a tanulói jogviszony más egyéb formái működtethetők, tanóra alóli felmentés, magántanulói jogviszony.

A deviáns magatartásformák jelei, beilleszkedési problémák tapasztalása esetében feltételezhető, hogy a gyerek számára feloldhatatlannak tűnő ellentmondások, megoldhatatlan problémák miatt a környezet hatására fordulhat olyan szerekhez, melyek káros hatása nem megoldást jelent, hanem további lépést a teljes leszakadás felé.

Ezért és az egyébként is fennálló drog- és alkoholfogyasztás veszélye miatt osztályonként egyedi és iskolai szinten összevont tájékoztató és megelőző előadásokat kell tartani, lehetőség szerint minél több programot megszervezni, amely látványosan, izgalmasan, egyedien, megdöbbentően, vagyis mindenképpen valamilyen sajátos módon hívja fel a figyelmet ezekre a súlyos gondokra.

A fent említett feladatok megoldásában az osztályfőnökök és egy-egy osztályban tanító tanárok közössége mellett jelentős szerepe van a gyermek- és ifjúságvédelemi feladatokat ellátó oktatónak.

1.6.1.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Az iskola a tanulók körében kiemelt figyelmet kell, hogy fordítson a tehetséges tanulók gondozására. A köznevelési törvény több lehetőséget ad az iskolának a tehetséggondozás formáinak megtalálására. A választható tanórai foglalkozások terhére lehet tehetséggondozást szervezni. Kihasználható a csoportbontásra rendelkezésre álló időkeret a szelektív foglalkoztatáshoz.

A helyi tantervekben a rendelkezésre álló órakerettel összhangban, valamint egy-egy tantárgy tananyagának a 20%-os mértékben való kiegészítése, speciális anyagrészekkel, emelt szintű érettségi vizsgára és felvételi vizsgára való felkészülés történhet a szabadon választható időkeret terhére.

Figyelemmel kell kísérni a tantárgyakból, műveltségi területről kiírt versenyeket és ösztönözni kell a tehetséges tanulókat a versenyzésben.

Támogatni kell a tehetséges gyerekek gondozásában a különféle pályázati lehetőségeket.

A tanulókat ösztönözni kell az intézmények, önkormányzatok, kisebbségi önkormányzati, társadalmi, civil szervezetek által nyújtott ösztöndíj lehetőségek kihasználására. Az iskolába érkező pályázati lehetőségekre fel kell hívni figyelmüket, az adminisztrációs kötelezettségek teljesítésében segítséget kell nyújtani.

1.6.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos tevékenység

Az iskola vezetése, a gyógypedagógus az iskola tanulóinak körében a tanév elején az osztályfőnökökkel összhangban felmérik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók körét. Kialakítják nyilvántartásaikat. Vezetik a tanulókkal kapcsolatos intézkedéseket. Hiányzások regisztrálása, önkormányzati fórumok értesítése, gyermekvédelmi hatóságok megkeresése.

A hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség többféle értelemben külön - külön és együtt is jelentkezhet. Jelenthet fizikai, egészségügyi, anyagi, szociális és pszichés problémákat.

Az elmúlt években az ifjúság körében tapasztalt egészségromlás esetében, konkrét problémák esetében gyakran segítséget kell adni a család számára, együtt kell működni, hogy megfelelő szakorvosi ellátást kapjon a tanuló.

Anyagi problémák vonatkozásában az iskolavezetésnek a napi támogatási formák mellett meg kell találni a lehetőséget ösztöndíj, és egyéb támogatási formák megszerzésére.

1.6.3. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Együttműködési megállapodás mellett együtt dolgozunk a gyermek és ifjúságvédelem területén a Józsefvárosi Gyermek és Családsegítő szolgálattal.

A gazdasági és társadalmi változások következtében tanulóink családi hátterében gyakran tapasztalunk nehézségeket. Nagy arányban találkozunk egzisztenciális, családi, egészségügyi, pszichikai problémákkal küszködő gyerekekkel.

Az iskola elsődleges teendője, hogy az oktatás, nevelés folyamatában lehetőség szerint megelőzéssel próbálja megakadályozni, hogy tanulóink hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetbe kerüljenek.

Egyéni foglalkozás, osztályközösségi programok, foglalkozások, egészségvédelemmel, életmóddal, életvitellel kapcsolatos előadások, a káros anyagok fogyasztásával kapcsolatos felvilágosító foglalkozások segítik, hogy tanulóink lehetőség szerint elkerüljék a számukra hátrányos és veszélyes helyzeteket, szituációkat.

Ez e megelőzés sajnálatos módon csak korlátozott keretek között érvényesülhet. Egyrészt az iskola lehetőségei korlátozottak, másrészt pedig a családi, baráti környezet, háttér hatása nagyon nehezen közömbösíthető, illetve védhető ki, akár anyagi, akár egyéb vonatkozásban. Ezért a megelőzés mellett a felmérés és a segítségnyújtás a következő lépés.

A gyermek és ifjúságvédelmi munka során évről évre nagyobb hangsúlyt kap a drogprevenció. Iskolánk tanulóit minden eszközzel meg kell védenünk, igyekeznünk kell a társadalmi hatásokkal szemben a lehető legtöbbet megtenni a szenvedélybetegségektől teljes mértékben mentes középiskolai életért. A 9. évfolyamtól rendszeresen előadásokat, projekteket, szakmai napokat szervezünk különböző partnerek bevonásával a tanulóknak.

1.6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A középiskolában a tanulók egy része a tanulási folyamatban komoly nehézségekkel küszködik.

Ennek okai a következők:

- az általános iskola és a középiskola tanítási, tanulási módszerei közötti különbség, mennyiség, minőség, komplexitás, önállóság a tanulásban,
- az általános iskola gyenge színvonalú előkészítési szintje,
- életkori sajátosságként előadódó tanulási problémák,
- családi környezet hátterének problémái, hatása a tanulásra,
- alulmotiváltság, érdekeltség hiánya a tanulásban,
- képesség hiányosságai.

A tanulási kudarcot átélő tanulók felzárkóztatását segítő program a szerint kell, hogy megvalósuljon, hogy milyen motiváltságú a tanulási probléma.

A 6 évfolyamos képzésben a probléma preventív megoldása céljából 7. évfolyamon bevezettük a tanulásmódszertan oktatását.

Elsődlegesen a tanulás módszertanának elsajátításában a 9. osztályban a tanulási folyamattal való foglalkozás, előadások szervezése segíthet megoldani a kérdést Azoknál a tanulóknál, akiknél a hiányosságok szerepe a döntő, illetve a könnyedén vett első időszak okozott gondot, a törvény szerint szervezett felzárkóztatások, korrepetálások lehetnek hatékony eszközei a segítségnyújtásnak.

Korrepetálás, felzárkóztatás szervezése az órakeret szabadon választható órái terhére, önkéntes jelentkezés alapján, tantárgyi csoportokból történhet.

A felzárkóztató foglalkozásra történő jelentkezés a törvényi előírásoknak megfelelően történik, amennyiben a szülő által regisztráltan is megtörtént a jelentkezés, a részvétel az oktatásban az egész tanév során kötelező.

Azokban az esetekben, ahol a motiváltságban más irányú tényezők is szerepet játszanak, többféle módszert együtt kell alkalmazni, egyéb egyéni és közösségi nevelési formákkal komplex módon történhet a segítségnyújtás.

Az iskolánkba járó gyermekek egy része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan oldjuk meg. Felzárkóztató korrepetálásokkal próbáljuk elérni az évfolyamnak megfelelő tudásszintet.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű;
- nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejti, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kézügyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály, illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szakmai programunk több részében utaltunk már arra, hogy korunkban a tanulóink egyre nagyobb csoportjainál a gazdasági, társadalmi átalakulások következtében a családok komoly anyagi problémákkal küszködnek, sok a csonka család, s az anyagi problémák mellett, nyilván a feszített élettempó, túlterheltség miatt a szülők egészségi állapota sem megfelelő sok esetben. Mindezek a tényezők az irányba hatnak, hogy a tanulóink iskolai helytállása kevésbé sikeres.

Az előző fejezetekben már utaltunk rá, hogy a megoldás az osztályfőnöki munkában, a gyermekvédelmi munkában, az iskola közösségi életének szervezésében található.

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

A házirendben maghatározottak szerint a tanulók osztályon belüli diákönkormányzatot választhatnak és diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzatok döntési jogkört

gyakorolhatnak – a nevelőtestület véleményének meghallgatásával - saját közösségi életük szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában és részt vehetnek az iskolai diákönkormányzat munkájában.

A tanulók, az osztályszintű diákönkormányzatok képviselete az intézményi diákönkormányzatban valósul meg.

A diákönkormányzat munkáját segítő tanár koordinálja.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- az ifjúságpolitikai pénzeszközök felhasználásakor
- a házirend elfogadása előtt
- a tanulókat érintő tervezett programokról
- Az iskola igazgatója által minden tanév április 15-ig elkészített tájékoztatóról a következő tanévben választható tantárgyakról, illetve az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről.
- az első tanítási óra megtartásának reggel nyolc óra/legfeljebb negyvenöt perccel korábbi/ előtti megkezdésének lehetőségéről

Az iskola diákjainak a házirendben megfogalmazottak szerint joga, hogy szabadon véleményt nyilváníthasson az intézmény munkájáról és működéséről. Tájékoztatást kaphatnak az intézmény életét, és diákok tanulmányait érintő kérdésekről osztályfőnökétől, szaktanáraitól, a diákönkormányzat képviselőjétől, valamint e körben javaslatot tehet, kérdést intézhet az iskola vezetőihez, oktatóihoz.

Véleményt nyilváníthat osztályfőnöki órán, osztályképviselő útján a diákönkormányzatban, diákgyűlésen.

Az ODB-k és diák-önkormányzati szervek útján javaslatot tehetnek az iskola munkatervére, szervezeti és működési szabályzatának, házirendjének módosítására, a magatartási és szorgalmi minősítések megállapításának szempontjaira a jutalmak odaítélésére, tanulmányi kirándulási tervek elkészítésére

1.8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az intézményi nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusok együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az intézményben folyó nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Az iskola szervezeti és működési szabályzata, házirendje szabályozza azokat az együttműködési formákat, melyeken keresztül az iskola három érdekelt fele véleményének nyilvánítását, cseréjét képes megvalósítani, javaslatait közli.

A diákönkormányzattal az együttműködés

- a rendszeres iskola diákbizottsági megbeszéléseken,
- az évente egy alkalommal megtartott diákközgyűlésen,
- és eseti egyeztetett alkalmanként történik meg.

Az iskolavezetés minden egyedi kéréssel, probléma megoldásával kapcsolatban készen áll a megbeszélésre és egyeztetésre.

Az együttműködés a *szülőkkel/törvényes képviselőkkel*, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A szülői szervezettel és a szülőkkel/törvényes képviselőkkel egyénileg a kapcsolattartás

- az évente kétszer megtartott szülői értekezleteken,
- választmányi értekezleteken,
- évente kétszer fogadóórákon és
- esetenként a külön egyeztetni kívánt kérdések ügyében történik meg.

Az iskolavezetés minden felmerülő kérdés megoldásában a szülői szervezet rendelkezésére áll.

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
  - ✓ az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - ✓ az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - ✓ a házirend szabályairól
  - ✓ a pedagógiai program követelményeiről,
  - ✓ az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - ✓ saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - ✓ a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - ✓ az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadóóra

Feladata: a szülők/törvényes képviselők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Írásbeli tájékoztató (levél, infokommunikációs eszközök)

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Az osztályfőnök, látva a tanulói teljesítmény tendenciáját, szükség esetén írásban jelzi a tanuló tanulmányi eredményében bekövetkezett nagymértékű negatív változást. Emellett amennyiben az osztályfőnök úgy ítéli meg, hogy szükséges, akkor a félévi értesítő kiosztása után az elégtelen eredményt elért tanulók számára ún. egyeztető megbeszélést hív össze, melyen részt vesz a szülő, a diák, az osztályfőnök és a pedagógusok.

A kollégiumi nevelők és a pedagógusok kapcsolata

Az iskola kollégiumban lakó tanulóinál rendszeres kapcsolattartást valósít meg a kollégiumi nevelőtanárral. A kapcsolattartó elsődlegesen az osztályfőnök.

- a kollégiumi nevelők és az osztályfőnökök rendszeresen tájékoztatják egymást a diákokkal kapcsolatban felmerült problémákról, eseményekről, a diákok eredményeiről, magaviseletéről,
- a partnerintézmények kölcsönösen meghívják egymást ünnepségeikre, rendezvényeikre.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Tanulmányok alatti vizsgák szabályait szakképzés esetében a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Sztv.) és a 12/2020. (II.7.) számú végrehajtási rendelete (Szkr.) szabályozza, míg a gimnáziumi képzés esetében a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési, oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

A tanulmányi munka, a hiányzások és a magatartási helyzet napi szintű dokumentálása az e-napló felületén történik. Az elektronikus felület minden érintett fél számára hozzáférhető, így megfelelő jelszóval a tanár, a diák és a szülő is folyamatosan használni tudja. Az internetes

felület sajátja, hogy minden információ azonnal elérhető a keletkezés pillanatától kezdve, így minden érintett fél maximálisan tájékozott lehet a tanuló előmeneteléről, hiányzásairól és az iskolai élethez kapcsolódó tudnivalókról.

A tanulmányok alatti vizsgák típusai

Osztályozóvizsga:

12/2020. (II. 7.) kormányrendelet 180.§ (3) bekezdése szerint: Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az e rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozóvizsgát a köznevelési intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni

Különbözeti vizsga:

Ha tantervünkben a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszáma kevesebb, mint iskolánkban, akkor a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. A belépő tanuló az általa nem tanult tantárgyakból is különbözeti vizsgát köteles tenni.

Javítóvizsga:

- A tanulónak javítóvizsgán kell számot adnia tudásáról, ha a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott
- igazolatlanul távol maradt az osztályozó vagy a különbözeti vizsgáról
- osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.
  Ez esetben a sikertelen osztályozó vagy különbözeti vizsgát követő vizsgaidőszakban kell vizsgát tenni.

Pótlóvizsga:

Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótlóvizsgát tehet. A pótlóvizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell letenni.

Ágazati alapvizsga:

Az ágazati alapoktatás a szakképzésben megjelenik a technikumi szakmai oktatás és a szakképző iskolai szakmai oktatás keretében egyaránt. Az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két évben, a szakképző iskolában az első egy évben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet ágazati alapvizsga zár le. Ez jogosulttá teszi a tanulót a szakirányú képzésbe való belépésre. A közös alapozás átjárhatósági lehetőséget biztosít szükség esetén a technikum és a szakképző iskola között. A konkrét szakmát technikumban a 10. évfolyam végén, szakképző iskolában a 9. évfolyam végén, az adott ágazat sajátosságainak megismerését követően választja ki a tanuló. Az új rendszer ezzel is támogatja a tanulókat a számukra megfelelő pálya kiválasztásában

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 91. §-a alapján a szakképzésben tanulóknak ágazati alapvizsgát kell tenni az alábbiak szerint:

- Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy **az ágazati alapoktatás elvégzését követően** tehet ágazati alapvizsgát.
- Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát **a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg**.
- Az intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát az intézmény oktatóiból és az elnökből álló **vizsgabizottság előtt kell letenni**. A vizsgabizottság elnökét az intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A vizsgabizottság elnöke a Kormány rendeletében meghatározott díjazásra jogosult.
- Az ágazati alapvizsga teljesítését az **év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni**. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott **munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol**.

A tanulmányi időszak alatti vizsgaidőszakok:

A tanulmányok alatti vizsgát a tanév kijelölt vizsgaidőszakaiban kell letenni.

Pótló vizsga letételére az intézmény vezetője a tanév bármely időszakában rendkívüli vizsgaidőszakot szervezhet.

Kijelölt vizsgaidőszakok

ŐSZI: Az aktuális tanév rendjében megjelölt őszi érettségi vizsgaidőszak kezdő napjától számított második hét öt munkanapja

FÉLÉVI: Január hónap második hetének öt munkanapja

TAVASZI: Az aktuális tanév rendje szerinti május-júniusi érettségi vizsga kezdő napja előtti második hét öt munkanapja

ÉV VÉGI: A munkaterv szerinti év végi osztályozó értekezlet előtti tíz munkanap

NYÁRI: minden tanév augusztus hónapjának utolsó 10 napja.

A vizsgák értékelése

Az osztályozó, javító, különbözeti és pótló vizsgák százalékos értékelésénél iskolánk a középszintű érettségi vizsgák százalékos értékelését követi, így az osztályzatok az alábbi minősítések alapján adódnak.

0% - 25%	elégtelen (1)
26% - 39%	elégséges (2)
40% - 59%	közepes (3)
60% - 79%	jó (4)
80% - 100%	jeles (5)

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. szerint a szóbeli vizsgarészeknél a tanuló a feleletet megelőzően 30 perc felkészülési időre jogosult, illetve, ha szóbeli teljesítménye nem éri el minimum a 12,5%-ot, póttétel húzására jogosult. A póttétel teljesítményének értékelésekor az arra adott pontszám 50%-át kell figyelembe venni.

A Tanulmányok alatti vizsgák rendje mellékletben található.

A tantárgyi vizsgák típusai

tantárgy	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga
magyar nyelv és irodalom	x	x
történelem	x	x
idegen nyelv	x	x
matematika	x	elégtelen írásbeli esetén
ügyvitel, digitális kommunikáció	x	-
kommunikáció	-	x
komplex természettudo-mány	x	elégtelen írásbeli esetén
testnevelés	-	gyakorlati vizsga
ének-zene	-	gyakorlati vizsga
földrajz	x	x
kémia	x	x
fizika	x	x
biológia	x	x
digitális kultúra	x	x
ágazati szakmai tárgyai	x	x
szakképzés szakmai tárgyai	x	x

Vizsgakövetelmények:

A vizsgák követelménye a kerettantervben és a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A tantárgyankénti minimumkövetelmények teljesítése minden tantárgyból szükséges az elégséges osztályzat eléréséhez.

A vizsgaszabályzat betartása minden szaktanárra nézve kötelező érvényű.

1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló felvételéről, átvételéről az iskola igazgatója dönt.

Az iskola 7. és 9. évfolyamára az alábbi feltételekkel lehet beiratkozni:

- a 6., illetve a 8. osztály elvégzését igazoló érvényes bizonyítvány
- sikeres felvételi vizsga az iskola felvételi szabályzata szerint

Az átvételre a tanítási év során is lehetőség van.

Intézményünk a tanulót az átvétel során a számára legmegfelelőbb döntéssel segíti: a tanulmányok sikeres biztosításához, illetve az átvétel feltételeként az intézmény a különbözeti vizsga letételét, egyéni segítségnyújtással történő tanulást, évfolyamismétlést vagy türelmi idő biztosításával történő hiánypótlást ír elő.

Az iskola a tanulók intézmények közötti átjárhatóságának biztosításához a kerettantervi rendeletben javasolt tanterveket használja fel a helyi tantervek készítésében. Az iskolába érkező tanulókat külön-külön vizsgálja meg és tekinti át megelőző években folytatott tanulmányaik eredményeit, óraszámát és egyénre szabottan dönt arról, hogy milyen különbözeti vizsgákkal tudnak eleget tenni iskolánk tanterveinek teljesítési kötelezettségeinek, illetve arról, hogy az előző iskoláikban mely tantárgyak beszámíthatóságát vehetjük figyelembe a beiskolázáskor.

A szóbeli felvételi vizsga kérdései a Nat. általános iskolai követelményrendszerére és intézményünk felvételi tájékoztatójában nyilvánosságra hozott követelményekre épülnek, melyek az alábbiak:

1. Család: bemutatkozás, ünnepek, hagyományok, kapcsolatok
2. Kultúra: zene, színház, mozi, könyv, kiállítás
3. Iskola- tanulói munka bemutatása: kedvenc tantárgy, versenyek, motiváció
4. Jövőre vonatkozó tervek: milyennek képzeli el magát felnőttként
5. Érdeklődés kör, hobbi, szabadidős tevékenység, sport
6. Egészséges életmód, sport, napirend
7. Társas kapcsolatok, barátság
8. Utazás, kirándulás, nyaralás, szabadidő
9. Környezetvédelem, állatvilág (kedvenc állat, mit tehet a környezetéért)
10. Telefon, számítógép és egyéb technikai eszközök szerepe
11. Hitélet

1.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Intézményünkben fontos szerepet kap az elsősegélynyújtás, melynek alapjaival az iskolában megrendezett tanfolyamokon tud megismerkedni minden tanuló. Ezenkívül lehetőség van az osztályfőnöki és biológiaórákon, szakkörökön ezen ismeretek elsajátítására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
Biológia	• rovarcsípések • légúti akadály • artériás és ütőeres vérzés • komplex újraélesztés
Kémia	• mérgezések • vegyszer okozta sérülések • savmarás • égési sérülések • forrázás • szénmonoxid mérgezés
Fizika	• égési sérülések • forrázás
Testnevelés	• magasból esés • ütési sérülés • láb, kéz ficam, rándulás
Osztályfőnöki óra	• teendők közlekedési baleset esetén • segítségnyújtás sérülés esetén • balesetek megelőzése • helyes segélyhívás • baleset és munkavédelmi oktatás az első tanítási napon
Gépteremben folyó órákon	• teendők áramütés esetén

A 7-12. évfolyamon az elsősegélynyújtási alapismeretek elméleti és gyakorlati alkalmazásának, készség szinten történő elsajátítása történhet osztályfőnöki és biológiaórákon a biológiatanár, mentőtiszt, védőnő, iskolaorvos segítségével.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek fejlesztését szolgáló digitális tartalmak

Minden diákunk számára ajánljuk, hogy a

http://elsosegely.webbeteg.hu/page/mobil_alkalmazas

honlapon lévő alkalmazások valamelyikét telepítse mobiltelefonjára.

Az ajánlás osztályfőnöki órán történik meg.

A pedagógusok számára az oktató, nevelő munkához segédanyagok a www.elsosegely.hu oldalon találhatóak. Törekedni kell arra, hogy minél több interaktív, a témát sokoldalúan feldolgozó tartalmakat használjanak fel a tanárok.

1.12 KRESZ

A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrész oktatása, a tanulók értékelése, minősítése során a miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben e célra kifejlesztett program is használható.

2. Egészségfejlesztési program

2.1. Az egészségfejlesztés szerepe

Az egészségfejlesztés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektíven felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék meg az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit. Az iskola segítséget nyújt abban, hogy a tanulók a témával kapcsolatban tájékozottak legyenek (segítségkérés, módszerek, támogatási lehetőségek).

A pedagógusoknak kiemelt szerepük van a személyes példamutatásban (viselkedés, nyitottság más ember iránt, tolerancia, konfliktuskezelés, káros szenvedélyektől mentesség, rendszeres mozgás, rendezett párkapcsolat, fittség).

Tanulóink személyiségfejlődése, és későbbi sikeres életútjuk segítése érdekében hangsúlyos feladatunknak tekintjük kulcskompetenciáik, képességeik, készségeik fejlesztését, de legalább ennyire fontosnak tartjuk az iskolánk egészséget támogató környezetének, az egészségesebb választási lehetőségek bővülésének, valamint az egészséggel kapcsolatos egyéni ismeretek, tudás, készségek, jártasságok, szemléletmód fejlődésének aktív támogatását.

Tanulóink egészségének védelme és fejlesztése érdekében iskolánk folyamatosan keresi azokat a külső forrásokat is, amelyekkel szakmailag megfelelő, a szükségletekre szélesebb körben reagáló programokkal bővíthető az egészségfejlesztési kínálat.

Felhívjuk a tanulók figyelmét az egészségtelen táplálkozás, a dohányzás, a mértéktelen alkoholfogyasztás káros hatásaira, a közlekedési ismeretek tudatos alkalmazására, valamint a mozgásszegény életmód veszélyeire.

Az intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordít a tanuló egészséghez, biztonsághoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataira, amelyek a következők:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése,
- a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető az intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba. Az intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni az intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében.

Az iskolának igen nagy szerepe van az egészségfejlesztésben, az egészségnevelés területén és az egészségmegőrzésben.

Az egészségfejlesztési program összetettsége megkövetelte, hogy az érdekelt pedagógusok, atyák mellett részt vegyenek ebben a munkában

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- szociális segítő
- az iskolaorvos és
- a védőnő.

2.2. Az egészségfejlesztési program elméleti háttere

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatosan iskolai célokat fogalmaztunk meg, amelyek a következők:

- Minden rendelkezésre álló eszközzel elősegíteni a tanulók, a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködés kialakítása az egészségügyi és gyermekvédelmi szakemberekkel, a szülőkkel/törvényes képviselőkkel, diákokkal annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek, a szabadidő helyes eltöltésének.
- Teret adunk a lelki egészségfejlesztést és tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan nevelési-oktatási gyakorlatot kell folytatunk, amely tekintetbe veszi a tanulók és a pedagógusok jóllétét és méltóságát.
- Az egészség megőrzésére törekszünk a tanulók, családjaik és az iskola dolgozóinak körében.

2.3 Az egészségfejlesztés céljai

Az egészségfejlesztés célja:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az egészségük védelme érdekében
- a tanulók ismerjék fel az összefüggést az életmód, a viselkedés és az egészségi állapot között

- ösztönözni a diákokat arra, hogy kialakuljon bennük az önmagukkal szembeni felelősségérzet
- a diákok ismerjék fel a tudatos jövőtervezés fontosságát
- segítséget nyújtani a tanulóknak abban, hogy készség szintjén alkalmazzák azokat a megküzdési stratégiákat, amelyek alkalmazásával megőrizhetik, illetve újrateremthetik életük egyensúlyát.
- alkalmassá tenni a tanulókat szervezetük változásainak megfigyelésére, okainak keresésére. Felismertetni az egészséget, mint megőrzendő értéket, s megalapozni az egészségtudatos magatartás szokásrendszerét. Tudatosítani a betegségek megelőzésének fontosságát.
- alkalmassá tenni a tanulókat az elsősegélynyújtás és betegápolás ismereteinek alkalmazására. Megfelelő szintű önállóság kialakítása az információhordozók használatában, vizsgálódások végzésében, tapasztalataik értelmezésében és rögzítésében.
- ismerjék fel a kiegyensúlyozott táplálkozás alapvető jelentőségét az egészségi állapot fenntartásában

A legfontosabb célkitűzések az iskolában tanulók egészségfejlesztésével kapcsolatosan a következők:

- a dohányzás (hagyományos és elektromos formáinak) visszaszorítása,
- az alkohol és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozás érvényesítése,
- az aktív testmozgás elterjesztése,
- a mindennapos testnevelés bevezetése,
- a lelki és testi egészségvédelem megerősítése,
- a bántalmazás (minden formájának), az iskolai erőszaknak a visszaszorítása

Fontosnak tartjuk, hogy az intézményben tanulók a felnőtt tanulók is ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- az életkorral járó biológiai-pszichohigiénés tennivalókat,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait,
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét,
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram,
- fittség megőrzése szempontjából való fontosságát,
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás),
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében,
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

2.4. Az egészségfejlesztés módszerei

- a megelőzés, a primer prevenció, a felvilágosítás
- rizikócsoportos megközelítés a megelőzésben

- az érzelmi intelligenciát, kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások
- szakemberek bevonása
- a szülőknek tartott tájékoztatók, előadások

2.5. Az egészségfejlesztés feladatai, tevékenységek

2.5.1. A dohányzás visszaszorítása

- koncentrálás a megelőzésre
- korszerű ismeretek átadása a következő tanórák keretében:
    - biológia órákon szaktanári segítséggel, az egészségnevelésének fontos alapja az itt szerzett szaktudás és magyarázat
    - az osztályfőnöki órákon koncentrálás a dohányzással kapcsolatos problémakörre, amelyeken külső előadók bevonásával tudatosítjuk a dohányzás egészségkárosító hatásait
- a dohányzásellenes világnap keretében szemléltető anyagok, plakátok megjelenítése az iskolában

2.5.2 Az alkoholfogyasztás visszaszorítása

- biológiaórán a pedagógus az emberi test témakörnél megfelelő szakmai tájékoztatást nyújt a tanulóknak
- osztályfőnöki órák tágabb körben is foglalkozhatnak a szenvedélyek ezen körével, tudatosíthatják a tanulókban az alkoholfogyasztás káros hatásait

2.5.3 Drogprevenció, az iskola drogstratégiája

A drog-prevenciós munka az egész iskola komplex nevelési hatásrendszerébe tartozik. Minden nevelési helyzetben igyekszünk biztosítani, hogy a segítségre szorulók és támogatást igénylők megkapják a szükséges odafordulást és törődést. Ha bármilyen előjelét tapasztaljuk droghasználatnak, felvesszük a kapcsolatot a szülővel és a szakemberekkel.

2.5.4. Az egészséges táplálkozás

Mindent megteszünk azért, hogy tanulóink megfelelő tájékoztatást kapjanak a helyes táplálkozási szokásokról (rendszeres és változatos étkezés, energia- és túlzottan cukros italok kerülése stb.). A közétkeztetés menüje, valamint az iskolai büfé ennek az irányelvnek a mentén működik. Mindezt tanórai ismeretek átadásával erősítjük.

2.5.5. Mentális betegségek megelőzése, lelki egészségvédelem

A lelki egészség célja az, hogy a diákok önmagunkkal harmóniában éljenek, és így képessé váljanak arra, hogy helyesen tudjanak alkalmazkodni a körülöttük lévő világhoz. Iskolánk egyházi, ezáltal több módon is jelen van a diákok életében a lelki egészség megőrzése: közös áhítatokkal, személye beszélgetésekkel segítik az atyák is tanulóink jóllétét. A tanév során a pedagógusoknak is, és a diákoknak is külön lelki napot szervezünk évente kétszer. Amennyiben szükséges, külön foglalkozást biztosítunk a szociális segítővel egyénileg is és csoportosan is.

Az iskolai mentálhigiéné

Az iskolai mentálhigiéné kulcsszemélyiségei a pedagógusok és az iskolalelkészek, lelki atyák. Célja a lelki egészség megőrzése, a pszichikai jóllét fokozása, a lelki betegségek és problémák megelőzése, enyhébb magatartászavarok rendezése. Fontos feladatunk a szorongásos zavarok testi, pszichés és szociális tüneteinek csökkentése. Odafigyelés az átmeneti pszichés zavarokat okozó, megterhelő élethelyzetű tanulókra (szülők válása, betegsége, esetleg halála, iskolaváltás esetén). Igyekszünk a lehető leghamarabb észlelni és jelezni a tartós pszichés zavarokat, melyek a tanulási vagy magatartási problémák esetén jelentkeznek.

2.5.6 Az aktív testmozgás

Az iskolai testnevelés és a sport sokban segítheti az ember egészséges fejlődését. Ezt figyelembe véve iskolánk minden nap lehetőséget biztosít a szakszerű testedzésre.

Törekszünk arra, hogy a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek. A mindennapi testmozgáson túl, amely tanórákon és sportkörökön valósul meg, a diáknapok keretén belül sportnapot szervezünk, melynek érdekessége, hogy a pedagógusok diákjaikkal együtt mozognak és versenyeznek.

Igyekszünk rendszeresen sporttevékenységeket (pl. röplabda-bajnokság, Szent Anna-napi sportverseny, Mikulás-futás) szervezni. Ilyenkor előre meghirdetett sportfoglalkozásokra jelentkezhetnek, ami teljesen önkéntes.

2.5.7 Bántalmazás, iskolai erőszak, online bántalmazás (bullying)

Az iskolában feladatunknak érezzük, hogy kidolgozzunk olyan stratégiát, módszereket, amelyek segítenek abban, hogyan reagáljunk a bántalmazó helyzetekre, illetve miként dolgozzuk fel a történteket. Fontos, hogy gyerekekben megoldási rutinok alakuljanak ki, tudjanak és merjenek segítséget kérni ilyen helyzetekben (osztályfőnök, lelki atyák, gyermekvédelmi felelősök, szaktanárok, szociális munkás).

A tanuló az iskola pedagógusa vagy más alkalmazottja ellen irányuló közösségellenes cselekményt követ el vagy azzal fenyegetőzik, ha az iskolai, közösségi együttélés szabályaival alapvetően ellentétes magatartást tanúsít, amely sérti az iskola helyi normáit és a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő tanulók és pedagógusok alapvető érdekeit.

Ha a közösségellenes magatartás fegyelmi eljárás hatálya alá tartozik, a fegyelmi eljárást a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül meg kell indítani.
Ha a közösségellenes magatartás vagy az azzal történő fenyegetés nem minősül szabálysértésnek vagy bűncselekménynek, akkor az intézmény igazgatója a cselekményről szóló tudomásszerzéstől számított öt napon belül vizsgálatot kezdeményez a közösségellenes magatartást vagy az azzal történő fenyegetést vélhetően megvalósító tanuló ellen, amelybe bevonja a tanuló szüleit.
A vizsgálat lefolytatására az intézmény igazgatója háromfős bizottságot hoz létre, amelyet maga vezet. A vizsgálat során a bizottságnak meg kell ítélnie, hogy cselekedetével a tanuló megvalósította-e a közösségellenes magatartást vagy az azzal történő fenyegetést.
Az elbíráláskor figyelembe kell venni, hogy a cselekmény milyen mértékben veszélyezteti az iskolaközösség vagy osztályközösség működését, az iskolai nevelő-oktató munka nyugodt folytatásának feltételeit, milyen tanulói, pedagógusi, munkavállalói körre jelent fenyegetést, milyen mértékben áll szemben a szokásos társadalmi, iskolai kommunikációs eljárásokkal, valamint a helyi szokásrenddel.

Az intézményi egészségfejlesztéssel alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.
Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülnie. Az alábbi fontos területeken a tanulók maguk is sokat tehetek egészségfejlesztésükért.

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet kialakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy az intézmény egészségfejlesztési terve tartalmazza azokat a fontosabb területeket, amelyek veszélyt jelenthetnek tanulóink fejlődésében. Azonban vannak egyedi esetek, újabb és újabb gondok jelennek meg ezeken a területeken. Az intézményünk igyekszik ilyenkor is alkalmazkodni és a problémákat kezelni. Ezért úgy

gondoljuk, hogy egészségfejlesztési tervünk folyamatosan változhat és újabb és újabb feladatokkal, megoldási módokkal egészül ki. Az intézmény pedagógusai, oktatói igyekeznek beépíteni tanóráikba az egészségfejlesztést, nemcsak a biológia, osztályfőnöki órákon, hanem akár a szakmai elméleti és gyakorlati órákon egyaránt. Ehhez pedagógusaink folyamatosan képezik magukat, de intézményi szinten is gondoskodunk arról, hogy a megfelelő ismeretekhez jussanak az egészségfejlesztés minél hatékonyabb megvalósítása érdekében.

3. Oktatási program

3.1.A kötelező és nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, a kötelező, a kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

Az intézmény képzési szerkezete, az alkalmazott kerettantervek, jogszabályok

Intézménytípusok	Az alkalmazott kerettanterv megnevezése	Jogszabály megnevezése	Munkarend	Melyik évtől került bevezetésre?
Gimnázium	Kerettantervek az iskolarendszerű felnőttoktatás 1–12. évfolyamára Kerettanterv a 9–12. évfolyam számára	2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (oktatas.hu)	**esti**	2020. szeptember
Gimnázium – 4 évfolyamos	Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára	2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (oktatas.hu)	**nappali**	
Gimnázium – 6 évfolyamos	Kerettanterv a gimnáziumok 6-12. évfolyama számára	2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (oktatas.hu)	**nappali**	2021. szeptember
Technikum / okleveles technikus	**Közismereti:** Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára **Szakmai:** programtantervek 9-13. évf.	**Közismereti:** 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (oktatas.hu) **Szakmai:** szakképzési törvény és végrehajtási rendelete programtantervek (ikk.hu vagy kormany.hu)	**tanulói jogviszony (nappali munkarendben)**	2020. szeptember / 2025. szeptember
Technikum 1 vagy 2 éves / okleveles technikus	**Szakmai:** programtanterv / intézmény által meghatározott program alapján	**Szakmai:** szakképzési törvény és végrehajtási rendelete programtantervek (ikk.hu vagy kormany.hu)	**felnőttképzési jogviszony**	2020. szeptember / 2025. szeptember

Gimnáziumi felnőttoktatás óraterve esti munkarendben

2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, Kerettanterv az iskolarendszerű felnőttoktatás 1-12. évfolyama számára, Kerettanterv a 9-12. évfolyam számára

Tantárgyak	Esti munkarend			
	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Kémia	1	1		
Fizika	1	1		
Földrajz	1	1		
Biológia	1	1		
I. Idegen nyelv	2	2	3	3
II. Idegen nyelv	1	1	2	2
Művészetek			0,5	1
Digitális kultúra	1	1	0,5	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Osztályközösség-építés	1	1	1	1
Összes heti óraszám	17	**17**	**17**	**17**

A tantárgyi követelmények – szem előtt tartva az iskolafokozat elsődleges feladatát, az érettségi követelmények teljesítésére történő felkészítést – megegyeznek mindazokkal, amelyeket a NAT és a nappali tagozatok számára készült kerettantervek megfogalmaznak. A program tantárgyi szerkezete a NAT szabályozásnak megfelel. Kivételt képez a testnevelés tantárgy, amelyen a felnőtt tanulónak nem kell részt vennie, és az iskolának nem kell ezt biztosítania a köznevelési törvény 60. § (9) (c) pontja alapján.

Gimnáziumi óraterv <u>nappali munkarendre</u>

2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyam számára

Tantárgyak műveltségterületek szerint	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom				
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 +1
Matematika				
Matematika	3	3	3 +1	3 +2
Történelem és állampolgári ismeretek				
Történelem	2	2	3+1	3
Állampolgári ismeretek				1
Vallásismeret	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz				
Természettudomány**			**2**	
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Idegen nyelv				
Első élő idegen nyelv	3+2	3+2	4	4
Második idegen nyelv	3	3	3	3+1
Művészetek*****				
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret*			1	1
Technológia				
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötött célú órakeret***			4	4
Kötelező alapóraszám	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	4	5
Maximális órakeret	**34**	**34**	**34**	**34**

A szabad órakeret felhasználása

Tantárgyak műveltségterületek szerint	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom				1
Matematika			1	2
Természettudomány**			2	
Első élő idegen nyelv	2	2		
Második idegen nyelv				1
Történelem			1	
Vallásismeret				1
Érettségi felkészítésre választás alapján			4	4
Kötött célú felhasználás			4	4
Felhasznált szabad óraszámok összesen	2	2	4+4	4+5

Gimnáziumi óraterv <u>nappali munkarendre</u> – 6 évfolyamos képzés

2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyam számára

Tantárgyak műveltségterületek szerint	Évfolyamok					
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom						
Magyar nyelv és irodalom	3+1	3	3	4	4	4 +1
Matematika						
Matematika	3+1	3+1	3	3	3 +1	3 +2
Történelem és állampolgári ismeretek						
Történelem	2	2	2	2	3+1	3
Állampolgári ismeretek		1				1
Vallásismeret			1	1	1	1
Hit- és erkölcstan	1	1				
Természettudomány és földrajz						
Természettudomány**					**2**	
Fizika	1	2	2	3		
Kémia	1	2	1	2		
Biológia	2	1	3	2		
Földrajz	2	1	2	1		
Idegen nyelv						
Első élő idegen nyelv	3	3+1	3+2	3+2	4	4
Második idegen nyelv			3	3	3	3+1
Művészetek*****						
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret*					1	1
Technológia						
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Technika és tervezés	1					
Testnevelés és egészségfejlesztés						
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret***					4	4
Kötelező alapóraszám	**28**	**28**	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	**30**	**30**	**34**	**34**	**34**	**34**

A szabad órakeret felhasználása

Tantárgyak műveltségterületek szerint	Évfolyamok					
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1					1
Matematika	1	1			1	2
Természettudomány**					2	
Történelem					1	
Első élő idegen nyelv		1	2	2		
Második idegen nyelv						1
Vallásismeret						1
Érettségi felkészítésre választás alapján					4	4
Kötött célú felhasználás					4	4
Felhasznált szabad óraszámok összesen	2	2	2	2	4+4	3+6

Technikumi képzés – közismereti óraterve

szakmai képzés kizárólag duális képzőhelyen

9-13. évfolyam éves óraszámokkal (kifutó, utolsó évfolyamon)

2020. 09.01-től

Tantárgyak		Évfolyamok						9-13. évfolyam óraszáma összesen
		9.	10.	Átcsoportosítás után 11.	Átcsoportosítás 11-ről	Átcsoportosítás után 12.	13.**	
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	144	180	72	31	124+ 31[2]	0	**520**
	Élő idegen nyelv	144	144	72	31	124+ 31[1]	0	**484**
	Matematika	144+ 36[1]	144	72+ 36[2]	31	124+ 31[2]	0	**484**
	Történelem	108+ 36[1]	108	36+ 36[2]	31	93	0	**345**
	Állampolgári ismeretek	0	0	0		31	0	**31**
	Digitális kultúra	36	0	0		0	0	**36**
	Testnevelés	144	144	72	31	124	0	**484**
	Osztályfőnöki	36	36	36		31	0	**139**
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	108	0	0		0	0	**108**
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz	0	72	72		0	0	**144**
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	72		62	0	**134**
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	36	0		0	0	**36**
	Összes közismereti óraszám	**864**	**864**	**504**		**713**	**0**	**2945**
Vallásismeret		+36[1]	+36[1]	+20[1]		+31[1]	0	
Ágazati alapoktatás		252	324	0		0	0	**576**
Szakirányú oktatás*		0	0	700		210	1080	**1663**
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) ebből felhasznált		(108) 108	(36) 36	(36) 20		(62) 62	(186) 0	**(428)** **226**
Tanítási hetek száma		**36**	**36**	**36**		**31/36**	**31**	
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**		**985**	**1080**	**5737**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34		34	34	

[1]= Szabadon tervezhető tantárgy terhére

[2]= Érettségire felkészítő tantárgy terhére

***** 11. évfolyamon 350 óra iskolai szakmai oktatás, 350 óra duális képzőhelyi oktatás, 2022-2023. tanévben 700 óra duális képzőhelyi oktatás

Technikumi képzés – közismereti óraterve

szakmai képzés 9-12. évfolyamon az intézményben

13. évfolyamon duális képzőhelyen, heti óraszámokkal

2020. 09.01-től kifutó rendszerben (12. és 13. évfolyamon)

Tantárgyak		Évfolyamok					9-13. évfolyam óraszáma összesen
		9.	10.	11.	12.	13.	
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3+1[2]	0	**525**
	Élő idegen nyelv	4	4	3	3+1[1]	0	**489**
	Matematika	4+1[1]	4	3+1[2]	3+1[2]	0	**489**
	Történelem	3+1[1]	3	2+1[2]	2	0	**350**
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	**31**
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	**36**
	Testnevelés	4	4	3	3	0	**489**
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	0	**139**
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	**108**
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz	0	2	2	0	0	**144**
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	**134**
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	**36**
	Összes közismereti óraszám	**24**	**24**	**19**	**18**	**0**	**2970**
Vallásismeret		+1[1]	+1[1]	+1[1]	+1[1]	0	
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	**576**
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	40[3]	**2178**
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) ebből felhasznált		(3) 3	(1) 1	(1) 1	(2) 2	(6) 0	**(428)** **242**
Tanítási hetek száma		**36**	**36**	**36**	**31/36**		
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1054**	**1080**	**5806**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34		

[1]= Szabadon tervezhető tantárgy terhére

[2]= Érettségire felkészítő tantárgy terhére

[3]=Duális képzőhelyen

2024. 09.01-től

Tantárgyak		Évfolyamok					9-13. évfolyam óraszáma összesen
		9.	10.	11.	12.	13.	
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3+1[2]	0	**525**
	Első élő idegen nyelv	4	4	3	3	0	**489**
	Második élő idegen nyelv	+2[1]	+2[3]	+2[3]	+2[1]	0	
	Matematika	4	4	3+1[2]	3+1[2]	0	**489**
	Történelem	3	3	2+1[2]	2	0	**350**
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	**31**
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	**36**
	Testnevelés	4	4	3	3	0	**489**
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	0	**139**
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	**108**
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: idegen nyelv	0	2	2	0	0	**144**
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	**134**
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	**36**
	Összes közismereti óraszám	**24**	**24**	**19**	**18**	**0**	**2970**
Vallásismeret		+1[1]	+1[1]	+1[1]	+1[4]	0	
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	**576**
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	40[5]	**2178**
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) ebből felhasznált		(3) 3	(1) 1	(1) 1	(2) 2	(6) 0	**(438)** **242**
Tanítási hetek száma		**36**	**36**	**36**	**31/36**		
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1054**	**1080**	**5806**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34+1[4]		

[1]= Szabadon tervezhető tantárgy terhére

[2]= Érettségire felkészítő tantárgy terhére

[3]= Ágazathoz kapcsolódó tantárgy terhére

[4]= Szülői beleegyező nyilatkozattal

[5]=Duális képzőhelyen

3.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A 9-12. évfolyam, illetve a technikumi képzés esetén 9-13. évfolyam, valamint az egy / két évfolyamos érettségire épülő képzések pedagógiai feladatainak megvalósítása

- lehetőséget adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- iránymutatást adunk tantárgyanként a tanulási stratégiák megválasztásában;
- megalapozzuk az önálló tanulást, az önművelést, az IKT eszközök használatát;
- fokozatosan kialakítjuk az együttműködésre építő tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat, ezáltal kialakul a csoportos munkavégzésre való képesség;
- kialakítjuk az időgazdálkodás, az információval való gazdálkodás igényességét;
- a mozgásigény kielégítéséhez a testnevelés oktatásán keresztül a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció fejlesztésével járulunk hozzá;
- az egészséges életvitel kialakításához a biológia, biológia-egészségtan tantárgy oktatásával kívánunk hozzájárulni; illetve a technikumi osztályokban a Komplex természettudományos tárgy oktatása során fordítunk figyelmet e nevelési célra. Emellett az osztályfőnöki órák témai között szerepelnek e cél elérésének feldolgozási lehetőségei.
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakítását, az önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását az osztályfőnöki órák keretében oldjuk meg, ugyanakkor hangsúlyozzuk ennek fontosságát a társas kapcsolatokban, a barátságban, egyéb csoportokban;
- megismertetjük a diákokat a munka világával, a felnőtt élet új szerepköreiben rájuk váró feladatokkal, pl. álláskeresői, munkavállalói, továbbtanulói feladatok;
- törekszünk a tanulók kreativitásának fejlesztésére, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára, a tanulók egészséges terhelésére;
- követjük a tanulók érési folyamatát, fejlesztő értékelésüket igény szerint személyre szólóan adjuk át;
- gyakoroltatjuk, illetve megismertetjük a helyes magatartási formákat, ezzel is megalapozva a tanulók személyiségének erkölcsi arculatát;
- elsajátíttatjuk a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot,
- fejlesztjük a mentális képességeket.

A rendelkezésre álló órakeret szabadon hagyott időkerete terhére egyik képzéstípusban sem vezettünk be új tananyagtartalmat, a rendelkezésre álló időkeretet a tananyag elmélyítésére, gyakorlásra használjuk fel.

A helyi tantervben előírt tananyagot és tantárgyi követelményrendszert a pedagógiai program melléklete tartalmazza. Azok a kerettantervek átvételével készültek a helyi viszonyokra adaptálva.

3.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.
A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: a tanuló legyen erős, kitartó és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.
Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók egészségének, egészséges életmódjának fejlesztése érdekében, a teljes körű iskolai egészségfejlesztési elvekkel összhangban, a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény előírja a mindennapi, azaz a heti öt testnevelésórát minden évfolyamban, melynek megvalósítása 2012 szeptemberében megkezdődött. Ez lehetőséget teremtett arra, hogy az iskoláskorúak rendszeres fizikai aktivitásához, fizikailag aktív életmódjához az intézmények jelentősen hozzájárulhassanak.

Intézményünkben csak a nappali képzésben tartunk testnevelés órákat, amely heti öt testnevelés órát jelenti a gimnáziumi és heti négy / három a technikumi szakmai oktatás keretében. Amennyiben az osztályok magas száma és az órarendi korlátok, illetve testnevelőtermek foglaltsága nem teszi lehetővé minden osztály számára a heti 5 alkalommal megtartott testnevelésórát, akkor tömegsport formájában több osztály összevonásával az erre kijelölt napokon a 7. / 8. / 9. órákban tömbösített formában szervezzük meg a testnevelésórák egy részét.

A felnőttoktatás kerettantervében a testnevelés tantárgy nem szerepel és így a helyi óratervben sem, mert a felnőtt tanulónak nem kell részt vennie és az iskolának nem kell ezt biztosítania a köznevelési törvény 60. § (9) (c) pontja alapján.

A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos testnevelés oktatását - legalább napi

egy testnevelés óra keretében -, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.
A technikumi szakmai oktatás keretében 2020. szeptember 1-től is tartalmazza az útmutató óraterve a heti kötelező 5 testnevelés órát.

3.4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az tanárválasztás szabályai

Intézményünkben a választható tantárgyak, foglalkozások rendjét a tanévenként felülvizsgált fakultációs szabályzat tartalmazza.
A fakultációs tantárgyi teljesítményt félévi és év végi osztályzattal minősítjük.
Iskolánk a 11. és 12. évfolyamon – kellő számú jelentkező és igazgatói jóváhagyás esetén többféle tantárgyból biztosítja az emelt óraszámú oktatást.

A fakultációs óráknak négy fő célja van:

- felkészítés az érettségi vizsgára
- felkészítés az érettségi vizsgára a 11. és 12. évfolyamon már nem tanított tantárgyakból
- színvonalas és igényes képzés biztosítása tanulóink érdeklődési körének megfelelően
- felkészítés az érettségi utáni tanulmányokra

Segítség a választáshoz:
A fakultációs órák választása és véglegesítése a 10. évfolyam második félévében történik. A második félév elején többféle tájékozódási lehetőséget biztosítunk a fakultációs kínálat megismerésére.

- iskolai tájékoztató anyagok
- osztályfőnöki és szaktanári segítség

A fakultációs órák felvétele:
Előzetes jelentkezés: minden tanévben március második hete (péntek)
A diákok szülői/törvényes képviselői támogató aláírással ellátott nyomtatványon nyilatkoznak arról, milyen fakultációs órákat szeretnének felvenni. A döntésnél az alábbiakat kell figyelembe venni:
Két fakultációs tárgy választása kötelező, harmadik tantárgy csak külön engedéllyel vehető fel.

A fakultáció választásának szabadságát korlátozhatja:

- Van-e elegendő számú jelentkező a csoport elindításához.
- A következő tanév tantárgyfelosztása tartalmazza-e az adott fakultációs tárgyat.
- Órarendi szempontból megoldható-e a diák által választott tantárgyi párosítás.

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is.

A végleges jelentkezés határideje: minden tanév április 30.
A végleges jelentkezési lap lehetőség szerint már tartalmazza az adott fakultációs tárgy sávját (órarendi elhelyezkedését).
(„A" és „B" sáv)

Egyéb szabályok:
A 10. évfolyamon kiválasztott fakultációs órákon a diákoknak legkorábban csak a következő tanév végén, júniusban van joguk fakultációt változtatni benyújtott kérelemmel. A 12. évfolyam megkezdése előtt az újonnan választott fakultációs tantárgyból osztályozó-, illetve különbözeti vizsgát kell tenniük.
Amennyiben a 10. évfolyamon választott fakultációs tantárgyak egyike sem természettudományos tantárgy, abban az esetben a tanuló 11. évfolyamon heti 2 órában természettudomány tantárgyat is tanul.
A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását. Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja.
11. évfolyamon az adott tanév június 1-jéig tanuló / kiskorú tanuló törvényes képviselője a választott fakultációs tantárgyak egyikének leadására vonatkozóan kérelmet nyújthat be, melyben megindokolja a váltási kérelem okát. A kérelmeket az igazgató július 1-jéig elbírálja és döntéséről a kérelmezőt tájékoztatja.
11. évfolyamon az adott tanév június 1-jéig tanuló / kiskorú tanuló törvényes képviselője a választott fakultációs tantárgyak egyikére vonatkozóan leadási és egy másik fakultációs tantárgyra vonatkozóan felvételi kérelmet nyújthat be. A kérelmeket az igazgató július 1-jéig elbírálja és döntéséről a kérelmezőt tájékoztatja.
Sikeres előrehozott emelt szintű érettségi megszerzése esetén az azonos fakultációs tantárgy kérelem benyújtása nélkül, írásbeli bejelentéssel leadható.
Szakértői vélemény értelmében „mentesítés érdemjeggyel és osztályzatokkal történő értékelés alól" határozat esetén, amennyiben a mentesítés kötelező érettségi tantárgyra vonatkozik, a tanuló nem nyújthat be kérelmet fakultációs tantárgy leadására.

A változtatási szándéknál mérlegelni kell az alábbiakat:

- Az új fakultációs tantárgy felvételekor a szaktanár beszámolási kötelezettséget ír elő az előző év tananyagából, ezt a beszámolót a nyári javító-pótló vizsgaidőszakban kell megtenni.

A fakultációs órák célkitűzései és követelményei

FÖLDRAJZ
11. és 12. évfolyamon heti 2 óra

A földrajz tanítása a gimnáziumi kerettanterv szerint a 10. évfolyam végén befejeződik. A fakultációs csoport indításával biztosítani szeretnénk a tárgy további tanulását, felkészülést a középfokú érettségi vizsgára és az érettségi utáni tanulmányokra.
Feladatunk az új ismeretek átadása mellett a meglévők rendszerbe foglalása, az ismeretek szintetizálása, az összefüggések elmélyült vizsgálata. A fakultáción való részvétel biztosítja a középszintű érettségire, valamint a tanulmányi versenyekre való felkészülést.

A kulcskompetenciák a tanulási folyamat során megjelennek, de kiemelt szerepet kap a földrajzoktatásban a természettudományos kompetencia, a vállalkozói kompetencia, a hatékony, önálló tanulás elsajátítása, a környezettudatos magatartás és a szociális kompetencia.
A tanulói munka ellenőrzése és értékelése:
Fontosnak tartjuk a tanuló munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Hangsúlyt fektetünk a szaknyelv elsajátítása mellett a választékos beszéd, az önálló előadásmód fejlesztésére, a földrajzi nevek helyesírására, a topográfiai ismeretekre.

GAZDASÁGI ISMERETEK
11. és 12. évfolyamon, heti 2 óra
A fakultáció célja, hogy felkészítse a tanulókat a középszintű érettségi vizsgára.
Feladata a közgazdaságtan alapvető fogalmainak, összefüggéseinek, a piaci szereplők viselkedésének és a piaci mechanizmusok jellemzőinek megismertetése, alapvető pénzügyi ismeretek elsajátítása. A tanuló képes legyen egyszerű számítások elvégzésére, statisztikai adatok, grafikus ábrák értelmezésére, összefüggések felismerésére.
A tantárgy segíthet a pályaválasztásban és a későbbi szakirányú tanulmányokhoz is jó alapot biztosít.
A 11. évfolyamon és a 12. évfolyam első hónapjaiban a cél az elméleti alapok megszerzése és a szóbelire való felkészülés. A továbbiakban a tanulónak egy általa választott témában projektdolgozatot kell írni, mely egyben az érettségi vizsga írásbeli részének felel meg. Munkáját szaktanára folyamatosan figyelemmel kíséri, irányítja és segíti.

ANGOL NYELV
11. és 12. évfolyamon heti 2 óra
A tanulmányok elsődleges célja, hogy felkészítse a tanulókat az emelt szintű érettségi vizsgára.
Az emelt szintre való felkészítés az Európa Tanács B2 szintjének elérését célozza meg.
A tanuló megérti a választékos, konkrét vagy elvont témájú szövegek gondolatmenetét.
Folyamatosan tud a célnyelven interakciót folytatni, részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, képes érvelni.
A komplex lexikai és nyelvtani rendszerezés a nyelvi alapkészségek fejlesztését szolgálja, mind
szóbeli mind írásbeli szinten.
A nagy mennyiségű, és nem könnyű tananyagot sok gyakorlással, rendszeres munkával lehet csak elsajátítani. A rendszeres, érettségi típusú dolgozatok és a szóbeli számonkérések ezt segítik elő.
A minősítésről az alapórát és a fakultációs órát tartó tanár közösen dönt, a bizonyítványba csak
egy osztályzat kerül.

NÉMET NYELV
11. és 12. évfolyamon heti 2 óra

A német fakultáció elsődleges célja a felkészítés a középszintű érettségi vizsgára, vagyis a Közös Európai Keretrendszer szerinti B1 szint elérése: A tanuló megérti a fontosabb információkat egyszerű, hétköznapi szövegekben. Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi

helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni számára ismerős témákban. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, és rövid magyarázatot tud fűzni hozzájuk.
A fakultáción az érettségi vizsga témaköreit dolgozzuk fel, kiemelt hangsúlyt fektetve a szókincsbővítésre és a szóbeli kommunikációra. Mindemellett az alapórán tanult nyelvtani szerkezeteket is gyakoroljuk.
Az értékelésről az alapórát és a fakultációs órát tartó tanár közösen dönt, a bizonyítványba egy osztályzat kerül.

SPANYOL NYELV
11. és 12. évfolyamon heti 2 óra

A spanyol fakultáció elsődleges célja a felkészítés a középszintű érettségi vizsgára, vagyis a Közös Európai Keretrendszer szerinti B1 szint elérése: A tanuló megérti a fontosabb információkat egyszerű, hétköznapi szövegekben. Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni számára ismerős témákban. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, és rövid magyarázatot tud fűzni hozzájuk.
A fakultáción az érettségi vizsga témaköreit dolgozzuk fel, kiemelt hangsúlyt fektetve a szókincsbővítésre és a szóbeli kommunikációra. Mindemellett az alapórán tanult nyelvtani szerkezeteket is gyakoroljuk.
Az értékelésről az alapórát és a fakultációs órát tartó tanár közösen dönt, a bizonyítványba egy osztályzat kerül.

MATEMATIKA
11. és 12. évfolyamon, heti 2 óra

Célja: megszilárdítani a középszinten tanultakat, a középszintű 100%-os tudást megközelítő eredmény elérése érdekében. Továbbfejleszteni az ismereteket az emelt érettségi szint felé. Fejleszteni a logikus gondolkodást, a matematikai logikát. Megtanítani a diákokat a problémák többirányból való megközelítésére. Túllépni a „képlethasználat" határain. Több lépést igénylő, bonyolultabb feladatok végrehajtását természetesebbé tenni számukra.
Megtanítani, hogy részekre bontsák a feladatot, összekapcsolják a megfelelő részszámításokat, vagyis átlássák a problémákat.
Önálló, merész gondolkodásra ösztönözni őket, és kitartásra, hogy ha egyik oldalról közelítve nem oldódott meg a probléma, merjék elölről kezdeni, más szemszögből, megközelítésből vizsgálni a feladatot.
A fent felsoroltak által szélesíteni a látókörüket, problémamegoldó képességüket, új ismeretek befogadására fogékonnyá tenni az agyukat.

BIOLÓGIA
11. és 12. évfolyamon, heti 2 óra

A biológia fakultáció célja az előző évek biológia óráin tanult ismeretek rendszerezése, átismétlése, részletesebb áttekintése. Az órákon kiemelt szerepet kapnak azok a témakörök, amelyeket az érettségi követelményrendszer foglal magába. A fakultáció hetente két alkalommal kisebb differenciált csoportokban valósulnak meg és készítik fel a tanulókat a középszíntű érettségi vizsgára.

Rendszeres munkával és kellő szorgalommal a diákok elsajátíthatják azokat az ismereteket, amelyek szükségesek a sikeres vizsgaeredmény eléréséhez. Ebben segítséget nyújt majd, a középszintű érettségi témakörök elméleti áttekintése és az érettségi típusú dolgozatok megoldása.
A fakultáció ajánlott középszinten érettségizni szándékozó diákok számára, de olyan tanuló is jelentkezhet, aki biztosabb akar lenni az alapórai tudásában.
A biológia tantárgyi fakultáció elvárásai, a közép szintű érettségi követelményeihez igazodnak. A számonkérés elméleti dolgozatok, órai feladatmegoldások, gyakorlati munkák alapján történik.
A fakultáció segíti a jelentkezett diákok továbbtanulását, biológia ismereteik elmélyítését, új ismeretek élményszerű megismerését.

TÖRTÉNELEM
11. és 12. évfolyamon, heti 2 óra
A történelem fakultáció elsődleges célja, hogy felkészítse a tanulókat az emelt szintű érettségi vizsgára.
Az emelt szint 12 történelmi korszak összesen 228 érettségi témakörét öleli fel.
11. évfolyamon hat, 12. évfolyamon szintén hat történelmi korszak áttekintése, átismétlése történik.
Emellett hangsúlyos szerepet kap a módszertani felkészítés mind az írásbeli, mind pedig a szóbeli érettségi vizsgára. Az ismétlés mellett a fakultációs órákon lehetőség nyílik néhány nagy történelmi kérdés elemzésére, valamint a diákok szabadon választott előadásokkal gyakorolhatják a szóbeli megnyilvánulást.
A fakultációs órákon lehetőség nyílik a több korszakon átívelő jelenségek felismerésére, az összefüggések megértésére. Ami eddig „rész" volt, az most „egésszé" válhat.

Követelmények, számonkérés:
Az egyes történelmi korszakok ismétlése egy-egy témazáró dolgozattal zárul. A diákok osztályzatot kapnak a kiselőadásokra, a prezentációkra és a korszakok egyes részeiből született írásbeli és szóbeli teljesítményekre.
Hetente-kéthetente kell beadni egy hosszú, majd egy rövid érettségi esszét, amelyet az érettségi vizsgán alkalmazott pontozási módszer szerint értékelünk. Ezek mellett folyamatosan óráról órára kell érettségi tesztfeladatokat megoldani.
A félévi és az év végi osztályzatról az alapórát tartó és a fakultációt tartó tanár közösen dönt. A bizonyítványba egy osztályzat kerül.

Megfelelő számú jelentkező esetén más tantárgyakból is indul fakultációs óra.

3.5. A közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés, a választható érettségi vizsgatárgyak, a követelmények teljesítése

A tantervi órák időtartamában a középszintű érettségi vizsgákra készítjük fel tanulóinkat.

Az emelt szintű érettségi vizsgákra a fakultációs órák és a tehetséggondozás elvei alapján szervezett foglalkozások adnak lehetőséget. Intézményünkben az emelt szintű

vizsgafelkészítést az alábbi tantárgyakból ajánljuk, de megfelelő számú jelentkező esetén más tantárgyakból is biztosítjuk az emelt szintű érettségire történő felkészítést:

- Angol nyelv
- Történelem
- Biológia
- Matematika
- Gazdasági ismeretek
- Földrajz

A tanulói jelentkezések alapján az iskola fakultációs rendje és kínálata tanévente változhat.

A felkészítés során nagy hangsúlyt fektetünk 11. évfolyamban a 9. és 10. évfolyam tananyagát felölelő, írásban és szóban is lebonyolított kisérettségi vizsgákra, míg 12. évfolyamban a teljes követelményrendszerből próbaérettségi vizsgákat tartunk.

Előrehozott érettségi vizsga:

A szakképzési törvény végrehajtási rendeletének 258. § alapján a technikumi szakmai oktatás keretében az előrehozott érettségi vizsga a következő feltételek alapján tehető:

(1) Előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –

a) az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában,

b) bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában

tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.

3.6. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Érettségi vizsga témakörei vizsgatárgyanként

Vizsgatárgy	Témakörök
Magyar nyelv	**Kommunikáció** - A nyelv mint kommunikáció - Pragmatika - Nyelvi és vizuális kommunikáció - A kommunikáció működése - Személyközi kommunikáció

	- A tömegkommunikáció **A magyar nyelv története** - A nyelv mint történeti képződmény - A magyar nyelv rokonsága - Nyelvtörténeti korszakok - A magyar nyelv szókészletének alakulása **Ember és nyelvhasználat** - Ember és nyelv - Jelek és jelrendszerek - Általános nyelvészet - Nyelvváltozatok - Nyelv és társadalom - Nyelv és politika, nyelvművelés **A nyelvi rendszer** - A nyelv mint jelrendszer - Hangtan - Alaktan és szótan - A mondat szintagmatikus szerkezete - Mondattan **A szöveg** - A szöveg és a kommunikáció - A szöveg szóban és írásban - A szöveg szerkezete és jelentése - Szövegértelmezés - Az intertextualitás - A szövegtípusok **A retorika alapjai** - A nyilvános beszéd - Érvelés, megvitatás, vita **Stílus és jelentés** - Szóhasználat és stílus - A szójelentés - Stíluseszközök - Stílusréteg, stílusváltozat **Digitális kommunikáció** - A digitális kommunikáció ismérvei - A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai - Digitális szövegtípusok - Digitális szemléltetés - Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában
Irodalom	**Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők** - Ady Endre - Arany János - Babits Mihály - Herczeg Ferenc - Jókai Mór

	- József Attila - Kosztolányi Dezső - Mikszáth Kálmán - Petőfi Sándor - Vörösmarty Mihály **Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők** - Janus Pannonius - Balassi Bálint - Zrínyi Miklós - Mikes Kelemen - Csokonai Vitéz Mihály - A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése - A reformáció világi irodalma - A barokk irodalma - Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája **Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők** - Berzsenyi Dániel - Gárdonyi Géza - Illyés Gyula - Juhász Gyula - Karinthy Frigyes - Kölcsey Ferenc - Krúdy Gyula - Márai Sándor - Móricz Zsigmond - Nagy László - Örkény István - Pilinszky János - Radnóti Miklós - Szabó Lőrinc - Szabó Magda - Tóth Árpád - Weöres Sándor **Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból (választható)** - Áprily Lajos - Dsida Jenő - Gion Nándor - Kányádi Sándor - Kovács Vilmos - Reményik Sándor - Sütő András - Tamási Áron

	- Wass Albert **Művek a kortárs magyar irodalomból** **Művek a világirodalomból** **Színház és dráma (választhatóan)** - Szophoklész egy műve - Shakespeare egy műve - Molière egy műve - Katona József: Bánk bán - Madách Imre: Az ember tragédiája - Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov - Örkény István egy drámája - Egy 20. századi magyar dráma **Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom**
Történelem	**Ókor** - Politika - Ókori civilizációk - Vallások **A középkor** - Az iszlám világ - Gazdaság, társadalom, állam - Egyház és kultúra Európában és Magyarországon - Magyar őstörténet és honfoglalás - A keresztény államalapítás és az Árpád-kor - Vegyesházi királyok kora **A kora újkor** - A földrajzi felfedezések és következményeik - A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon - Törökellenes és rendi küzdelmek - Erdély - Magyarország a Habsburg Birodalomban - A felvilágosodás **Az újkor** - Politikai eszmék - Az ipari forradalom első hulláma - A reformkor - Forradalom és szabadságharc - Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon - A szocializmus - Polgári állam, nagyhatalmi törekvések - A dualizmus kora - A nemzetiségi kérdés Magyarországon

	A világháborúk kora - Az első világháború - Politikai változások a háború után - Párizs környéki békék - Az állam, ideológia és gazdaság a két világháború között - Politika és gazdaság Magyarországon - Társadalom és életmód Magyarországon - A második világháború - Magyarország s második világháborúban - A holokauszt Európában és Magyarországon - Magyarország pusztulása **A hidegháború kora** - A hidegháború kora - A kétpólusú világ felbomlása - A kommunista diktatúra kiépítése és működése - Az 1956-os forradalom és szabadságharc - A kádári diktatúra - A rendszerváltoztatás Magyarországon **A jelenkor** - Nemzetközi együttműködés, globális világ - Politikai intézmények - Nemzet
Matematika	**Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok** - Halmazok - Matematikai logika - Kombinatorika - Gráfok **Számelmélet, algebra** - Alapműveletek - A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek - Racionális és irracionális számok - Valós számok - Hatvány, gyök, logaritmus - Betűkifejezések - Arányosság - Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek - Középértékek, egyenlőtlenségek

	Függvények, az analízis elemei - A függvény - Egyváltozós valós függvények - Sorozatok - Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei (emelt szint) **Geometria, koordinátageometria, trigonometria** - Elemi geometria - Geometriai transzformációk - Síkbeli és térbeli alakzatok - Vektorok síkban és térben - Trigonometria - Koordinátageometria - Kerület, terület - Felszín, térfogat **Valószínűség-számítás, statisztika** - Leíró statisztika - A valószínűség-számítás elemei
Élő idegen nyelv **(Angol vagy német nyelv)**	- Személyes vonatkozások, család - Ember és társadalom - Környezetünk - Az iskola - A munka világa - Életmód - Szabadidő, művelődés, szórakozás - Utazás, turizmus - Tudomány és technika - Gazdaság
Biológia	**Bevezetés a biológiába** - A biológia tudománya - Fizikai, kémiai alapismeretek **Egyed alatti szerveződési szint** - Szervetlen és szerves alkotóelemek - Az anyagcsere folyamatai - Sejtalkotók (az eukarióta sejtben) **Az egyed szerveződési szintje** - Nem sejtes rendszerek - Sejtes rendszerek - Többsejtű eukarióták - Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak **Az emberi szervezet** - Homeosztázis - Kültakaró - A mozgás - A táplálkozás - A légzés

	- Az anyagszállítás - A kiválasztás - A szabályozás - Szaporodás és egyedfejlődés **Az egyed feletti szerveződési szintek** - Populáció - Életközösségek (élőhelytípusok) - Bioszféra - Ökoszisztéma - Környezet- és természetvédelem - Fenntarthatóság **Öröklődés, változékonyság, evolúció** - Molekuláris genetika - Mendeli genetika - Evolúció - A bioszféra evolúciója
Földrajz	**Térképi ismeretek** - A térkép - Tájékozódás a térképen és a térképpel - Távérzékelés és térinformatika **Tájékozódás a kozmikus térben és időben** - A Világegyetem - A Nap és kísérői - A Föld és mozgásai **A geoszférák földrajza** - A kőzetburok - A levegőburok - A vízburok földrajza **Geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség** - Felszínformálás - A szoláris és a valódi éghajlati övezetek - A vízszintes földrajzi övezetesség - Az egyes övezetek egyedi jellemzői - A függőleges földrajzi övezetesség **Átalakuló településtípusok, eltérő demográfiai problémák a 21. században** - A népesség földrajzi jellemzői - Településtípusok, urbanizáció **A nemzetgazdaságtól a világgazdaságig** - A nemzetgazdaságok és a világgazdaság - Integrációs folyamatok - A globalizáció - A monetáris világ **Magyarország - helyünk a Kárpát-medencében és Európában** - A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai

	- Magyarország természeti adottságai - Magyarország társadalmi jellemzői - A hazai gazdasági fejlődés jellemzői - Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe - A magyarországi régiók földrajzi jellemzői - Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme - Magyarország környezeti állapota - Az országhatárokon átívelő kapcsolatok **Európa földrajza** - Európa általános természet-földrajzi képe - Európa általános társadalomföldrajzi képe - Az Európai Unió - A területi fejlettség különbségei Európában - Kelet-Európa **Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői** - A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe - Ázsia földrajza - Ausztrália és Óceánia földrajza - A sarkvidék földrajza - Afrika földrajza - Amerika földrajza **Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái** - A globálissá váló környezetszennyezés és következményei - A demográfiai és urbanizációs válság - Élelmezési válság - A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei - A környezet- és a természetvédelem feladatai
Gazdasági ismeretek	- A közgazdaságtan alapfogalmai, főbb kérdései, vizsgálódási módszerei - A piaci mechanizmus alapvető elemei, működése, a piacgazdaság jellemzői - A pénz kialakulása és funkciói - A fogyasztó, mint a gazdaság egyik kulcsszereplője, döntési mechanizmusai, illetve a fogyasztói magatartás elemzése - A fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők - A vállalkozások fogalma, célrendszere, vállalkozási formák - A termelés erőforrásai és felhasználási lehetőségeik

	- Piaci formák és jellemzőik. A racionális vállalkozói magatartás különböző piaci viszonyok között - A vállalkozás finanszírozása, működését és vagyoni helyzetét befolyásoló tényezők. A tőkepiac - A piaci mechanizmus működési zavarai - A munka, mint termelési tényező a gazdálkodás folyamatában - A makrogazdaság szereplői és a makrojövedelem keletkezése - A modern pénz teremtése és a pénzpiac - A munkapiac és a munkanélküliség problémájának elemzése - Az állam gazdasági szerepvállalásának megjelenése, oka, fejlődési szakaszai, a gazdasági válságok - Költségvetés politikai jellemzői - Az infláció és a monetáris gazdaságpolitika jellemzői - A nemzetgazdaság külgazdasági kapcsolatai - Aktuális gazdasági problémák és megoldási alternatívák - A globalizáció

3.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív fejlesztő formái

Értékelés, motiváció, követelmények

Az ismeretek számonkérése nem nélkülözheti a folyamatosságot, számon kérni pedig csak világosan megfogalmazott követelményeket lehet. Ezen követelményeket a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A tananyag elsajátításának mérésére és az elsajátítás mélységének mérésére mérések és értékelések javasoltak, melyek tükrében revideálható az esetleges módszerhiba, valamint a cél megvalósítása: ösztönzés a tanuló számára, és visszajelzés a tanár, illetve a szülő számára.

A mérés különböző formái a már ismert írásbeli, szóbeli és gyakorlati módszer, melyek időben elkülönítve feloszthatók

- évközi folyamatos
- félévi tájékoztató
- év végi osztályozó ciklusra.

A helyzetfelmérés adatai alapján kiderül, hogy a tantestület tagjai a pedagógiai folyamat megvalósításánál milyen motiváló tényezőket látnak jól megvalósítottnak az iskolában és

következtetni lehet arra, hogy a továbbiakban még milyen tényezők megvalósulását látnák fontosnak.

Iskolánkban a tantestület tagjai úgy látják, hogy nagyrészt megvalósuló feltétel az értelemszerű tanulásra történő ösztönzés. Fontos tényezője a hatékony működésnek az, hogy az oktatandó tananyag a középpontban álljon. Motiválója az oktatási nevelési folyamatnak az értékelés és ennek megfelelő motiváltsága, értékelés nyilvántartása.

Fontos szerepe van az értékelésben, hogy a tanárok tudatosan figyeljék a tanulók teljesítményét és jutalmazzák a jó teljesítményt. Alkalmazzanak mindenki számára világos, érthető szabályokat, nyugodt, rendezett tanítási körülményeket valósítsanak meg.

Fogalmazódjanak meg a világos célkitűzések, érthető, célirányos legyen a tanulók foglalkoztatása. Az értékelés pedig közzétett legyen és az értékelés megbeszélése történjen meg azonnal. Figyelemmel kell lenni a fogyasztók: a tanuló és a szülő elvárásaira is. A szülők nagy része kiemelten fontosnak tartja az igazságos és korrekt magatartást és értékelést.

Az alapelvek a szakmai programban kerülhetnek a fentiek szerint megfogalmazásra, ez biztosítja, hogy nyilvánossá válik, tehát megismerhető tanár, szülő, diák számára egyaránt. Az elvek megvalósítása az objektív és egyértelműen meghatározható és ellenőrizhető eszközökön túlmenően / osztályozás, feleletek, írásbeliség, szóbeliség, rendszeresség / minden tantestületi tag egyéni lelkiismereti kérdése.

Az értékelés és motiváció szerepe az iskolai célok megvalósításában: eszközt jelentenek számunkra, amelyek segítségével elérhető, hogy tanulóink részt vesznek aktívan az órai munkában, felkészülnek az iskolai feladatokra, teljesítenek képességeiknek, tehetségüknek megfelelő színvonalon

Az értékelés

A mérések eredményeként az értékelésnél a következő szempontokat kell szem előtt tartani:

- milyen a tanulók szaktárgyi tudása, megszerzett ismereteit önálló feladatban milyen készséggel és minőségben alkalmazza
- az értékelést rendszeresen és folyamatosan kell elvégezni a helyi tantervben tantárgyként elfogadott elvek alapján
- az értékelés legyen objektív, konkrét és tárgyszerű
- az értékelés szempontjai és rendszere legyen ismert a tanulók előtt
- az értékelés érdemjeggyel történjen, az érdemjegy mellé lehetőség szerint szóbeli formában is
- az értékelés segítse a nevelőtestületet is a tanítás folyamatának hatékonyságáról levonható konzekvenciákban
- az értékelés tartalmában alkalmas legyen a további feladatok kijelölésére is, támaszkodva a mért teljesítmények milyenségére

Az értékelés formai szempontból szintén írásbeli és szóbeli úton történjen. A szóbeli történhet órán, részteljesítmények esetén, érdemjegy indoklásnál, valamint kezdeti időszakban, ha új tantárgy kerül bevezetésre. (A tanulók egymást és saját teljesítményüket is értékelhetik!) Az írásbeli értékelés érdemjeggyel történik, a tanuló a heti óraszámával megegyező számú érdemjegyet kap félévente, de min. hármat, szóbeli – írásbeli - gyakorlati teljesítményére. Ily módon az érdemjegyek - melyeket témazáró írásbeli dolgozatok, szóbeli feleletek, órai munkák, csoportos feladatok, gyakorlati tevékenységek, önálló kutatómunkák, éves szintfelmérések - tükrözik a tantárgyankénti eredményeket.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje: az érdemjegy kiadásától számított 1 naptári hét.

Az év végi osztályzat már összegez, értékeli az évi összteljesítményt, és remélhetőleg tartalmazza a fejlődést, ami az évközi ösztönző jegyek következtében javuló tendenciát mutat.

Az osztályzatok a következő minősítéseket jelentik:

- **Jeles (5)** - a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot és alkalmazni képes. Pontosan definiál, tud a témáról szabadon, önállóan beszámolni és érvelni mellette. Lényeget érintő kérdéseket tud feltenni. Jeles osztályzat: 4,7-től (4,5-től tanári döntés alapján).
- **Jó (4)** - a tantervi követelményeknek eleget tesz, tudását képes kifejteni kevés és jelentéktelen hibával, a tananyag alkalmazásában csak apróbb bizonytalanságai vannak. Jó osztályzat: 3,7-4,49 (3,5-3,69, illetve 4,5-4,69 – tanári döntés alapján).
- **Közepes (3)** - a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, tanári segítségre, javításra többször rászorul. Ismeretei felszínesek, kevésbé tud önállóan dolgozni, magát kifejezni. Segítséggel képes megoldani feladatát. Közepes osztályzat: 2,7-3,49 (2,5-2,69, illetve 3,5-3,69 – tanári döntés alapján).
- **Elégséges (2)** - a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre **- átlag szerint a szerzett érdemjegyek 1,75 átlagértékétől.** Elégséges osztályzat: 1,75-2,49 (2,5-2,69 tanári döntés alapján).
- **Elégtelen (1)** - a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni (**átlag szerint a szerzett érdemjegyek 1,5 átlaga alatt**). A tantárgyi minimumkövetelmény tananyagáról nem tud számot adni. Minimumkövetelmény: 1,5 és 1,74 között írható.

Az értékelésnél a **sajátos nevelési igényű tanulók** teljesítményét a fejlesztési területükön könnyített feladatlappal / többletidővel / (rész)felmentesékkel, egyéb kedvezményekkel mérjük – a szakértői javaslat függvényében.

20/2012 EMMI rendelet értelmében

„A tanuló ismereteinek a vizsgának nem minősülő évközi számonkérésekor a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató engedélyezi az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében biztosítani kell az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát és a hosszabb felkészülési időt.

75. § (1) Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

(2) Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend keretében folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, osztályzatainak megállapításáról, a felkészítést végző pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról

a) a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a pedagógiai szakszolgálati intézménynek,

b) sajátos nevelési igényű tanuló esetén az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatnak kell gondoskodni.”

A magatartás érdemjegyei

A 7., 8. évfolyamokon a tanulói magatartást havonta érdemjeggyel értékeljük.

példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti, és társait is erre ösztönzi
- szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik érte és benne
- a Házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi
- nevelőivel, szüleivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész

jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás
- a Házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja
- nevelőivel, szüleivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos

változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni
- a Házirendet és egyéb szabályzatokat csak ismételt, állandó figyelmeztetéssel tartja be
- nevelőivel, szüleivel, társaival szemben nem udvarias és nem tisztelettudó
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan

rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével
- rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be
- közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek
- a Házirendet nem tartja meg ismételt figyelmeztetés ellenére sem
- nevelőivel, szüleivel, társaival szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik
- igazgatói fegyelmező intézkedések valamely fokozatában részesül (féléves viszonylatban)

A sajátos nevelési igényű tanuló elbírálásánál, osztályozásánál a szakértői véleményből kiindulva, méltányosan járunk el.

A szorgalom érdemjegyei

<u>Példás</u>

- **tanulmányi munkában** figyelembe kell venni az életkörülmények helyzetét, képességek szintjét
- igényli tudása bővítését, céltudatosan és célszerűen szervezi meg munkáját
- munkavégzése pontos, megbízható
- minden tárgyban elvégzi feladatait
- **önállósági szintje** mérhetően magas munkájában, önellenőrzése rendes
- **kötelességtudata** magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig felkészült, figyel, érdeklődik

- **érdeklődése** az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed. Egyes iskolai tárgyakban a tananyagon felül is produkál

Jó

- **tanulmányi munkában** aktivitás az órákon, házi feladatait lelkiismeretese elvégzi, az órákra lelkiismeretesen felkészül, rendszeresen és megbízhatóan dolgozik
- **önállósági szintjét** igyekszik növelni, ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát. Tudja, hogy mihez kell segítséget nyújtania
- **kötelességtudata** működik, általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el
- **érdeklődése** megmarad az iskolai tananyag keretein belül

Változó

- **tanulmányi munkája** ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan
- **önállósági szintje** alacsony, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát
- **kötelességtudata** alkalmi, munkája változékony jellegű
- **érdeklődése** szórványos, szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire

Hanyag

- **tanulmányi munkájában** figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el
- **önállóan** nem hajlandó a munkavégzésre
- **kötelességtudata** oly alacsony szintű, hogy nem mutatható ki érdemlegesen
- **érdeklődése** teljes hiánya már közönyként minősíthető.

A sajátos nevelési igényű tanuló elbírálásánál, osztályozásánál a szakértői véleményből kiindulva, méltányosan járunk el.

(Természetesen az **önállóság - kötelességtudat - érdeklődés** szempontoknál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat, mivel idővel fejleszthető tulajdonságokról van szó)

Értékelők: tanár, osztályfőnök, igazgató, igazgatóhelyettesek, diákönkormányzat.
Rendszeressége: az értékelés tárgyától, témájától függően meghatározva.
Kritériumai, formái: milyen feltételekkel, milyen gyakorisággal, milyen formában (írásbeli, szóbeli feleletek, gyakorlati értékelések).
Tantárgyi követelmények és teljesítésük: megfogalmazásuk a kimenet szabályozásának ismeretében az alapvizsga és érettségi vizsga követelményeinek megfelelően a tantervekben történik.

3.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A kerettanterv által meghatározott óraszámok alapján az iskola kihasználja a csoportbontási lehetőségeket, annak érdekében, hogy mind a tanulmányi hátrányokkal küzdő tanulóknak, mind a kiváló képességű tanulóknak a felkészítési követelményeinek eleget tegyen.

Az iskolában a szakmai program alapján kell megszervezni az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, osztályon belüli csoportok tanítási óráit. A nyelvi csoportokba történő beosztást az iskola kapacitásai, lehetőségei és a felméréseken elért tanulmányi teljesítmény szabja meg. A diákok csoportokba történő besorolása az intézményvezető hatásköre. Abban az esetben, ha a tanuló nem a kívánt csoportba kerül, az önmagában jogsérelmet nem okoz.

A csoportbontás célja, hogy a diákok kisebb, és előrehaladás szempontjából, lehetőleg homogén csoportban, intenzívebben és differenciáltan tanulhassanak, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Kilencedik évfolyamtól matematikából a készségek, képességek hatékonyabb fejlesztése érdekében történik a csoportbontás, ha erre az osztály magas létszáma miatt szükség van.

Idegen nyelv oktatása általában csoportbontásban történik. Ha az évfolyamon az osztályok száma és a tanulólétszám indokolja, akkor a nyelvi órák évfolyamonként egy időpontban vannak, ami lehetővé teszi a csoportok átjárhatóságát és biztosítja az ésszerű csoportbontást.

Digitális kultúrát lehetőleg csoportbontásban oktatjuk. Ezt is meghatározza az osztály létszáma és a terem befogadóképessége.

A szakmai gyakorlati tantárgyak csoportbontását a szakképzési törvény írja elő.

Az intézményben az érettségire való felkészítést, szakkört, felzárkóztató, tehetséggondozó és egyéb foglalkozást tanulói (szülői) igény szerint legalább nyolc fő jelentkezése alapján szervezünk, ha ezt a heti foglalkoztatási időkeret lehetővé teszi.

3.9. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak az egyes nemzetiségek kultúrájának megismertetése során:

- a befogadó, szegregációmentes, nem szelektáló iskola
- kulturális sokszínűség reprezentálása tanórán és tanórán kívül (színház, zene, tánc, művészet bemutatása,
- tolerancia, előítélet-mentesség, a sztereotipizálás elkerülése, közös identitás kialakítása a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel

- a gyermekek otthonról hozott kultúrájának (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értékként való kezelése
- a saját anyanyelv ismeretének és ápolásának megbecsülése, elismerése

Cél:

- a tanulók megtanulják kezelni azt a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkoznak
- olyan készségek kifejlesztése, melyek a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozzák.

Feladat:

- a tananyag tekintetében a tartalmi integrációra kell törekedni.
- tanítani kell a kulturális különbségek, az eltérő szocializáció jellegzetességeit
- alkalmat kell teremteni a kulturális sokféleség megismerésére és a tolerancia képességének kialakítására.
- elfogadó kulturális és szociális légkör létrehozása.
- egységes kultúra érzékeny szemlélet formálása
- etnikai hátterű, eltérő nyelvet beszélő gyermekek sajátos és közös szükségleteire és igényeire való odafigyelés.

Színterek:

- a kisebbségi kultúrát megjelenítő könyvek, gyűjteményes kötetek, kiadványok, ismeretterjesztő anyagok, filmek
- a diákok megtanítása a kritikai gondolkodásra
- a különbözőség hangjainak és perspektíváinak megjelenése az oktatási anyagokban tanórán kívüli programok
- múzeum- és színházlátogatások
- osztálykirándulások

A Nemzetiségek Napján – december 18-án – iskolánkban törekszünk arra, hogy valamilyen módon a tanulók tájékozódjanak az egyes nemzetiségekről, azok kultúrájáról. Tervezzük, hogy minden tanévben más-más nemzetiségről tartunk ismertetőt a tanulók által kitalált formában.

3.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Egészségnevelés

Az iskolai **egészségnevelés célja**, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az egészségük védelme érdekében. Ismerjék fel azt, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés és az egészségi állapot között. Az egészségnevelés ösztönözze a diákokat arra, hogy kialakuljon bennük az önmagukkal szembeni felelősségérzet. Ismerjék fel, miért szükséges a jövő tervezése, az életút tudatos építése, s lássák be, hogy ebben meghatározó szerepet játszanak az egyéni

döntések, helyzetmegoldási, megküzdési technikák. Az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyközi kapcsolataik minőségén is múlik. Ismerjék meg a tanulók az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódok, szokások kialakulását, feltételeit, valamint az ezeket befolyásoló tényezőket. Készség szintjén alkalmazzák azokat a megküzdési stratégiákat, amelyek alkalmazásával megőrizhetik, illetve újrateremthetik életük egyensúlyát. Alkalmassá váljanak saját szervezetük változásainak megfigyelésére, okainak keresésére Ismerjék fel az egészséget, mint megőrzendő értéket, s megalapozni az egészségtudatos magatartás szokásrendszerét.

Az iskolai egészségnevelés legfontosabb feladatai

- a felvilágosító munka- megelőzés-prevenció
- önismeret fejlesztés
- egészségkultúra fejlesztés
- egészség értékként történő felfogása
- egészség- és balesetvédelem
- egészségtudatos, egészségmegőrző magatartás kialakítása
- alkalmazkodóképesség, állóképesség növelés
- egészséges életmód 12 pontjának ismerete, és gyakorlati alkalmazása
- elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátíttatása, készség szinten történő alkalmazása

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek

- önismeret, egészségtudat
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az egészség értékességének ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulási környezet kialakítása, a tanulás és a tanulás technikái
- a mentális egészség, védelme
- káros szenvedélyek, szenvedélybetegségek elkerülése
- egyéni környezettisztelet
- balesetvédelem
- orvoshoz fordulás, együttműködés az egészségüggyel
- stressz-tűrés, stressz-oldási technikák elsajátítása
- balesetvédelem, elsősegély nyújtási ismeretek készség szinten történő alkalmazása

Tanórai keretek között

Osztályfőnöki órákon: az osztályfőnöki munkaközösség által évfolyamokra kidolgozott osztályfőnöki tantervben kidolgozott helyi tanterv alapján, 10 órai keretben.

Testnevelésórákon: rendszeres mozgás, állóképesség javítása. Fizikai képességet, általános testi erő- és állóképességet felmérő gyakorlatok. Minden napos testnevelés.
Biológia és a Komplex természettudományos tantárgyi órákon: A tananyaghoz kapcsolódóan aktualitásnak megfelelően folyamatosan.
Egyéb tanórákon: Minden tanár az adott helyzetekhez, szituációkhoz, tananyaghoz kapcsolódva folyamatosan.

Tanórán kívüli tevékenységek
Tanulmányi kirándulások, szervezett túrák: kirándulás programjának kialakításakor az osztályfőnökök, pedagógusok az osztályok érdeklődésének, igényeinek megfelelően túrát, természetjárást is szerveznek.
Sportversenyek: Egyéni és csapatversenyekben folyamatosan benevezzük tanulóinkat városi, területi egyéb sportversenyekre. Az iskola intézményi sportversenyek szervezésével is törekszik ezen egészségnevelési módszert kihasználni.

Egyéb szabadidős programok szervezésével

- iskolaújság, iskolarádió: riportok, tájékoztatók
- pályázatok: (egészségnevelési, drogmegelőzési, egészséges életmódra nevelés stb.)
- hétvégi iskolai programok: sportrendezvények, kulturális programok, szabadidős tevékenységek- kerékpár-gyalog és kenutúrák
- kiállítások: rajz, plakát diákjaink alkotásaiból
- előadások: meghívott előadók: védőnő, orvos, rendőrség, ÁNTSZ szakemberei
- versenyek, vetélkedők: (helyi, körzeti, megyei stb.)
- kapcsolódás városi, társintézmények, más szervezetek programjaihoz
- Elsősegélynyújtás-, balesetvédelem tanfolyam
- Vöröskeresztes véradás-szervezés
- Stresszoldás, stresszkezelés

Módszerek az egészségnevelésben
Az iskolai egészségnevelési munkában törekedni kell a korszerű, részvételen alapuló oktatási módszerek alkalmazására melyek bizonyítottan eredményesek egy pozitív életvezetéshez szükséges készségek és jártasságok fejlesztésében:

- beszélgetések, előadások, tanulói kiselőadások
- csapatmunka, interaktív foglalkozások, közösségfejlesztés
- tömegkommunikáció (internet, közösségi média, tv, rádió, videó stb.)
- iskolarádió, iskolaújság (riportok, műsorkészítés, szerkesztés)
- bemutatók, kiállítások
- kampányok, kérdőíves felmérés
- személyes felvilágosítás
- írásos anyagok, versenyek, vetélkedők

- döntéshozás gyakorlása, szituációs játékok
- szerepjátékok, drámapedagógia
- magabiztosság tréningje
- készségfejlesztés

Egészségnevelésben résztvevők

- iskolaorvos, védőnő
- tantestület
- iskolapszichológus
- biológiatanár
- testnevelők
- osztályfőnökök
- lelki atyák
- szociális munkás
- diákönkormányzatot segítő oktató
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, gyermekjóléti szolgálat
- Vöröskereszt
- családvédelmi tanácsadó
- rendvédelmi szervek
- ANTSZ
- egészségügyi szervek
- külső szakmai előadók

Környezeti nevelés

A 2020-as NAT-ban a nevelési célok között a fenntarthatóság és környezettudatosság a következőképpen jelenik meg. „A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.”

Egyházunk kiemelt szemlélete és általános nevelési célkitűzésével összhangban különös hangsúlyt fektetünk a tanulók teremtésvédelemmel kapcsolatos nevelésére.

A környezeti nevelés alapelvei

- egész életen át (élethosszig) tartó

- intézményes és nem intézményes formában egyaránt fontos
- interdiszciplináris (tudomány és tantárgyközi)
- lokális és globális egyszerre - felelősség a helyi környezetért és a Földért
- aktuális és jövőorientált egyszerre
- rendszerszemléletű
- együttműködésre és problémamegoldásra nevel
- új értékrendszerre nevel
- multikulturális

A környezeti nevelés pedagógiai célkitűzései

- szemléletformálás, környezettudatos gondolkodásmód kialakítása
- ismeretközvetítés, aktív környezettudatos állampolgárrá nevelés
- helyi környezeti problémák megismertetése, megoldása, illetve a helyi környezeti értékek megismertetése és aktív megóvása
- fenntartható fejlődés előmozdítása

A környezeti nevelés tartalma és tanulási módszere között hangsúlyos a jövővel való foglalkozás (lokális és globális jövő- személyes jövőkép)

Környezeti nevelés pedagógiai célja

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése;
  rendszerszemléletre nevelés;
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása;
  fenntarthatóságra nevelés;
- a környezetetika hatékony fejlesztése;
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés;
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés;
- tolerancia kialakítása és segítő életmód;
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése;
- az állampolgári - és egyéb közösségi - felelősség felébresztése;
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása;
- helyzetfelismerés, ok - okozati összefüggések;
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség;
- globális összefüggések megértése;
- fogyasztás helyébe életminőség;
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák.

A környezeti nevelés színterei

Tanórai keretek között a tananyaghoz kapcsolódóan aktualitásnak megfelelően folyamatosan.
Osztályfőnöki, biológia, komplex természettudományos tantárgy, fizika, földrajz, testnevelés, matematika, kémia, vizuális kultúra
Egyéb tanórákon minden oktató affinitásának megfelelően adott helyzetekhez, szituációkhoz kapcsolódva folyamatosan.

Tanórán kívüli tevékenységek
Tanulmányi kirándulások, szervezett túrák: kirándulás programjának kialakításakor az osztályfőnökök, pedagógusok az osztályok érdeklődésének, igényeinek megfelelően túrát, természetjárást is szerveznek.

Ökoiskola 2021. június 15-től iskolánk megújította ismét az **Ökoiskola** címet, melynek eredményképpen tanulóik számára természetessé válik az egészség- és környezettudatos életmód, az igazságos társadalmi berendezkedés iránti igény, továbbá a globális és lokális kihívások iránti nyitottság.

Iskolánk 2026-ban elnyerte a **Teremtésvédő iskola** címet. Teremtésvédelmi munkacsoport működik intézményünkben, mely minden tanévre programsorozatot készít munkaterv alapján.

Egyéb szabadidős programok szervezésével

- iskolaújság, iskolarádió: riportok, tájékoztatók
- pályázatok: (környezetvédelmi, környezettudatos magatartás stb.)
- hétvégi iskolai programok: sportrendezvények, kulturális programok, szabadidős tevékenységek- kerékpár-gyalog és kenutúrák a természetben, természetvédelmi területeken
- kiállítások: rajz, plakát diákjaink alkotásaiból
- előadások: meghívott előadók: Természetvédelmi és környezetvédelmi szakemberek, ökológusok
- versenyek, vetélkedők: (helyi, körzeti, megyei stb.)
- kapcsolódás városi, társintézmények, más szervezetek programjaihoz
- szelektív hulladékgyűjtési akciók
- ökotúrák
- Állatkert- és állatpark-látogatás
- Szennyvíztisztító-látogatás
- Iskolazöldítés

A környezeti nevelés tevékenységei, programjai

A környezeti nevelésben részt vevők	Módszerek	Megünnepelt jeles napok	Környezeti nevelés programok
• nevelőtestület • iskolapszichológus • biológia-egészségtan tanár/oktató • földrajztanár/oktató • testnevelők • osztályfőnökök • szabadidő szervező • diákönkormányzatot segítő oktató • gyermek és ifjúságvédelmi felelősök • technikai dolgozók • külső szakemberek	• kooperatív tanulási technikák • modellezés • riportok, előadások • projektmódszer • terepgyakorlatok • kreatív tevékenység • közösségépítés	• **Március 22.** Víz világnapja • **Március 25.** Teremtésvédelem napja (Gyümölcsoltó Boldogasszony) • **Április 22.** Föld napja • **Május 10.** Madarak és fák napja • **Június 5.** Környezetvédelmi világnap • **Szeptember 22.** Autómentes nap • **Szeptember 23.** Takarítási világnap • **Október 4.** Állatok világnapja	• tanulmányi kirándulások • szelektív hulladékgyűjtés • megújuló energiaforrások • kerékpártúrák • használtelem-gyűjtés

3.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk gondot fordít a beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő tanulók integrált oktatására, nevelésére. Oktatásuk mellett figyelmet fordítunk tanulóink magas színvonalú fejlesztésére is. Ennek érdekében a Szakértői Bizottság és a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján biztosítjuk:

- tanórai foglalkozásokat
- a fejlesztő foglalkozáshoz szükséges időkeretet
- rendszeres kapcsolattartást a beilleszkedési és magatartási igénynek megfelelő szakmai segítséget nyújtó intézményekkel, szakértői bizottságokkal.

A fejlesztő foglalkozásokon túl a tanítási órákon a pedagógusoknak és az osztályfőnököknek külön figyelmet kell fordítaniuk

- az osztályközösségbe való könnyebb beilleszkedés segítésére
- a többi tanulóval való együtt haladás, tanulás segítésére
- a tananyag differenciált feldolgozására
- egyéni tanulási mód, stílus figyelembevételére
- fokozott tanári irányításra
- személyiségfejlesztésre
- fejlesztő pedagógusok szakmai véleményére
- szabadidős, kulturális tevékenységek, közösségi rendezvényekben való aktív részvétel segítésére.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei iskolánkban

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén,

- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása,

- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, illetve más iskolai foglalkozásokon,

- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési, értékelési eljárások alkalmazása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Amennyiben észleljük, hogy anyagi hátrányokból következően a fiatalok valamely területen segítségre szorulnak, iskolánk – lehetőségeihez mérten, akár az Szent Anna a Fiatalokért Alapítvány bevonásával - igyekszik segíteni a meglévő hátrányok kompenzációjában.

A szociális támogatás formái iskolánkban

- az iskola ifjúságvédelmi felelőse a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,

- ingyenes tankönyvellátás biztosítása,

- az iskolától történő tankönyvkölcsönzés, vagy használt tankönyvek biztosítása,

- személyes segítő kapcsolat kialakítására a tanulókkal, a szülőkkel, a gondviselőkkel,

- szoros kapcsolatot alakítunk ki a polgármesteri hivatallal, a gyermekjóléti szolgálattal

- hozzájárulás a diákétkeztetéshez (önkormányzati és központi normatíva)

- pénzbeli és tárgyi támogatások a rászoruló tanulók számára (önkéntes gyűjtéssel pl. használt ruha, cipő)

- pályázatok figyelése és az ösztöndíj lehetőségek és egyéb tanulást segítő pályázatok figyelése és eljuttatása a tanulókhoz,

- kollégiumi elhelyezés, támogatása,

- a családsegítő központtal, annak érdekében, hogy bármilyen szociális hátrányt elszenvedő tanuló minél hamarabb segítségben részesüljön.

3.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanulók jutalmazásának elvei:

- Kiemelkedő tanulmányi eredmény
- Tanulmányi versenyeken, egyéni és csoportos pályázatokon való eredményes részvétel
- Kiemelkedő sportteljesítmény
- Az osztály és az iskola közösségéért végzett munka – feltétel a jó magaviselet
- Kiemelkedő szorgalom
- Kiemelkedő példás magatartás
- Aktív hitélet, templomi szolgálat

A tanulók jutalmazásának formái:

- **Szaktanári dicséret** – az adott tantárgy területén nyújtott kiemelkedő teljesítményért. Az adott tárgyat tanító oktató hatáskörén belül, az osztályfőnök tudomásával. A tanév során tanúsított egyszeri kiemelkedő teljesítményt vagy folyamatosan magasabb szinten végzett tanulmányi munkát elismerő dicséret.
- **Osztályfőnöki dicséret** – az osztályközösségben történő példás helytállásért. Az osztály tanulói, ill. pedagógusok javaslata alapján.
- **Igazgatói dicséret** – az iskola hírnevét növelő teljesítményért, tanév végén 4,5 vagy a feletti tanulmányi eredményért. Az igazgató adja, az érintett pedagógusok egyetértésével.
- **Nevelőtestületi dicséret** – példamutató kötelességteljesítésért, kitűnő tanulmányi eredményért, országos versenyeken való eredményes szereplésért. A nevelőtestület adja, pedagógusok javaslata alapján. A nevelőtestületi dicséret a legmagasabb szintű elismerési forma. A nevelőtestületi dicséret kizárólag a ballagáson vagy tanévzáró ünnepélyen adható át.
- **Jutalomkönyv, vagy egyéb jutalom** adható az igazgatói, a nevelőtestületi jutalmakkal, a kitüntetéssel, illetve annak a tanulónak, aki a tanév során valamely kiemelkedő tevékenységével kiérdemelte. Az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület adja.
- **Jutalomkönyv, illetve oklevél** adható az iskolai tanulmányi versenyek eredményes szereplőinek, ha a verseny csak iskolai és nem követi magasabb forduló.

- **<u>Szent Anna-díj:</u>** A 12. évfolyamot záró – tantestület által javasolt tanuló – kapja a jutalmat a ballagási ünnepélyen négy- vagy hatéves iskolai tevékenységének eredményeképpen kiemelkedő tanulmányi, közösségi és hitéleti munkájáért.

A dicséreteket az osztály, illetve az iskola közössége előtt szóban hirdetjük ki, az e-naplóba, illetve a bizonyítványba írjuk be. A tanév végén kihirdetett nevelőtestületi és igazgatói dicséreteket a törzslapra is rá kell vezetni.

A 12. évfolyamot záró tanulók a jutalmakat a ballagási ünnepélyen, az alsóbb évfolyamos tanulók a tanévzáró ünnepélyen vehetik át.

3.13. a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Egységes alapokra épülő differenciálás

A kulcskompetenciákat akkor tudjuk hatékonyan fejleszteni, ha a fejlesztendő célok megfelelő tanítási folyamattal és tanulási tevékenységgel párosulnak. A tanítás nem csak ismeretek közlése, hanem a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén az alábbiakra fektetünk hangsúlyt:

- Olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés során törekszünk a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatására.
- Az oktatási folyamat megszervezésével elősegítjük a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, lehetőséget teremtünk az esetleges tévedéseik korrigálására és tudásuknak az átrendeződésére
- Az oktatási folyamatainkban alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) előtérbe állítjuk a tanulók tevékenységeit, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldásait, alkotóképességét.
- A tanulásszervezés során egyik fő elvünk és teendőnk a tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben és az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat alkalmazunk a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.
- Sajátos tanulásszervezési megoldások megismerésére és alkalmazására törekszünk a különleges bánásmódot igénylő, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelése és oktatásának során.
- Az információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználása gazdag lehetőséget nyújt a tanulók adaptív oktatását középpontba állító tanulásszervezés

számára. Ezért igyekszünk mind a tanórai, mind a tanórán kívüli foglalkozások keretében élni az ilyen lehetőségekkel.
- A sajátos nevelési igényű tanulók teljesítményét a fejlesztési területükön könnyített feladatlappal / többletidővel / (rész)felmentesékkel, egyéb kedvezményekkel mérjük – a szakértői javaslat függvényében.

A tankönyválasztás elsődleges kritériuma a magas minőséget képviselő tankönyvek kínálatából, hogy a tankönyvek az intézmény keresztény szellemiségével összhangban legyenek, így a Magyar Katolikus Egyház gondozásában megjelenő tankönyveket előnyben részesítjük.

3.14. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az iskola a szabad sáv óraszámait elsősorban a tantestületi javaslatok alapján kínálja fel a tanulók számára. Biztosítja a 11. osztálytól kezdődően az egyes tantárgyakból az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészülés feltételeit, amennyiben legalább nyolc tanulót biztosító csoportok kialakíthatóak.

Az emelt szintű érettségi vizsga felkészítésben kiemelt helyen állnak intézményünkben az idegen nyelvek, elsősorban az angol nyelv tantárgy.

Az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés folyamatosan biztosított a technikumi képzésben is.

Az alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények részletes leírása a 3.5 és 3.6 pontok alatt találhatók.

3.15. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az írásbeli beszámoltatásnak az iskolai értékelésben fontos szerepe és súlya van.

A sajátos nevelési igényű tanulók beszámoltatásánál és annak értékelésénél a szakértői véleményt vesszük figyelembe, és annak alapján döntünk, hogy a szóbeli és/vagy írásbeli beszámoltatást alkalmazzuk-e.

Intézményünkben az írásbeli beszámoltatás követelményeit az alábbiakban fogalmaztuk meg:

Az írásbeli beszámoltatások formái

- **írásbeli felelet**: a tanulók az előző óra anyagából nem szóban, hanem írásban adnak számot, értékelhető minden tanuló munkája, vagy csak néhány tanulóé
- **röpdolgozat**: valamennyi tanulónál értékelt az előző egy-két óra, egy kisebb anyagrész anyagából

- **nagydolgozat**: egy nagyobb anyagrészből megíratott, nagyobb terjedelmű dolgozat. Ilyen lehet a végzős évfolyamnál az érettségi tételekből íratott tételdolgozat
- **témazáró dolgozat**: egy-egy tananyagrészt lezáró, egy vagy kétórás nagyobb terjedelmű dolgozat

Az írásbeli beszámolók bejelentése

- A röpdolgozatokat, írásbeli feleletet bejelentés nélkül bármikor lehet íratni. A témazáró és nagydolgozatokat legalább egy héttel korábban be kell jelenteni.

Az írásbeli beszámolók pótlása

- A témazáró dolgozatokat a szaktanár által megállapított időben és módon pótoljuk.

Az írásbeli beszámolás összehangolása

- Nagydolgozatot, témazárót naponta maximum kettőt lehet íratni. Ahhoz, hogy a kollégák figyelemmel tudják kísérni az osztály leterheltségét, a dolgozat bejelentésekor a szaktanár az e-naplóba bejegyzi a várható időpontra számonkérési szándékát.

Az írásbeli beszámolók értékelése

- A követelményrendszer egységesítésére csak tantárgyakon belül kerülhet sor, iskolai szinten nem, hiszen minden tantárgynak adottak a sajátos értékelési szempontjai. Egy-egy tantárgyon belül viszont célszerű egységes szempontok szerint értékelni a témazárókat. Az érettségi tárgyaknál az értékelési szempontrendszer kialakításánál mindenképpen az érettségi követelményrendszerből kell kiindulni. Az év eleji munkaközösségi megbeszélések megfelelő fórumai az értékelési szempontok tisztázásának, egymáshoz közelítésének.
- Az értékelésnél a sajátos nevelési igényű tanulók teljesítményét a fejlesztési területükön könnyített feladatlappal / többletidővel / (rész)felmentesékkel, egyéb kedvezményekkel mérjük – a szakértői javaslat függvényében.

A követelményrendszer ismertetése

- Az első tanítási órán a szaktanár ismerteti tantárgyának követelményrendszerét, a szükséges felszereléseket, a számonkérési formákat, azok bejelentésének, értékelésének módját.

Az érdemjegyek súlya

- Az e-napló használata lehetőséget biztosít, hogy jól követhetően jegyezhető legyen az adott osztályzat súlya az értékelésben. Az egységes értékelést segíti az egységes súlyozás. Az e-naplóban az egyes, kettes és hármas súlyszorzó használatát alkalmazzuk.

A tanuló, szülő/törvényes képviselő betekintési joga

- A tanulónak joga minden írásbeli munkáját kijavítva, értékelve megtekinteni. A témazáró dolgozatokat a tanév végéig a szaktanárnak őriznie kell. A szaktanár a témazáró dolgozatokat elektronikus formában tárolja, a papíralapú dolgozatokat a tanulónak kiosztja.

Az iskola felnőttoktatásában az előzőekben felsorolt elveket betartjuk, a tanév során a tanulók három beszámoló keretében adnak számot tudásukról. A három negyedéves beszámoló átlagteljesítménye adja az év végi érdemjegyet.

Felkészülés, otthoni munka, házi feladatok

A tanulók jelenleg átlagosan 1-2 órát, vagy még kevesebb időt töltenek otthoni felkészüléssel, amiben az írásbeli és a szóbeli házi feladat is benne van.

A cél a tanulók teljesítményének növelése, ami nem csupán a tanulásra fordított tényleges idő növelését jelenti, hanem a rendelkezésre álló otthoni idő hatékonyabb kihasználását is.

A tapasztalatok alapján az írásbeli házi feladatok az órán elvégzett anyagra épülnek, azt gyakoroltatják a tanárok, ill. a feladatmegoldó készséget igyekeznek fokozatosan fejleszteni. Magyarból, matematikából, idegen nyelvből, közgazdasági tárgyakból mindig van írásbeli feladat, a többi tárgyból alkalomszerűen. Gépírásból az órai munkával teljesítik a tanulók az előírt követelményeket.

A tanulók a házi feladatot általában nem az órán elvégzett, ill. leírt anyag átolvasásával, tanulásával kezdik, hanem az írásbeli feladatok elkészítésével. Ez látszik az elkészített munkák színvonalán is.

Az otthoni írásbeli feladatok meglétének ellenőrzése és javítása általában az órán megtörténik. Nagyobb terjedelmű feladatok esetén (fogalmazás vagy matematikából egy hosszabb feladat) a heti 3 óra mellett, csak egy-egy tanuló munkáját lehet helyben ellenőrizni.

A füzetek beszedésével a többieké is javítható vagy értékelhető. Mivel az írásbeli feladat az órán tanultakat gyakoroltatja, így osztályozható.

Az otthoni írásbeli munka értékelése a készségek elsajátítása és gyakoroltatása szempontjából fontos, de jelentősége az iskolai teljesítmény (felelet, dolgozat, gyakorlat stb.) mögé sorolható.

A szóbeli felkészülés az előző órán elvégzett anyag értelemszerű megtanulását jelenti. Ezt a következő órától számon kérheti a tanár szóban, vagy írásban.

A felelethez a tankönyv, a vázlat, ill. a tanár által megadottak segítik az otthoni felkészülést. Az értékelést, a fokozatosság elvének betartása mellett, különösen a szóbeli érettségi tárgyak esetén, az érettségi vizsga értékelési rendszere alapján célszerű alkalmazni.

A tanulók a kötelező anyag mellett projektmunkával, portfóliókészítéssel, kiselőadással, vagy önálló házi dolgozattal is készülhetnek a szaktanár instrukciói alapján.

Célfeladatok:

- Az órai munkával előkészített házi feladat otthoni önálló elkészíttetése és ellenőrzése,
- Az eredményes tanulás lépéseinek tudatosítása.
- Évente többször a tanulási módszerek hatékonyságának felülvizsgálata a szülők bevonásával.

3.16. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A szakmai program e pontjában a tanulók évfolyamok közötti továbblépésén túl, az iskolai közösségbe való bekerülés feltételeit és különböző pontjait, valamint az iskolán belüli továbblépés, és az iskolából történő kilépés feltételeit, körülményeit, eseteit is megfogalmaztuk.

Belépés - a belépés feltételei

- Budapest területéről és a környéki településekről egyaránt fogadunk tanulókat. Mint azt a statisztikai adatszolgáltatások mutatják, és az előzőekben megfogalmazott helyzetelemzés is utalt rá, csökken a középiskolás korú gyermeklétszám, ugyanakkor gimnáziumi és szakmai képzési területünkre továbbra is igény mutatkozik. Iskolánk a Budapest környéki települések számára igen jól megközelíthető, így jelentkezéseknek megfelelően a jövőben is kívánunk fogadni vidékről bejáró tanulókat.
- Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel.
- A gimnáziumi és technikumi felvételi eljárás 4 és 5 évfolyamos képzésre:
  A jelentkező diákok központi írásbeli felvételi vizsgát tesznek matematika és magyar nyelv tantárgyakból. A jelentkezés az általános felvételi eljárás szabályai szerint történik.
  6 évfolyamos képzés: A jelentkező diákok központi írásbeli felvételi vizsgát tesznek matematika és magyar nyelv tantárgyakból.
  A szóbeli meghallgatás egy ismerkedő beszélgetés, mely az általános műveltség, az intelligencia, a szociális fejlettség, a problémamegoldó készség, a kreativitás és a hitélet területeit érinti. A témakörök az adott tanévben a honlapon jelennek meg. A gimnáziumi felvételi eljárás során a szóbeli elbeszélgetésen a lelkipásztori ajánlással rendelkezők előnyt élveznek. A 7. évfolyamokra jelentkezők számára mindez kibővül egy szövegértési feladattal. Pótló írásbeli vizsgát azok a tanulók írhatnak, akik az előző írásbelin alapos ok miatt nem tudtak részt venni. A vizsgázók által benyújtott, indoklással alátámasztott írásos kérelem mérlegelése, a benyújtott igazolások elfogadása a központi írásbeli vizsgát szervező intézmény igazgatójának jogköre. Vizsgaismétlésre nincs mód, minden tanuló csak egyszer tehet azonos típusú központi írásbeli vizsgát.
  A felvételi eljárás során azokat a jelentkezőket hívjuk be szóbeli beszélgetésre, akik elérték az intézmény által megszabott minimális pontszámot.

Tanulói jogviszony sikeres felvételi vagy átvételi eredmény esetében jön létre. Átvételi kérelmekről a rendelkezésre álló szabad kapacitás és a hozott eredmények figyelemebe vételével az igazgató dönt.

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályait:

- a tanuló / törvényes képviselője benyújtja erre irányuló kérelmét, valamint a tanuló két legutóbbi év végi, illetve félévi bizonyítványát / értesítőjét,
- ennek alapján az igazgató dönt a szóbeli meghallgatás lehetőségéről
- az intézmény szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel veszi át a tanulót.

Továbbhaladás az iskola oktatási rendszerében való továbblépésnél a **Köznevelési és a Szakképzési** törvény idevonatkozó paragrafusai az iránymutatóak.

A továbblépés szakaszhatárai

- osztályzatok hiánya / a tanulónak a féléves értékeléshez is osztályozó vizsgát ír elő félévente osztályzatokkal információ-szolgáltatás az előmenetelről /a továbblépés az eredménytől független / nagy óraszámú hiányzás esetén, ha a tanuló nem osztályozható / magas óraszámú hiányzás miatt
- évente osztályzatokkal a törvényi előírásoknak megfelelően két tárgynál több elégtelen osztályzat esetén a tantestület - az osztályban tanító tanárok közösen - dönt a javítóvizsga lehetőségének megadásáról, nagy óraszámú hiányzás (250 tanóra) esetén úgyszintén tantestületi döntés, hogy a tanuló osztályozóvizsgát tehet, vagy évismétléssel folytathatja tanulmányait.

A tanulói jogviszony megszűnése

- az iskolai tanulmányok befejezése előtt
- iskolaköteles korban a szülő/törvényes képviselő írásbeli nyilatkozata alapján más iskolába jelentkezhet át a tanuló, egyidejűleg bemutatva az átvevő iskola nyilatkozatát, igazolását. Amennyiben más okok pl.: egészségügyi, vagy egyéb probléma miatt marad ki, az iskolalátogatás alól is felmentéshez szükséges egyéb dokumentumok bemutatását kérjük.
- Amennyiben a szülő/törvényes képviselő ezeknek a feltételeknek nem tesz eleget és hitelt érdemlően nem igazolja, hogy a jogszabályoknak megfelelően járt el és gondoskodott a tanulóról, a törvény előírása szerinti illetékes lakóhelyi jegyző**,** **kormányhivatal** és **gyermekjóléti szolgálatok** megkeresésére kerül sor.
- iskolaköteles koron túl a tanuló jogosult iskolaváltoztatásra, vagy tanulmányainak megszakítására az iskola befejezése előtt.
- ebben az esetben is szülői nyilatkozatot kér az iskola és azt az irattárban dokumentálja

- szélsőséges esetben, ha a tanuló és a szülők közötti viszony megromlott, a jogszabály szerint ettől a nyilatkozatkéréstől eltekinthetünk. Iskolaköteles korban nagy óraszámú hiányzás és igazolatlan hiányzás esetén az iskola belső hatáskörben élhet az osztály és csoportváltoztatás szankciójával fegyelmi eljárást követően, bizonyos óraszám határ felett élhet az iskolából való eltanácsolás lehetőségével a szülővel egyeztetve és mindenkor a jogszabály paragrafusai szerint eljárva
- ebben az esetben iskolaköteles korú tanulóról lévén szó az iskola vállalja, hogy segítséget nyújt a tanulónak más iskolába történő áthelyezésében
- iskolaköteles koron túl 30 óraszám feletti igazolatlan hiányzás esetében az iskola megvizsgálva a körülményeket, a motiváló tényezőket - jogszerűen eljárva a tanulót törölheti a tanulók névsorából
- iskolaköteles korban és iskolaköteles koron túl esetleges iskolai fegyelmi eljárás következménye lehet az iskolából való eltávolítás, ezt mindenkor a törvényi előírásoknak megfelelően kell végrehajtani, különös tekintettel az iskolaköteles korban kötelezően biztosítandó iskolalátogatásra
  középfokú képzést követően az érettségi vizsgát letéve
- érettségi vizsgára épülő szakképzést követően a szakmai vizsgát letéve

Valamennyi kilépési pontnál az adott képzési szakasz teljesítését igazoló dokumentumok kiállítása az iskola kötelezettsége. Iskolaköteles kor alatt az iskolából való kilépés az előzőekben említett eljárásrend szerint valósulhat meg.

Az iskolát befejezett tanulókkal a kapcsolattartás hagyományaink szerint jó. Sokan visszajeleznek az eltelt évek során, hogy milyen pályára kerültek, hogyan tudják hasznosítani tapasztalataikat. Az iskolának fel kell készülnie arra, hogy a következőkben esetleges szakmai igényeknek megfelelő átképzést, továbbképzést tud biztosítani a végzett hallgatóknak. Ez kettős hasznot jelentene: a tanuló számára ismert környezetben, feltételekkel, ismert pedagógusokkal vehetnének részt továbbképzésben, másrészt az iskolai tanári, oktatási, teremkapacitási lehetőségek kihasználását jelentené.

Magasabb évfolyamba az a tanuló léphet, aki az évfolyamán tantervi minimumkövetelményeit teljesítette és a megengedett igazolt és igazolatlan hiányzást nem lépte túl.
A tanév végén legfeljebb 2 tantárgyból kapott elégtelen osztályzat esetén javítóvizsgát tehet a tanuló. Szakmai gyakorlatból nem tehető javítóvizsga.

A szakképzési törvény szerint (**63. §** [A magasabb évfolyamba lépés]):

(1) A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

(2) A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet 256. § (1) bekezdése alapján *„A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.”*

4. Szakmai program

4.1.A szakmai oktatás célja

A **szakmai képzésünk célja** olyan általánosan művelt, korszerű szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a szakképesítés munkaterületének megfelelő munkaköröket, foglalkozásokat.
E cél elérése érdekében a képzés:

- Nyújtson a tanulóknak korszerű szakmai műveltséget, valamint általános és speciális elméleti és gyakorlati szaktudást a szakma műveléséhez, a szakmai munkatevékenység ellátásához.
- Alapozzon meg és fejlesszen ki a tanulókban olyan, a munkahelyeken hasznosítható szakmai tudást, amelynek birtokában képesek szakterületükön a jogi környezet változásából, a technikai, technológiai fejlődésből adódó változó és növekvő szakmai követelményeknek eleget tenni.
- Neveljen szakmaszeretetre, hivatástudatra, fegyelmezett, szakszerű, pontos, megbízható munkavégzésre, önállóságra, felelősségtudatra és vállalására.
- Fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és a folyamatos szakmai önművelés igényét.

A szakmai oktatás céljainak megfogalmazásakor arra törekedtünk, hogy azok összhangban legyenek általános nevelési-oktatási célkitűzéseinkkel. Mindezek figyelembevételével célkitűzéseink a következők:

- Olyan széles alapokon nyugvó **szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek** nyújtása, melyek birtokában a végzettek képesek lesznek – a gazdaság igényeihez igazodva – a gyors és problémamentes szakmaváltásra, adott szakmai képesítés magasabb szintjének elsajátítására, a szükséges többszöri pályamódosításra.
- Speciális szakmai ismeretek átadásával biztosítani az adott szakképesítéssel betölthető munkakörökben az azonnali önálló munkavégzést, továbbá a kapcsolódó, rokon munkakörök feladatainak – munkahelyei gyakorlat alapján történő – ellátását.

A **képzés célja** a szakmai követelmények teljesítésén túl magában foglalja a nevelési célokat, a személyiség formálását, a szocializációt, a szakmával összefüggő társadalmi gyakorlat megismertetésével.

- A tanulók és a szülők, a helyi társadalom, a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakképzési szerkezet kialakítására kell törekednünk, ezért folyamatosan felül kell vizsgálnunk a megszerezhető szakképesítések körét.
- Az iskola oktatási-képzési feltételeinek meg kell felelni a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott, a szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételeknek

- A szakképzés iskolai programjának tervezésekor meg kell őrizni a szakmai oktatás pozitív iskolai hagyományait, pedagógiai örökségét, a helyi tantervek kidolgozásakor hasznosítani kell a hazai és nemzetközi tapasztalatokat.
- Figyelembe kell venni a fejlesztési folyamatok, projektek tapasztalatait
- Az iskolai szakmai oktatás és szakképzés a szakmai program tartalmi követelményeinek megvalósítását célozza. A tanulók szakmai oktatása-képzése során fő célunk a képzési és kimeneti követelményekben, illetve a programtantervekben meghatározott követelményeknek való megfelelés, illetve erre történő felkészítés.
- A helyi igényeknek megfelelően szakmák oktatási-képzési feltételeinek biztosítása.
- A szakképzés fejlesztését célzó hazai és külföldi pályázati források kihasználása, szakmai kapcsolatok fejlesztése.

Az együttműködés tartalmi elemeinek bővítése a régió, illetve az egyházmegye hasonló profilú iskoláival.

A gyors technológiai változásoknak és a digitális forradalomnak megfelelve folyamatosan meg kell újulni a munkavállalói tudásnak, ennek megfelelően a szakképzést folytató intézményeknek is. Egyszerre kell a stabil szakmai alapot, a rugalmasságot a precíz, pontos tudást és az átjárhatóságot és az innovációs képességet is biztosítania. Az iskolai képzési rendszer feladata, hogy ágazati szintű szakmai alaptudást adjon, kialakítsa a foglalkoztatók által elvárt kulcskompetenciákat és az egész életen át tartó tanulásra való képességet.

A Programtantervekben megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez szükséges tanulói kulcskompetenciák fejlesztése minden, a szakmai oktatásban résztvevő partner közös érdeke. Ezen az úton a tanulót különböző innovatív tanítás-tanulás módszertani megoldásokkal, tanulástámogatással kell segíteni. A tanítási stratégiát, a tanítás tartalmát, módszereit, eszközeit, az értékelést a tanulási eredményekből kiindulva határozzuk meg.
Az innováció és a kreativitás fejlesztése a képzés minden szintjén, mivel ezek a fenntartható gazdasági fejlődés fő hajtóerejének számítanak. Különösen a diákok digitális kompetenciájának fejlesztését, valamint a kezdeményezőkészség, a vállalkozói készségek és a kulturális tudatosság kialakítását szükséges elősegíteni. Cél, hogy mindenki meg tudjon szerezni olyan kulcskompetenciákat, mint a digitális kompetencia, a tanulás tanulása, a kezdeményező készség, a vállalkozói készségek és a kulturális tudatosság. A vállalkozások világához még közelebb kerülve oktatóink által, az oktatás és a képzés jobban összpontosíthat a munkaerőpiacon szükséges készségekre és kompetenciákra, valamint az innováció és a vállalkozói készségek megerősítésére a tanulás valamennyi formájában.
A képzési programunk a programtanterv egészét lefedi és külső résztvevők, duális képzőhelyek részvételére is számítunk.

A szakmai oktatás

Az iskolában folyó szakképzés igazodjon a munkaerő-piac igényeihez,

- mindig az egyéni életutakra koncentráljon,
- nyújtson konvertálható ismereteket, legyen gyakorlatorientált,
- alakítson ki
    - piacorientált szemléletet,
    - digitális világban való jártasságot,

- rendszerszemléletű gondolkodásmódot,
- kommunikációs készséget (idegen nyelven is),
- igényt az önképzés, az önreflexió és az élethosszig tartó tanulás iránt,

- növelje a végzettek elhelyezkedési esélyeit.

4.2.Szakmai fejlesztési stratégiánk kialakításának meghatározói

1. Munkaerő-piaci helyzet, vállalati környezet
2. A szolgáltatást igénybe vevők elvárásai

A kidolgozott stratégia operatív megvalósításakor a piaci viszonyokat is figyelembe kell vennünk, így az oktatás területén is megjelenő, kereslet-kínálat alakulása, az iskola szakmai profiljának kialakításában jelentős tényező.
Fontosnak tartjuk a társadalom, a szülők, tanulók megfogalmazott elvárásait, másrészt azt, hogy az igények kielégítésére több iskola is vállalkozhat, tehát az oktatási piacon valós versenyhelyzet alakul ki.
Lényeges szerepe van szakmai fejlesztési programunkban a képzés minőségének, mint szolgáltatásunk alapvető jellemzőjének. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyakorlati oktatásra, hogy végzett diákjainak megállják helyüket a munka világában.

4.3.A szakmai képzési program általános elvei

Gyakorlatorientáltság

- amely tartalmazza a szakmák kínálatának szélesítését, a mindenkori munkaerő-piaci igényeknek, a tanulói képességeknek és igényeinek megfelelően,
- jelentős vállalati partnerek keresése, hosszú távú együttműködés kialakítása
- a gyakorlati színterek (pl. gyakorlóiroda, tanműhely, tanulási eredményeken alapuló összefüggő szakmai gyakorlatok)
- duális oktatás erősítése
- A Erasmus+, ErasmusPro Mobilitási programon keresztül külföldi munkahelyen töltött gyakorlat lehetősége.
- A közgazdasági szakmacsoport igyekszik bevonni a gimnáziumi osztályokat is a gazdasági, vállalkozási életre nevelésbe. Tanári prezentációkkal üzleti kommunikáció témakörben, kis és nagycsoportos foglalkozások keretében ismerkedhetnek a diákok a vállalkozások alapításával és működtetésével, majd végeredményként igazi diákvállalkozást alapíthatnak és működtethetnek. A csoporthoz önként csatlakozhatnak azok, akiket érdekel a vállalkozóvá válás, a vállalkozói szemlélet elsajátítása, az ehhez kapcsolódó készségek kialakítása. A délutáni foglalkozások keretében a tanulók fejleszthetik kezdeményező készségüket, kritikai gondolkodásukat, digitális kompetenciáikat, önismeretüket, érzelmi intelligenciájukat.

Átjárhatóság

- Az iskolán belül a gimnázium és technikum közötti átjárhatóság csak különbözeti vizsgákkal oldható meg azokból a tantárgyakból, amelyeket az osztályt váltó diák nem tanult és a választott szakma programterve alapján 9-10. évfolyamon.
- Az iskolák közötti átjárhatóságot egyéni feltételekkel tudjuk biztosítani (különbözeti vizsga).
- Az sikeres ágazati alapvizsga után az adott ágazatban más szakma választható.

Az érettségi utáni szakmai vizsgára történő felkészítés

- Az érettségizettek számára a technikumi képzés biztosít lehetőséget szakmai képzésre. Az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatása a szakmai oktatás első félévében történik. A szakképzésben az vehet részt, aki rendelkezik a választott szakma kimeneti követelményeiben meghatározott feltételekkel.

A szakmai oktatást iskolarendszerű formában valósítjuk meg, ezen képzések mindegyike képzésünk ingyenes.

- Tanulóink részére az oktatási programunk adta lehetőségeken belül felajánljuk az alaptevékenységet kiegészítő, az ismeretanyag elmélyítését szolgáló foglalkozások, egyetemi, főiskolai felvételi-előkészítő, nyelvvizsga-előkészítő kurzusok, tehetséggondozást felvállaló szakköri, fakultatív órákon való részvételt.
- További szakmai programokon való részvétel a szakmai iránti elkötelezettséget növeli pl. gyár- vagy szállodalátogatások, pályaorientációs beszélgetések, szakmai projekt feladatokba való bekapcsolódás.

4.4. Technikumi szakmai oktatás rendszere

Az Alapító okiratban rögzített technikusi képzéseink

- pénzügyi számviteli ügyintéző (5 0411 09 01)
- vállalkozási ügyviteli ügyintéző (5 0411 09 02)
- turisztikai technikus (5 1015 2307)
    - turisztikai szervező szakmairány
    - idegenvezető szakmairány

Képzés szervezhető:

- tanuló jogviszonyban
    - 5 éves alapfokú végzettségre épülő
    - 2 éves érettségire épülő formában
- felnőttképzési jogviszonyban
    - 1 vagy 2 éves érettségire épülő formában

Ágazati alapoktatás

A szakképzést folytató intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatást a szakképzést folytató intézményben kell megszervezni. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

A technikumi szakmai oktatás keretében az első két évben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet ágazati alapvizsga zár le. Ez jogosulttá teszi a tanulót a szakirányú képzésbe való belépésre.
Ágazati alapoktatásban a diákok az iskolában elméleti és gyakorlati tantárgyak keretében sajátítják el az ágazat megismeréséhez szükséges ismereteket. A gyakorlati tantárgyak számának meghatározásánál a programtantervben meghatározott százalékos arányok, valamint a szabadon felhasználható órakeretek összege az irányadó.
Ágazati alapoktatás történik az érettségi utáni szakmai vizsgára felkészítés első félévében.

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

Szakirányú oktatás

10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma- vagy szakmairány választás. Érettségi utáni 2 éves képzésben közismereti tantárgyakat nem tanulnak a diákok.

A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban

a) a szakképzést folytató intézményben vagy
b) szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen

vehet részt. A szakirányú oktatásban való részvétel kötelező. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztását a Kormány rendeletében meghatározottak szerint kell pótolni.

A szakirányú oktatás

- a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy
- a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

A szakirányú oktatás előírásai szakképzési munkaszerződés esetén

- Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt - a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatás igazolatlan mulasztásának pótlása, illetve szakképzési munkaszerződés keretében folytatott szakirányú oktatás kivételével - szakirányú oktatás nem szervezhető.
- A szakirányú oktatás időtartama a napi nyolc órát, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fiatalkorú munkavállaló, a napi hét órát nem haladhatja meg. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a napi szakirányú oktatási időt meghaladó szakirányú oktatásban nem vehet részt.
- A napi szakirányú oktatást hat és huszonkét óra között kell megszervezni. A szakirányú oktatás befejezése és a következő napi szakirányú oktatás vagy közismereti oktatás megkezdése között legalább tizenhat óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani.
- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére, ha a napi szakirányú oktatási idő
  a) a négy és fél órát meghaladja, legalább harminc perc,
  b) a hat órát meghaladja, legalább negyvenöt perc
  megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a napi szakirányú oktatási időn belül.

A szakirányú oktatásban a tanulót megillető jogok

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatás keretében megilletik mindazok a jogok, amelyeket

a) az érdekvédelem tekintetében az Mt., valamint

b) az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelemről szóló törvény és végrehajtási rendeletei biztosítanak a munkavállaló részére.

E rendelkezések alkalmazásában

- **munkavállaló**n a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt,
- **munkáltatón** a szakképzést folytató intézményt, illetve a duális képzőhelyet,
- **munkaviszonyon** a tanulói jogviszonyt, illetve a felnőttképzési jogviszonyt kell érteni.

4.5. Szakmai gyakorlaton való részvétel

A különböző szakmák programtantervei alapján elkészített képzési programunk részét képezi a szakmai gyakorlatok óraszámainak meghatározása évfolyamonként és szakmánként. A szakmai gyakorlat célkitűzéseit, a gyakorlat során elvégzendő feladatokat, a szakma képzési kimenetei követelménye, valamint a programtantervben tanulási eredményekben

megfogalmazott elérendő tudás + képesség + attitűd + autonómia/felelősség kontextusában elérendő kompetenciák határozzák meg.

4.6.Sajátos nevelési igényű tanulók részvétele a szakképzésben

Iskolánk alapító okaratának értelmében elláthatja olyan többi tanulóval együtt nevelhető-oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatását, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszédfogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Céljaink és az ehhez fűződő oktatás-nevelési feladatok

– Vállaljuk az alapító okiratunkban meghatározott, a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelését, oktatását.

– Megszervezzük számukra a törvényben meghatározott egészségügyi és pedagógiai

célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a szakvélemények és szakértői vélemények ajánlásának figyelembe vételével.

– Rendelkezünk a megfelelő ellátáshoz szükséges szakemberekkel.

– Egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretein belül gyógypedagógus segítségével biztosítjuk számukra a gyógypedagógiai megsegítést, sokoldalú képesség- és személyiségfejlesztést.

– A tanórákon élünk az egyéni képességekhez igazodó tanórai differenciáló munka megszervezésével.

– Szakemberek segítségével (lelki vezető, gyógypedagógus) konzultációs lehetőséget kínálunk, szakmai segítséget nyújtunk tanulóink szülei számára.

– Szoros kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálatokkal.

Az értékelésnél a sajátos nevelési igényű tanulók teljesítményét a fejlesztési területükön könnyített feladatlappal / többletidővel / (rész)felmentesékkel, egyéb kedvezményekkel mérjük – a szakértői javaslat és a vizsga előírásainak függvényében.

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményben részesül.

4.7. A szakképzésben tanított tárgyak és ezek óraszámai

4.7.1.A programtantervek általános előírásai a technikumi oktatásban

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

4.7.2. Intézményünk szakmai óraterveinek jellemzői

A szabadsáv óraszámait vagy a különböző tantárgyak gyakorlati óraszámaiba vagy a 11., 12. és 13. évfolyamon elkészítendő, projektfeladatra fordítandó órák számába építettük be.

A közismereti tanórák számát az érettségit megelőző oktatásban az Oktatási Programunk tartalmazza a NAT 2020 rendelkezéseinek megfelelően. A kizárólag szakirányú oktatásban (1 v. 2 évfolyamos képzés) azaz az 1/13. és 2/14. évfolyamon az irányadó programtanterveknek megfelelően nincsenek közismereti tantárgyak, kizárólag technikusi vizsgára felkészítés van.

Duális képzés esetén a szakmai képzés tömbösítve zajlik:

- 11. évfolyamon 2 tömb
- 12. évfolyamon 1 tömb.
- 13. évfolyamon egész tanévben folyamatosan.

Kizárólag szakképzési évfolyamon 1 ill. 2 éves képzés esetén: ágazati alapvizsgát követően folyamatosan.

4.8. Képzések óratervei

4.8.1. Pénzügyi számviteli ügyintéző képzés (5 0411 09 01)

A szakképesítés alapadatai

Megnevezés	A szakmai alapadatai
Az ágazat megnevezése	**09 Gazdálkodás és menedzsment**
A szakma azonosító száma	**5 0411 09 01**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**nincsenek rész-szakmák**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	**nincs egybefüggő szakmai gyakorlat**

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- A pénzügyi és számviteli tudása alkalmassá teszi, hogy aktív és meghatározó tagja legyen a gazdálkodó szervezet pénzügyi menedzsmentjének.
- Kompetenciái birtokában kulcsszerepet játszik a pénzügyi és számviteli (rész) feladatok elvégzésében, ellenőrzésében.
- Számítógépes programcsomagok, informatikai alkalmazások, irodai szoftverek és adatbázisok segítségével az előírásoknak megfelelően könyvelői, kontírozói, számlázási, ügyviteli és ügyintézői feladatokat végez, adóbevallást készít.
- Elvégzi a gazdálkodó szervezet adó-és járulékfizetési kötelezettségeihez kapcsolódó elektronikus ügyintézési feladatokat.
- Szóban és írásban a kapcsolatot tart a vállalkozás pénzforgalmi szolgáltatójával.
- A szabályoknak megfelelően intézi a számlákkal és házipénztárral kapcsolatos feladatokat, a ki-és befizetéseket, valamint az utalásokat.
- Nyilvántartja, kezeli a pénzügyi és számviteli bizonylatokat, iratanyagokat, megrendeléseket és szerződéseket. Egyezteti a bejövő és kimentő számlákat.
- A pénz és hitelműveletekkel kapcsolatos ügyintézést végez.
- Összegyűjti, rendszerezi az értékelő munkához szükséges adatokat és információkat, amelyre alapozva statisztikai összeállításokat, előterjesztéseket készít.
- Szakmai irányítással befektetési döntések, vállalkozásfinanszírozási feladatok adminisztratív teendőit végrehajtja.
- Kezdeményezője a felhőalapú pénzügyi szolgáltatások alkalmazásának.

- Felelős és precíz munkája során mindvégig ügyel az adatkezelés, az informatikai biztonság normáinak betartására és az üzleti titok megőrzésére

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség • 5 éves képzés esetén • 1 vagy 2 éves képzés esetén	 alapfokú iskolai végzettség érettségi végzettség
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 nem szükséges nem szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

- Tudatosan használja a gazdasági élettel kapcsolatos alapfogalmakat, felismeri a gazdasági élet szereplőit, azok kapcsolatrendszerét.
- Megadott szempontok alapján meghatározza a családi háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, megtervezik a háztartás pénzgazdálkodását.
- Magabiztosan tesz különbséget a vállalkozás belső és külső érintettjei és azok érdekeltségi rendszere között.
- Értelmezi a munkavállalók kapcsolatát a vállalkozással, feltárja a munkaviszony létesítésének fontosabb elemeit, azonosítja a munkaszerződés formai és tartalmi elemeit.
- Összehasonlítja a vállalkozási formákat, vállalkozások alapítását, működését, megszűnését.
- Megadott szempontok alapján képes kiválasztani a legmegfelelőbb vállalkozási formát.
- Megfogalmazza az egyéni vállalkozás alapításának feltételeit, az alapítás módját.
- Meghatározza a vállalkozások gazdasági feladatait, elkészít alapvető gazdasági számításokat és értelmezi a kapott eredményeket. Ismeri a leltár készítésének folyamatát, szabályait, a leltározás során alkalmazandó bizonylatokat és azok használatát.
- Értelmezi a különböző adózási alapfogalmakat, érti az alapvető adónemek lényegét.
- Használja a vállalkozás működéséhez szükséges ügyfélkapu szolgáltatásokat.
- Bekapcsolódik online ügyintézés folyamatába. Használja a felhőszolgáltatások által biztosított lehetőségeket, létrehoz, módosít dokumentumokat.
- Adott szituációnak megfelelően tudatosan alkalmazza a viselkedéskultúra elvárásainak megfelelő kapcsolattartási szabályokat.

- Kezeli a vállalkozás adatait, rögzíti, tárolja azokat az előírásoknak megfelelően. Megbízható adatforrásokat használ.
- Szakmai útmutatásnak megfelelően elkészíti a hivatalos dokumentumokat.

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző képzés
2020. 09.01-től, szakmai képzés duális képzőhelyen, tanulói jogviszony
9-13. és 13-14. évfolyamon éves óraszámokkal

kifutó, utolsó évfolyamon

Tantárgyak	Évfolyamok alapfokú iskolai végzettséggel					Érettségi végzettséggel	
	9.	10.	11.	12.	13.	1/13.	2/14.
Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	0	62
Gazdasági és jogi alapismeretek	108	108	0	0	0	108	0
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	0	144	0	0	0	114	0
Kommunikáció	36	0	0	0	0	36	0
Digitális alkalmazások	90	72	0	0	0	162	0
Gazdálkodási ismeretek	0	0	92	28	31	182	78
Gazdasági számítások	0	0	54	0	0	36	18
Pénzügy	0	0	250	78	62	214	186
Irodai szoftverek alkalmazása	0	0	0	0	93	0	93
Adózás	0	0	18	18	93	69	62
Elektronikus bevallás	0	0	0	0	124	0	109
Számvitel	0	0	203	61	101	218	184
Számviteli esettanulmányok	0	0	83	25	31	72	72
Számítógépes könyvelés	0	0	0	0	155	0	144
Összes éves óraszám	**252**	**324**	**700**	**210**	**753**	**1229**	**1008**

2022-2023. tanévben 1/13. évfolyamon a szakmai képzés 791 órájából 365 óra duális képzőhelyen került megtartásra.

2023. 09.01-től, szakmai képzés 11. és 12. évfolyamon az intézményben, 13. évfolyamon duális képzőhelyen, tanulói jogviszony

Tantárgyak	Évfolyamok alapfokú iskolai végzettséggel									
	9.		10.		11.		12.		13.	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
Munkavállalói ismeretek	0,5	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0	0	2	54
Gazdasági és jogi alapismeretek	3	108	3	108	0	0	0	0	0	0
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	0	0	4	144	0	0	0	0	0	0
Kommunikáció	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0
Digitális alkalmazások	2,5	90	2	72	0	0	0	0	0	0
Gazdálkodási ismeretek	0	0	0	0	2	72	2	62	4	108
Gazdasági számítások	0	0	0	0	1	36	1	31	0	0
Pénzügy	0	0	0	0	5	180	4	124	5	135
Irodai szoftverek alkalmazása	0	0	0	0	0	0	0	0	3	81
Adózás	0	0	0	0	0	0	2	62	4	108
Elektronikus bevallás	0	0	0	0	0	0	0	0	5	135
Számvitel	0	0	0	0	4	144	4	124	5	135
Számviteli esettanulmányok	0	0	0	0	2	72	1	31	2	54
Számítógépes könyvelés	0	0	0	0	0	0	0	0	5	135
Portfólió készítés	0	0	0	0	0	0	0	0	5	135
Évfolyam összes éves óraszáma	**7**	**252**	**9**	**324**	**14**	**504**	**14**	**434**	**40**	**1080**

2024. 09.01-től, szakmai képzés duális képzőhelyen, felnőttképzési jogviszony

Tantárgyak	Érettségi végzettséggel		
	1 éves képzés* 1/13.	2 éves képzés**	
		1/13.	2/14.
Munkavállalói ismeretek	8	8	0
Gazdasági és jogi alapismeretek	80	70	0
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	80	70	0
Kommunikáció	16	16	0
Digitális alkalmazások	96	71	0
Alapképzés óraszáma összesen	**280**	**235**	**0**
Munkavállalói idegen nyelv	23	0	15
Gazdálkodási ismeretek	46	23	31
Gazdasági számítások	46	23	16
Pénzügy	138	69	62
Irodai szoftverek alkalmazása	69	34	31
Adózás	69	34	31
Elektronikus bevallás	115	0	62
Számvitel	138	63	62
Számviteli esettanulmányok	46	23	31
Számítógépes könyvelés	115	0	93
Szakmai képzés óraszáma összesen	**805**	**269**	**434**
Összes óraszám	**1085**	**504**	**434**

***** nappali rendszerű, hét minden napján

******heti két alkalom, délután

4.8.2 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzés (5 0411 09 02)

A szakképesítés alapadatai

Megnevezés	A szakmai alapadatai
Az ágazat megnevezése	**09 Gazdálkodás és menedzsment**
A szakma azonosító száma	**5 0411 09 02**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**nincsenek rész-szakmák**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	**nincs egybefüggő szakmai gyakorlat**

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- A vállalkozás ügyintézői feladatait jellemzően a kkv. szektorban látja el.
- Ellátja a vállalkozás ügyviteli feladatait, szakmai útmutatás alapján közreműködik a pénzügyi feladatok teljesítésében.
- Kapcsolatot tart a munkatársakkal, ügyfelekkel, az ehhez szükséges iratokat, leveleket, dokumentumokat elkészíti, kezeli.
- Vezetői iránymutatásnak megfelelően közreműködik a vállalkozás szabályzatainak elkészítésében, figyelemmel kíséri azok változásait.
- Nyilvántartásokat vezet a megrendelésekről, szerződésekről, bejövő számlákról.
- Ellátja az értékesítéssel kapcsolatos, rábízott feladatokat.
- Egyezteti a bejövő és kimenő számlákat.
- Szakmai útmutatással részt vesz a hitelezés és pénzügyi tervezés előkészítésében.
- Az előírásoknak megfelelően elvégzi a költségszámítási feladatokat, a leltározást, és az ehhez kapcsolódó feladatokat megszervezi.
- A vállalkozás szabályzatainak megfelelően ellátja a finanszírozási feladatok adminisztratív részfeladatait.
- Közreműködik a vállalkozás üzleti tervének elkészítésében.
- Kezeli az egyes projektekhez kapcsolódó elektronikus nyilvántartásokat, iratanyagokat.
- Előkészíti a munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartásokat, azokat kezeli és rendszerezi.
- Ellátja a könyveléshez, ellenőrzéshez kapcsolódó, vállalkozáson belüli teendőket.
- Jogszabályi előírásnak megfelelően elkészíti a vállalkozás bevallásait, azokat szakmai ellenőrzés után elektronikus úton beküldi, és részt vesz a hatósági ellenőrzések lebonyolításában.
- Feltérképezi és nyomon követi az aktuális támogatási lehetőségeket.
- Használja a feladatellátáshoz szükséges irodai eszközöket és ügyviteli szoftvereket.

- Ellátja a feladatkörébe tartozó irodai készletgazdálkodási és reprezentációs feladatokat.
- Üzleti célú rendezvényeket, megbeszéléseket szervez, ennek dokumentációját elkészíti és kezeli.
- Betartja az adatok és üzleti titkok védelmére, valamint az információ- biztonságra vonatkozó előírásokat.
- Munkája során betartja a munka-, környezet-, vagyon-, tűz-, balesetvédelmi és egészségügyi előírásokat.
- A környezettudatos tevékenységeket előnyben részesíti.

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség • 5 éves képzés esetén • 1 vagy 2 éves képzés esetén	alapfokú iskolai végzettség érettségi végzettség
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	nem szükséges nem szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

- Tudatosan használja a gazdasági élettel kapcsolatos alapfogalmakat, felismeri a gazdasági élet szereplőit, azok kapcsolatrendszerét.
- Megadott szempontok alapján meghatározza a családi háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, megtervezi a háztartás pénzgazdálkodását.
- Magabiztosan tesz különbséget a vállalkozás belső és külső érintettjei és azok érdekeltségi rendszere között.
- Értelmezi a munkavállalók kapcsolatát a vállalkozással, feltárja a munkaviszony létesítésének fontosabb elemeit, azonosítja a munkaszerződés formai és tartalmi elemeit.
- Összehasonlítja a vállalkozási formákat, a vállalkozások alapításának, működésének, megszűnésének jellemzőit.
- Megadott szempontok alapján képes kiválasztani a legmegfelelőbb vállalkozási formát.
- Megfogalmazza az egyéni vállalkozás alapításának feltételeit, az alapítás módját.
- Meghatározza a vállalkozások gazdasági feladatait, elkészít alapvető gazdasági számításokat, és értelmezi a kapott eredményeket.
- Ismeri a leltár készítésének folyamatát, szabályait, a leltározás során alkalmazandó bizonylatokat és azok használatát.
- Értelmezi a különböző adózási alapfogalmakat, érti az alapvető adónemek lényegét.
- Használja a vállalkozás működéséhez szükséges ügyfélkapu szolgáltatásokat.
- Bekapcsolódik online ügyintézés folyamatába.
- Használja a felhőszolgáltatások által biztosított lehetőségeket, létrehoz, módosít dokumentumokat.

- Adott szituációnak megfelelően tudatosan alkalmazza a viselkedéskultúra elvárásainak megfelelő kapcsolattartási szabályokat.
- Kezeli a vállalkozás adatait, rögzíti, tárolja azokat az előírásoknak megfelelően.
- Megbízható adatforrásokat használ.
- Szakmai útmutatásnak megfelelően elkészíti a hivatalos dokumentumokat.
- Minden területen környezettudatos magatartásra törekszik.

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

5 0411 09 02 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzés

2025. 09.01-től, szakmai képzés az intézményben, tanulói jogviszony

9-13. évfolyamon heti óraszámokkal

Tantárgyak	Évfolyamok alapfokú iskolai végzettséggel									
	9.		10.		11.		12.		13.	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
Munkavállalói ismeretek	0,5	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0	0	2	62
Gazdasági és jogi alapismeretek	3	108	3	108	0	0	0	0	0	0
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	0	0	4	144	0	0	0	0	0	0
Kommunikáció	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0
Digitális alkalmazások	2,5	90	2	72	0	0	0	0	0	0
Üzleti adminisztráció	0	0	0	0	3	108	1,5	54	0	0
Pénzforgalmi nyilvántartások	0	0	0	0	0	0	0	0	4	124
Kis és középvállalkozások gazdálkodása	0	0	0	0	2	72	1	36	4	124
Munkaerő-gazdálkodás	0	0	0	0	0	0	2	72	2	62
Adózási ismeretek	0	0	0	0	1	36	1,5	54	4,5	140
Könyvvezetési alapismeretek	0	0	0	0	0	0	1	36	2,5	77
Szövegbevitel számítógépen	0	0	0	0	2	72	1	36	1	31
Dokumentumszerkesztés	0	0	0	0	1	36	3	108	0	0
Titkári ügyintézés	0	0	0	0	1,5	54	1	36	2	62
Ügyfélszolgálati kommunikáció	0	0	0	0	2	72	0	0	0	0
Kommunikáció a titkári munkában	0	0	0	0	0,5	18	1	36	2	62
Portfóliókészítés	0	0	0	0	1	36	1	36	0	0
Évfolyam összes óraszáma	**7**	**252**	**9**	**324**	**14**	**504**	**14**	**504**	**24**	**744**

2025. 09.01-től, szakmai képzés az intézményben, tanulói jogviszony
13-14. évfolyamon

Tantárgyak	Érettségi végzettséggel			
	1/13.		2/14.	
	heti óra-szám	éves óra-szám	heti óra-szám	éves óra-szám
Munkavállalói ismeretek	1	14	0	0
Gazdasági és jogi alapismeretek	9	126	0	0
Vállalkozások működtetésének alap-ismeretei	9	126	0	0
Kommunikáció	2	28	0	0
Digitális alkalmazások	10	144	0	0
Alapképzés óraszáma összesen*	**31**	**438**	**0**	**0**
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	62
Üzleti adminisztráció	4	90	1,5	47
Pénzforgalmi nyilvántartások	0	0	4	124
Kis és középvállalkozások gazdálko-dása	3	72	4	124
Munkaerő-gazdálkodás	3	72	2	62
Adózási ismeretek	2	36	6	186
Könyvvezetési alapismeretek	2	36	2,5	77
Szövegbevitel számítógépen	3	72	2	62
Dokumentumszerkesztés	2	36	3	93
Titkári ügyintézés	2,5	54	3	93
Ügyfélszolgálati kommunikáció	3,5	72	0	0
Kommunikáció a titkári munkában	4	108	0	0
Portfóliókészítés	4	108	2	62
Szakmai képzés óraszáma összesen	**33**	**756**	**32**	**992**
Évfolyam összes óraszáma		**1194**		**992**

***Az alapképzés az 1/13. évfolyam első félévében kerül megszervezésre

4.8.3 Turisztikai technikus képzés (5 1015 23 07)

A szakképesítés alapadatai

Megnevezés	A szakmai alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Turizmus-vendéglátás**
A szakma azonosító száma	**5 1015 23 07**
A szakma szakmairányai	**Idegenvezető, Turisztikai szervező**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**nincs**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	**Technikumi oktatásban: 375 óra, Érettségire épülő oktatásban: 200 óra**

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

Turisztikai szervező szakmairány

- A turisztikai szervező több területen találkozik a turistával.
- Utazási irodában információt nyújt, útitervet készít, menetjegyet, szállást foglal, és csoportos utazást szervez.
- Marketing és értékesítési tevékenységet végez, külföldi és belföldi partnerekkel kapcsolatot tart, be-és kiutazásokat szervez, értékesít. Információkat gyűjt különféle közlekedési eszközökről és szálláshelyekről, ügyfelei igényeinek felmérése után tájékoztatást nyújt utazásuk lebonyolításával kapcsolatban.
- Útiterveket állít össze, menetjegyeket, vouchereket állít ki.
- A turista ott-tartózkodásának ideje alatt bemutatja az adott desztináció turisztikai palettáját, segít a turista tájékoztatásában, programjainak szervezésében. Széleskörű és naprakész tudással rendelkezik szakterületén.
- A turista rajta keresztül ismeri meg az adott desztinációt, hagyományait, gasztronómiáját, kultúráját.
- A turisztikai szervező kiválóan kommunikál magyar és idegen nyelven is.
- Könnyen alakít ki emberi kapcsolatokat, konfliktushelyzeteket jól kezel.

Idegenvezető szakmairány

- Az idegenvezető a külföldi és belföldi turistáknak bemutatja az adott ország természeti és kulturális értékeit, társadalmi, gazdasági és politikai helyzetét.
- A megrendelő igényei szerint tárlatvezetést végez, túrákat vezet, szórakoztató programokon vesz részt.
- Magas szintű magyar és idegen nyelv tudásával segíti a turistákat programjaik alatt, egyesesetekben tolmácsol.
- Munkáját gyalogosan, illetve többfajta közlekedési eszközön végzi.
- Minden tevékenységéhez alaposan felkészül a desztinációból, attrakciókból és programokból, széleskörű műveltségét folyamatosan fejleszti.
- Telepített idegenvezetőként fogadja a turistákat és ott-tartózkodásuk ideje alatt fakultatív programokat ajánl, szervez és lebonyolít.
- Az idegenvezető az út során felelős a csoportért és az utazókért, rendkívüli eseményeket szakszerűen, a szabályok betartásával kezel, jegyzőkönyvet készít.
- Az egész túra alatt kapcsolatot tart az utazás szervezőjével, partnerekkel és szolgáltatókkal.
- Munkájának célja, hogy a rábízott turistákat élményekkel teli, tartalmában az elvárásoknak megfelelő utazáson kísérje, vezesse.
- Az utazás, illetve programok alatt szakmailag helyesen kezeli a különböző utastípusokat, nyitott, elfogadó, udvarias és toleráns magatartásával törekszik a kellemes hangulat kialakítására és fenntartására.
- Az utazással kapcsolatos elő és utómunkálatokat elvégzi: információkat gyűjt, szelektál, rendszerez a csomagtúrához, az utazás után idegenvezetői jelentést ír, elszámol a rábízott pénzeszközökkel, egyéb javakkal, tapasztalatait, ötleteit megosztja az utazás szervezőjével.
- Öltözete, megjelenése mindig az út jellegéhez és az időjárási viszonyokhoz igazodik, személyi higiéniája kifogástalan

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség • 5 éves képzés esetén • 1 vagy 2 éves képzés esetén	alapfokú iskolai végzettség érettségi végzettség
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	szükséges szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységébe.

Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre.

Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket.

A cukrászati termékkészítés során, tésztákat gyúr, kever, habot ver, kinyújtja, darabolja, kikeni, nyomózsákkal alakítja, megsüti, betölti, díszíti a termékeket.

Az ételkészítés során, főz, párol, pirít, grillez, süt zárt térben és bő zsiradékban, kialakítja a termékek ízét, állagát, megjelenését.

A vendégtérben éttermi alapterítést végez, a vendég előtt desszerteket, salátákat, alkoholmenetes kevert italokat készít.

Megkülönbözteti a szálláshelytípusokat, a régió turisztikai szolgáltatóit, ajánlja a vendégeknek a saját turisztikai régióját, természeti adottságait.

Fogadja a vendéget, ismerteti, felszolgálja a rendelkezésre álló ételeket és italokat.

Munkatevékenysége során betartja a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.

Az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál a munkatársaival, a vendégekkel, betartja, a viselkedési szabályokat, elfogadja a különböző nemzeti kultúrák sajátosságait.

Feladataihoz munkája során szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat használ, szakmai információgyűjtéshez a világhálón tájékozódik és hagyományos információs forrásokat felhasznál

Turizmus-vendéglátás ágazat

5 1015 23 07 Turisztikai technikus képzés
Turisztikai szervező és Idegenvezető
2025. 09.01-től, szakmai képzés az intézményben, tanulói jogviszony
9-13. évfolyamon

Tantárgyak		Évfolyamok alapfokú iskolai végzettséggel									
		9.		10.		11.		12.		13.	
		heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
Munkavállalói ismeretek		0,5	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv		0	0	0	0	0	0	0	0	2	62
A munka világa		1,5	54	0	0	0	0	0	0	0	0
IKT a vendéglátásban		1	36	1	36	0	0	0	0	0	0
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek		4	144	8	288	0	0	0	0	0	0
Beszerzés és értékesítés		0	0	0	0	2	72	1	36	0	0
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás		0	0	0	0	5	180	8	288	0	0
Speciális szolgáltatások		0	0	0	0	2	72	1	36	0	0
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok		0	0	0	0	1	36	2	72	0	0
Adminisztráció és elszámolás		0	0	0	0	2	72	1	36	0	0
Turizmusmarketing és protokoll		0	0	0	0	0	0	0	0	4	124
Turisz-tikai szervező	Üzleti menedzsment a turizmusban	0	0	0	0	0	0	0	0	9	279
	Országismeret magyar nyelven	0	0	0	0	0	0	0	0	7	217
Idegenvezető	Idegenvezetés	0	0	0	0	0	0	0	0	9	279
	Országismeret idegen nyelven	0	0	0	0	0	0	0	0	7	217
Szakmai idegen nyelv		0	0	0	0	2	72	1	36	2	62
Évfolyam összes óraszáma		**7**	**252**	**9**	**324**	**14**	**504**	**14**	**504**	**24**	**744**
Egybefüggő szakmai gyakorlat							**175**		**200**		

5 1015 23 07 Turisztikai technikus képzés
Turisztikai szervező és Idegenvezető

2025. 09.01-től, szakmai képzés a 9-12. évfolyamon az intézményben, 13. évfolyamon duális képzőhelyen, tanulói jogviszony

Tantárgyak		Évfolyamok alapfokú iskolai végzettséggel									
		9.		10.		11.		12.		13.	
		heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
Munkavállalói ismeretek		0,5	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv		0	0	0	0	0	0	0	0	2	54
A munka világa		1,5	54	0	0	0	0	0	0	0	0
IKT a vendéglátásban		1	36	1	36	0	0	0	0	0	0
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek		4	144	8	288	0	0	0	0	0	0
Beszerzés és értékesítés		0	0	0	0	2	72	1	31	1	27
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás		0	0	0	0	5	180	5	155	5	135
Speciális szolgáltatások		0	0	0	0	2	72	1	31	1	27
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok		0	0	0	0	1	36	2	62	2	54
Adminisztráció és elszámolás		0	0	0	0	2	72	1	31	2	54
Turizmusmarketing és protokoll		0	0	0	0	0	0	0	0	5	135
Turisztikai szervező	Üzleti menedzsment a turizmusban	0	0	0	0	0	0	0	0	8	216
	Országismeret magyar nyelven	0	0	0	0	0	0	2	62	10	270
Idegenvezető	Idegenvezetés	0	0	0	0	0	0	0	0	8	216
	Országismeret idegen nyelven	0	0	0	0	0	0	2	62	10	270
Szakmai idegen nyelv I. (angol)		0	0	0	0	2	72	2	62	2	54
Szakmai idegen nyelv II. (spanyol)		0	0	0	0	0	0	0	0	2	54
Évfolyam összes óraszáma		**7**	**252**	**9**	**324**	**14**	**504**	**14**	**434**	**40**	**1080**
Egybefüggő szakmai gyakorlat							**175**		**200**		

2025. 09.01-től, szakmai képzés duális képzőhelyen, tanulói jogviszony

9-13. évfolyamon éves óraszámok

Tantárgyak		Évfolyamok alapfokú iskolai végzettséggel				
		9.	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Munkavállalói ismeretek		18	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv		0	0	0	0	62
A munka világa		54	0	0	0	0
IKT a vendéglátásban		36	36	0	0	0
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek		144	288	0	0	0
Beszerzés és értékesítés		0	0	78	30	0
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás		0	0	378	90	0
Speciális szolgáltatások		0	0	78	30	0
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok		0	0	88	30	0
Adminisztráció és elszámolás		0	0	78	30	0
Turizmusmarketing és protokoll		0	0	0	0	124
Turisztikai szervező	Üzleti menedzsment a turizmusban	0	0	0	0	279
	Országismeret magyar nyelven	0	0	0	0	217
Idegenvezető	Idegenvezetés	0	0	0	0	279
	Országismeret idegen nyelven	0	0	0	0	217
Szakmai idegen nyelv		0	0	0	0	62
Évfolyam összes óraszáma		**252**	**324**	**700**	**210**	**744**
Egybefüggő szakmai gyakorlat				**175**	**200**	

2024. 09.01-től, szakmai képzés duális képzőhelyen, tanulói jogviszony
13-14. évfolyamon

Tantárgyak		Érettségi végzettséggel			
		1/13.		2/14.	
		heti óra-szám	éves óra-szám	heti óra-szám	éves óra-szám
Munkavállalói ismeretek		1	18	0	0
A munka világa		3	54	0	0
IKT a vendéglátásban		4	72	0	0
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek		24	432	0	0
Alapképzés óraszáma összesen*		**32**	**576**	**0**	**0**
Munkavállalói idegen nyelv		0	0	2	62
Beszerzés és értékesítés		6	108	0	0
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás		10	180	8	248
Speciális szolgáltatások		6	108	0	0
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok		2	36	2	62
Adminisztráció és elszámolás		4	72	1	31
Turizmusmarketing és protokoll		0	0	4	124
Turisz-tikai szervező	Üzleti menedzsment a turizmusban	2	36	8	248
	Országismeret magyar nyelven	0	0	7	217
Idegenvezető	Idegenvezetés	2	36	8	248
	Országismeret idegen nyelven	0	0	7	217
Szakmai idegen nyelv		2	36	2	62
Szakmai képzés óraszáma összesen		**34**	**576**	**34**	**1054**
Évfolyam összes óraszáma			**1152**		**1054**
Egybefüggő szakmai gyakorlat			**200**		

***Az alapképzés az 1/13. évfolyam első félévében kerül megszervezésre

Turisztikai szervező képzés felnőttképzési jogviszonyban

A képzést a 2019. évi LXXX. szakképzési törvény 53.§ (4a) bekezdése és a 12/2020. (II.7.) szakképzési törvény végrehajtási rendeletének 256.§ (3b) bekezdése alapján szervezzük.

Ennek alapján

- a képzés a tanév rendjétől eltérő, összóraszáma 624 óra
- a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatait beszámítjuk. Ennek sikeres teljesítése az alapvizsgával egyenértékű.

Előzetes tudás felmérése:

Az előzetes tudás felmérésére a képzés megkezdése előtt kerül sor. A beszámoló tartalmában igazodik az alapvizsga követelményeihez. A szakmai képzésen csak az vehet részt, aki ezt sikeresen teljesítette. Sikeres a beszámoló, ha a képzésben részt vevő személy annak részeit külön-külön minimum 40%-os szinten teljesíti.

Beszámoló részei:

- tesztkitöltés a termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tanulási terület témaköreiből
- asztal megterítése 2 személyre
- az iskola székhelye vagy lakóhely szerinti régióban megtalálható, a képzésben részt vevő személy által választott egy turisztikai attrakció és egy szálláshely és annak szolgáltatásainak bemutatása 3-4 oldal terjedelemben, erről ppt készítése

Szakmai képzés

A szakmai képzés az iskola duális partnerénél, a Hajdúdorogi Görögkatolikus Szakképzési Intézet Ágazati Képzőközpont Nonprofit Kft.-nél történik.

Turisztikai szervező óraháló

A tanulási területek mindegyike az ajánlottnál magasabb óraszámban tartalmazza a vallási turizmus kiemelt területeit.

Tanulási területek	**Érettségi végzettséggel, felnőttképzési jogviszony** **összes óraszám**
Munkavállalói idegen nyelv ebből vallási turizmus	26 6
Beszerzés és értékesítés ebből vallási turizmus	52 10
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás	156
Speciális szolgáltatások ebből vallási turizmus	52 10
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok ebből vallási turizmus	26 4
Adminisztráció és elszámolás	52
Turizmusmarketing és protokoll ebből vallási turizmus	26 6
Üzleti menedzsment a turizmusban ebből vallási turizmus	104 15
Országismeret magyar nyelven ebből vallási turizmus	130 20
Szakmai képzés óraszáma összesen	**624**

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola pedagógiai programját az iskola igazgatója állítja össze a munkaközösségek aktív részvételével.
Ezen pedagógiai program érvényességi ideje addig tart, amíg a jogszabályi változások az átdolgozást szükségessé nem teszik.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete véleményezi és elfogadja, gyakorolja a jogszabályban előírt nevelőtestületi jogokat. A jogainak gyakorlását igazoló dokumentumot a pedagógiai programhoz csatolja, tanúsítva a jogok gyakorlásának megtörténtét.
A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.
A nevelőtestület minden tanév végén írásban értékeli a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
Különös tekintettel kell lenni az esélyegyenlőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos célok és feladatok megvalósulására, a kompetenciák fejlesztésének a megvalósulására.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a szakmai munkaközösségek;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program a nevelőtestület véleménye, elfogadása alapján az intézmény igazgatójának jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskolában a tanulók, szülők/törvényes képviselők joga, hogy a pedagógiai programról, abban megfogalmazott célkitűzésekről ismerete legyen, a megfogalmazott elvek szerint részt vegyen az oktatás folyamatában, és mind azokról a kérdésekről, amelyek őt érintik megfelelő színvonalú és minőségű tájékoztatást kapjon.
Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy példánya az intézmény székhelyén van elhelyezve, ahol azt a tanulók, az intézményünk iránt érdeklődők szabadon megtekinthetik.

A pedagógiai program az iskola honlapján bárki számára elérhető, megtekinthető.

A pedagógiai program közzététele a nevelőtestület, a szülői szervezet, a diákönkormányzat számára a programok példányainak átadásával történik meg. Az iskola iránt megnyilvánuló külső érdeklődők számára az iskola dokumentumai között elhelyezett példányok adhatók át tanulmányozásra, illetve az iskola honlapján közzéteszi azt.
A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, helyeken tekinthető meg:

- az intézmény vezetőjénél,
- az intézményvezető-helyetteseknél

6. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A **Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum** pedagógiai programját a **2026. augusztus 31-én megtartott** értekezleten a nevelőtestület **100 %-os szavazati** aránnyal elfogadta. Az elfogadásról jelenléti ív melléklettel jegyzőkönyv készült.

Budapest, 2026. augusztus 31.

.....
a nevelőtestület nevében

.....
a nevelőtestület nevében

Az intézmény vezetőjének jóváhagyó nyilatkozata

Az nevelőtestület elfogadását követően az intézmény pedagógiai programját jóváhagyom. A pedagógiai program a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Budapest, 2026. augusztus 31.

.....
Vénusz Edina
intézményvezető

A pedagógiai program a Fenntartó egyetértésével lép hatályba.

A pedagógiai program nem tartalmaz olyan elemet, amelyből a fenntartóra többletkötelezettség hárulna.

A Fenntartó egyetértő nyilatkozata

A Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum pedagógiai programjának hatálybalépéséhez a fenntartó egyetértését adja.

Debrecen, 2026.

.....

Fenntartó

MELLÉKLETEK

1.

HELYI TANTERV

Terjedelménél fogva külön dokumentumban.

2.

TANULMÁNYOK ALATTI INTÉZMÉNYI VIZSGÁK RENDJE

Bemeneti mérés és szintfelmérő vizsga angol nyelvből

- **Bemeneti mérés**: A bejövő osztályok felmérése a megfelelő szintű angol csoportba sorolás miatt.

  7. évfolyamon: beiratkozáskor történik, 45 perces. A teszt szövegértést, nyelvtani készségeket, szókincset és íráskészséget mérő feladatlap segítségével. Hallásértés felmérése nem része a tesztnek.

  9. évfolyamon: beiratkozáskor, 45 percben szövegértési, nyelvtani, íráskészséget mérő feladatlap, hallásértés mérése nélkül.

- **Szintfelmérő vizsga a 9. évfolyamon**: célja a gimnáziumi osztályok nyelvi csoportjainál az átjárhatóság biztosítása. A mérés év végén történik, záróteszt segítségével, valamint figyelembe vesszük a tanuló év végi osztályzatát is. Amennyiben a követelményeket gyengén teljesíti a tanuló a tananyagban előrébb járó csoportban, akkor nem maradhat - úgy a lassabb csoportba kerül; illetve a lassabban haladó csoportban kiemelkedő teljesítményt nyújtó diáknak lehetősége van a haladóbb szintű csoportba átkerülni.

- **Szintfelmérő vizsga a 10. évfolyamon:** célja a gimnáziumi osztályok nyelvi csoportjainál az átjárhatóság biztosítása. A mérés év végén történik, záróteszt segítségével, valamint figyelembe vesszük a tanuló év végi osztályzatát is. Amennyiben a követelményeket gyengén teljesíti a tanuló a tananyagban előrébb járó csoportban, akkor nem maradhat - úgy a lassabb csoportba kerül; illetve a lassabban haladó csoportban kiemelkedő teljesítményt nyújtó diáknak lehetősége van a haladóbb szintű csoportba átkerülni.

Érettségire felkészítő vizsgák a 11. és 12. évfolyamokon

Célja: az eddigi megszerzett tudás felmérése szóban és írásban, gyakorlás a középszintű érettségi vizsgaszituációra.

Írásbeli: az érettségi követelményeknek megfelelően összeállított feladatlap megoldása.

Szóbeli: vizsgabizottság előtt, önálló tételkifejtés

Értékelés: a vizsga csak abban az esetben tekinthető elégségesnek, ha a tanuló a tantárgyakban előírt vizsgarészeket minimum 25%-ra teljesítette. A szóbeli vizsga előfeltétele a sikeres írásbeli vizsga. (min. 25%)

A vizsgák értékelése a mindenkori érettségi szabályzatnak felel meg:

0-24%	elégtelen
25-39%	elégséges
40-59%	közepes
60-79%	jó
80-100%	jeles

A kapott érdemjegyeket 300 %-os súllyal vesszük figyelembe.

Hiányzás esetén a tanuló köteles pótolni a vizsgát.

Tantárgy	Vizsgatípus	Osztály	Írásbeli	Szóbeli	Értékelés
Matematika	Kisérettségi	11.a, 11.b, 11.c, 11.d	+		300%
	Próbaérettségi	12.a, 12.b, 12.c	+		300%
Történelem	Kisérettségi	11.a, 11.b, 11.c, 11.d	+	+	300%
	Próbaérettségi	12.a, 12.b, 12.c	+		300%
Magyar nyelv és irodalom	Kisérettségi	11.a, 11.b, 11.c, 11.d	+	+	300%
	Próbaérettségi	12.a, 12.b, 12.c	+	+	300%
Angol nyelv	Kisérettségi	11.a, 11.b, 11.c, 11.d	+	+	300%
	Próbaérettségi	12.a, 12.b, 12.c	+	+	300%
Földrajz	Kisérettségi	11.a, 11.b, 11.d	+		300%
	Próbaérettségi	12.a, 12.b	+	+	300%
Biológia	Kisérettségi	11.a, 11.b, 11.d	+		300%
	Próbaérettségi	12.a, 12.b	+	+	300%
Gazdasági ismeretek	Kisérettségi	11.a, 11.b, 11.d	+		300%
	Próbaérettségi	12.a, 12.b		+	300%

MATEMATIKA

- **Kisérettségi:** a vizsga egy 90 perces írásbeli részből áll
  - A feladatok megoldásához szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológépet és bármilyen négyjegyű függvénytáblázatot használhat, más elektronikus vagy írásos segédeszköz használata tilos!
  - A megoldások gondolatmenetét minden esetben írja le, mert a feladatra adható pontszám jelentős része erre jár!
  - Ügyeljen arra, hogy a lényegesebb részszámítások is nyomon követhetők legyenek!
  - A gondolatmenet kifejtése során a zsebszámológép használata – további matematikai indoklás nélkül – a következő műveletek elvégzésére fogadható el: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, hatványozás, gyökvonás, n!, $\binom{n}{k}$ kiszámítása, a függvénytáblázatban fellelhető táblázatok helyettesítése (sin, cos, tg, log és ezek inverzei), a π és az e szám közelítő értékének megadása, nullára rendezett másodfokú egyenlet gyökeinek meghatározása. További matematikai indoklás nélkül használhatók a számológépek bizonyos statisztikai mutatók kiszámítására (átlag, szórás) abban az esetben, ha a feladat szövege kifejezetten nem követeli meg az ezzel kapcsolatos részletszámítások bemutatását is. Egyéb esetekben a géppel elvégzett számítások indoklás nélküli lépéseknek számítanak, azokért nem jár pont.
  - A feladatok megoldásánál használt tételek közül az iskolában tanult, névvel ellátott tételeket (pl. Pitagorasz-tétel, magasságtétel) nem kell pontosan megfogalmazva kimondania, elég csak a tétel megnevezését említenie, de alkalmazhatóságát röviden indokolnia kell.
  - A feladatok végeredményét (a feltett kérdésre adandó választ) szöveges megfogalmazásban is közölje!
  - A dolgozatot tollal írja, az ábrákat ceruzával is rajzolhatja. Az ábrákon kívül a ceruzával írt részeket a javító tanár nem értékelheti. Ha valamilyen megoldást vagy megoldásrészletet áthúz, akkor az nem értékelhető.
  - Minden feladatnak csak egy megoldása értékelhető. Több megoldási próbálkozás esetén egyértelműen jelölje, hogy melyiket tartja érvényesnek!

  A feladatok pontozása, értékelése a mindenkori érettségi szabályzatnak, pontozásnak felel meg.

  A kapott érdemjegyeket 300 %-os súllyal vesszük figyelembe.

- **Próbaérettségi:** a vizsga két írásbeli részből áll (45+90 perc)

  I. rész 45 perc
  - A feladatok megoldásához szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológépet és bármilyen négyjegyű függvénytáblázatot használhat, más elektronikus vagy írásos segédeszköz használata tilos!

- A feladatok végeredményét az erre a célra szolgáló keretbe írja, a megoldást csak akkor kell részleteznie, ha erre a feladat szövege utasítást ad!
- A dolgozatot tollal írja, az ábrákat ceruzával is rajzolhatja. Az ábrákon kívül a ceruzával írt részeket a javító tanár nem értékelheti. Ha valamilyen megoldást vagy megoldásrészletet áthúz, akkor az nem értékelhető.
- Minden feladatnak csak egy megoldása értékelhető. Több megoldási próbálkozás esetén egyértelműen jelölje, hogy melyiket tartja érvényesnek!
- Kérjük, hogy a szürkített téglalapokba semmit ne írjon!

II. rész 90 perc

- A B részben kitűzött három feladat közül csak kettőt kell megoldania. Ha a javító tanár számára nem derül ki egyértelműen, hogy melyik feladat értékelését nem kéri, akkor a kitűzött sorrend szerinti legutolsó feladatra nem kap pontot.
- A feladatok megoldásához szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológépet és bármilyen négyjegyű függvénytáblázatot használhat, más elektronikus vagy írásos segédeszköz használata tilos!
- A megoldások gondolatmenetét minden esetben írja le, mert a feladatra adható pontszám jelentős része erre jár!
- Ügyeljen arra, hogy a lényegesebb részszámítások is nyomon követhetők legyenek!
- A gondolatmenet kifejtése során a zsebszámológép használata – további matematikai indoklás nélkül – a következő műveletek elvégzésére fogadható el: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, hatványozás, gyökvonás, n!, $\binom{n}{k}$ kiszámítása, a függvénytáblázatban fellelhető táblázatok helyettesítése (sin, cos, tg, log és ezek inverzei), a π és az e szám közelítő értékének megadása, nullára rendezett másodfokú egyenlet gyökeinek meghatározása. További matematikai indoklás nélkül használhatók a számológépek bizonyos statisztikai mutatók kiszámítására (átlag, szórás) abban az esetben, ha a feladat szövege kifejezetten nem követeli meg az ezzel kapcsolatos részletszámítások bemutatását is. Egyéb esetekben a géppel elvégzett számítások indoklás nélküli lépéseknek számítanak, azokért nem jár pont.
- A feladatok megoldásánál használt tételek közül az iskolában tanult, névvel ellátott tételeket (pl. Pitagorasz-tétel, magasságtétel) nem kell pontosan megfogalmazva kimondania, elég csak a tétel megnevezését említenie, de alkalmazhatóságát röviden indokolnia kell.
- A feladatok végeredményét (a feltett kérdésre adandó választ) szöveges megfogalmazásban is közölje!
- A dolgozatot tollal írja, az ábrákat ceruzával is rajzolhatja. Az ábrákon kívül a ceruzával írt részeket a javító tanár nem értékelheti. Ha valamilyen megoldást vagy megoldásrészletet áthúz, akkor az nem értékelhető.

- Minden feladatnak csak egy megoldása értékelhető. Több megoldási próbálkozás esetén egyértelműen jelölje, hogy melyiket tartja érvényesnek!
- Kérjük, hogy a szürkített téglalapokba semmit ne írjon!

A feladatok értékelése, a próbaérettségi menete, a mindenkori érettségi szabályzatnak megfelelő.

A kapott érdemjegyeket 300 %-os súllyal vesszük figyelembe.

TÖRTÉNELEM:

- **Kisérettségi:** a vizsga két részből áll: írásbeli (90 perc) és szóbeli.
  - *Az írásbeli vizsga* első része egy érettségi típusú tesztfeladat, második része egy esszé megírása. Az írásbeli vizsgán előforduló témák a 9. évfolyamtól a vizsgáig elsajátított ismeretekre épülnek. A történelmi atlasz használata megengedett.
  - *A szóbeli vizsgára* 10 témakörből kell felkészülniük a tanulóknak. A szóbeli témaköröket legkésőbb szeptember végéig ismertetni kell a tanulókkal. A szóbeli vizsgán – az érettségi vizsgához hasonlóan – a tanuló felkészülési időt kap, a téma kifejtésében források segítik. A történelmi atlasz használata megengedett. A szóbeli felelet során a diák önállóan fejti ki gondolatait a témával kapcsolatban.

A kisérettségi 300 %-os súlyú érdemjegy. Az érettséginek megfelelő ponthatárokat kell alkalmazni.

- **Próbaérettségi:** a vizsga egy írásbeli részből áll (120 perc).
  - A vizsga első része egy érettségi típusú tesztfeladat, második része egy nagyesszé megírása. A tanuló két nagyesszé közül választhat, de csak az egyiket kell megírnia. Az írásbeli vizsga nagyesszéi olyan témakörből vannak, amelyek a középszintű érettségi vizsgakövetelményeiben előfordulnak, de nem szerepelnek a tanulónak megadott szóbeli témakörökben. A történelmi atlasz használata megengedett.

A próbaérettségi 300 %-os súlyú érdemjegy. Az érettséginek megfelelő ponthatárokat kell alkalmazni.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM:

- **Kisérettségi:** a vizsga két részből áll: írásbeli (60 perc) és szóbeli.
  - *Az írásbeli vizsgán* a vizsgázóknak egy szövegértési-nyelvi feladatsort kell megoldaniuk.
  - A megoldásra 60 perc áll rendelkezésére, ezalatt az elolvasott szöveggel kapcsolatos feladatokat kell kitölteniük.
  - A feladatlapot tollal (kék vagy fekete színű) kell kitölteni, segédanyagot nem használhatnak hozzá.

- A szövegértési feladat szövege egy, esetleg két (egymással összefüggő), 800-1000 szó terjedelmű ismeretterjesztő szöveg, publicisztikai mű vagy ezek részlete. A szövegértést vizsgáló kérdések, feladatok az adott szöveg tematikus, szerkezeti, nyelvi, kommunikációs jellemzőinek megfelelően a következőkre irányulhatnak: – azonosítás, értelmezés: a szövegben közvetlenül megtalálható tény, adat, megállapítás; különböző szövegbeli érvek, álláspontok; szerzői álláspont; a szöveg jelentése, jelentésrétegei; – összefüggések: a szöveg grammatikai, (leíró nyelvtani), stilisztikai jellemzői között; a cím és a szöveg között; a szöveg egészének jelentése, jelentésrétegei között; – a szöveg jellemzői kommunikatív, szövegműfaji, pragmatikai szempontokból; a szövegbeli utalások, hivatkozások szerepe; a szöveg és más (külső) információk kapcsolata; – a szöveg felépítése: szövegbeli logikai, tartalmi kapcsolatok; a szöveg szerkezete, a szerkesztésmód, a felépítés által közvetített jelentés; – a szöveg visszaépítése (pl. vázlat, kivonat, fürtábra, adott szempontú tömörítés stb. formájában). A feladatlap közli a konkrét feladatoknak megfelelő kritériumokra kapható részpontszámokat.
- *A szóbeli vizsgán* 10 irodalom tétel közül húz egyet, majd rövid felkészülés után szabad előadásmódban kifejti a tétel tartalmát.
- A szóbeli vizsgarészen szöveggyűjtemény(ek) és kötetek használata megengedett.

Értékelés: szövegértés pontszáma + szóbeli felelet pontszáma a rendes érettségi vizsgának megfelelő százalékos átszámításban *háromszoros értékű irodalom jegy*

- **Próbaérettségi:** a vizsga két részből áll: írásbeli (60 perc) és szóbeli.
  - *Az írásbeli vizsgán* a vizsgázóknak egy irodalmi feladatsort és egy szövegértési feladatlapot kell megoldaniuk.
  - A megoldásra 60 perc áll rendelkezésére, ezalatt a kapott feladatokat kell kitölteniük.
  - A feladatlapot tollal (kék vagy fekete színű) kell kitölteni, segédanyagot nem használhatnak hozzá.
  - A vizsgázó egy irodalmi és egy szövegértési feladatlapot old meg, ami a tanulmányai alatt megszerzett irodalmi tájékozottságát és szövegértési képességeit méri. Az összesen 20+40 pontot érő feladatok kérdéseinek mindegyike a részletes érettségi vizsgakövetelményekre épül. A feladatok 4-6 kérdés- vagy feladatcsoport köré szerveződnek. A feladatlap (a)
    - ~ korstílusok, stílusjegyek, stílusfajták felismerését,
    - ~ műnemi, műfaji tájékozottságot,
    - ~ verstani ismereteket (felismerés szintjén),
    - ~ a kötelezőnek kijelölt memoritereket,
    - ~ műismeretet,
    - ~ az irodalmi szöveg megalkotottságának eszközeit

    mérhet(i).

- A vizsgázók különböző feladattípusokkal találkoznak egy feladatlapon belül (pl. táblázat kitöltése, igaz-hamis választás, sorrend kialakítása, párosítás, szövegkiegészítés, fogalmak azonosítása, memoriterek felismerése, kiegészítése). A feladatlap közli a konkrét feladatoknak megfelelő kritériumokra kapható részpontszámokat.
- A szövegértési feladat szövege egy, esetleg két (egymással összefüggő), 800-1000 szó terjedelmű ismeretterjesztő szöveg, publicisztikai mű vagy ezek részlete. A szövegértést vizsgáló kérdések, feladatok az adott szöveg tematikus, szerkezeti, nyelvi, kommunikációs jellemzőinek megfelelően a következőkre irányulhatnak: – azonosítás, értelmezés: a szövegben közvetlenül megtalálható tény, adat, megállapítás; különböző szövegbeli érvek, álláspontok; szerzői álláspont; a szöveg jelentése, jelentésrétegei; – összefüggések: a szöveg grammatikai, (leíró nyelvtani), stilisztikai jellemzői között; a cím és a szöveg között; a szöveg egészének jelentése, jelentésrétegei között; – a szöveg jellemzői kommunikatív, szövegműfaji, pragmatikai szempontokból; a szövegbeli utalások, hivatkozások szerepe; a szöveg és más (külső) információk kapcsolata; – a szöveg felépítése: szövegbeli logikai, tartalmi kapcsolatok; a szöveg szerkezete, a szerkesztésmód, a felépítés által közvetített jelentés; – a szöveg visszaépítése (pl. vázlat, kivonat, fürtábra, adott szempontú tömörítés stb. formájában). A feladatlap közli a konkrét feladatoknak megfelelő kritériumokra kapható részpontszámokat.
- *A szóbeli vizsgán* 10 irodalom tétel közül húz egyet, majd rövid felkészülés után szabad előadásmódban kifejti a tételek tartalmát.
- A szóbeli vizsgarészen szöveggyűjtemény(ek) és kötetek használata megengedett.

Értékelés: a feladatlapok + szóbeli felelet pontszáma a rendes érettségi vizsgának megfelelő százalékos átszámításban *kétszeres értékű irodalom és egyszeres értékű nyelvtan jegy*

ANGOL NYELV:

- **Kisérettségi:** a vizsga két részből áll: írásbeli (90 perc) és szóbeli (10 perc). A 11.-es tanulók számára a kisérettségi vizsga évfolyam szintű, egységes, követi az érettségi vizsga szerkezetét, egyszerűsített módon az eredeti vizsgaszabályzathoz képest.
  - *Az írásbeli vizsgarész* két olvasott szövegértési, két nyelvhelyességi, két hallott szövegértési feladatból, valamint egy 100 szavas levél írásából áll.
  - Az egyszerűsített témaköröket tartalmazó *szóbeli vizsga* két részből áll: irányított beszélgetés és önálló témakifejtés.
    https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/elo_id_nyelv_2024_e.pdf

- **Próbaérettségi:** a vizsga két részből áll: írásbeli (90 perc) és szóbeli (10 perc). A 12.-es tanulók számára a próbaérettségi vizsga évfolyam szintű, egységes, követi az érettségi vizsga szerkezetét, egyszerűsített módon az eredeti vizsgaszabályzathoz képest.
  - *Az írásbeli vizsga részei:* két olvasott szövegértési, két nyelvhelyességi, két hallott szövegértési feladat, valamint egy 100 szavas levél írása.
  - A vizsga 2. része a *szóbeli* felelet, amely két részből áll: irányított beszélgetés és önálló témakifejtés.
    https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/elo_id_nyelv_2024_e.pdf

FÖLDRAJZ:

- **Kisérettségi:** a vizsga két írásbeli részből áll (10+75 perc)
  - *Az írásbeli vizsgán* a vizsgázónak egy feladatsort kell megoldania. A vizsgázó az I. és a II. feladatlapon belül a rendelkezésre álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.
  - A vizsgázó először az I. feladatlapot oldja meg, amely topográfiai ismereteket, képességeket ellenőriz. Az I. feladatlap megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.
  - A II. feladatlap a földrajzi ismeretek és képességek meglétét vizsgálja. A II. feladatlaphoz szükséges segédeszközök: középiskolai földrajz atlasz, zsebszámológép, vonalzó, amelyeket a vizsgázó biztosít.

  A feladatok pontozása, értékelése a mindenkori érettségi szabályzatnak, pontozásnak felel meg.
  A kapott érdemjegyeket 300 %-os súllyal vesszük figyelembe.

- **Próbaérettségi:** a vizsga két írásbeli (20+100 perc) és egy szóbeli (10 perc) részből áll
  - *Az írásbeli vizsgán* a vizsgázónak egy feladatsort kell megoldania. A vizsgázó az I. és a II. feladatlapon belül a rendelkezésre álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.
  - A vizsgázó először az I. feladatlapot oldja meg, amely topográfiai ismereteket, képességeket ellenőriz. Az I. feladatlap megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.
  - A II. feladatlap a földrajzi ismeretek és képességek meglétét vizsgálja. A II. feladatlaphoz szükséges segédeszközök: középiskolai földrajz atlasz, zsebszámológép, vonalzó, amelyeket a vizsgázó biztosít.
  - Az írásbeli vizsgán maximálisan elérhető pontszám: 90 pont
  - *A szóbeli vizsgán* egy természetföldrajzi és egy társadalomföldrajzi feladatot kell kifejteni a diákoknak. Középiskolai földrajz atlasz használható.

- A szóbeli vizsgán maximálisan elérhető pontszám: 60 pont

A feladatok pontozása, értékelése a mindenkori érettségi szabályzatnak, pontozásnak felel meg.

A kapott érdemjegyeket 300 %-os súllyal vesszük figyelembe.

BIOLÓGIA:

- **Kisérettségi:** a vizsga egy írásbeli részből áll (90 perc)
  - *Az írásbeli vizsgán* a vizsgázónak egy feladatsort kell megoldania. A feladatlap a biológia ismeretek ellenőrzi középszintű érettségi követelményeken alapulva. A feladatlap kitöltéséhez segédeszközök nem használhatók.

A feladatok pontozása, értékelése a mindenkori érettségi szabályzatnak, pontozásnak felel meg.
A kapott érdemjegyeket 300 %-os súllyal vesszük figyelembe.

- **Próbaérettségi:** a vizsga egy írásbeli (90 perc) és egy szóbeli (10 perc) részből áll
  - *Az írásbeli vizsgán* a vizsgázónak egy feladatlapot kell megoldania. A feladatlap a biológia ismeretek ellenőrzi középszintű érettségi követelményeken alapulva. A feladatlap kitöltéséhez segédeszközök nem használhatók.
  - Az írásbeli vizsgán maximálisan elérhető pontszám: 90 pont
  - *A szóbeli vizsgán* egy általános biológiai ismereteket tartalmazó kérdést (A kérdés) és egy gyakorlati jellegű (B kérdés) kérdést kell kidolgoznia és elmondania.
  - A szóbeli vizsgán maximálisan elérhető pontszám: 60 pont

A feladatok pontozása, értékelése a mindenkori érettségi szabályzatnak, pontozásnak felel meg.

A kapott érdemjegyeket 300 %-os súllyal vesszük figyelembe.

GAZDASÁGI ISMERETEK:

- **Kisérettségi:** a vizsga egy írásbeli részből áll
  A középszintű vizsga elsősorban az elsajátított ismereteket – elsősorban fogalmakat – méri, illetve az alapvető ismeretek számonkérésén túl legfőképpen arra irányul, hogy a vizsgázók tudatosítsák (megértsék) a körülöttük lévő világot.
  - *A vizsga tartalma:* az érettségi vizsgakövetelményekben megadottak közül 8 témakör (amit a tanév során átbeszélünk)
  - *A vizsga részei:* csak írásbeli vizsga az előre kiadott témakörök alapján
  - *A vizsgán használható segédeszközök:* nincs
  - *A vizsgázó legyen képes:* a témakörhöz tartozó fogalmak, összefüggések felismerésére és az előzőek segítségével összefüggő esszét írni az adott témáról

A vizsga értékelése: az mindenkori érettségi szabályzatnak megfelelően. A kapott érdemjegyet 300%-os súllyal vesszük figyelembe.

- **Próbaérettségi:** a vizsga egy szóbeli részből áll
  A középszintű vizsga elsősorban az elsajátított ismereteket – elsősorban fogalmakat – méri, illetve az alapvető ismeretek számonkérésén túl legfőképpen arra irányul, hogy a vizsgázók tudatosítsák (megértsék) a körülöttük lévő világot.
  A projektmunka elkészítésének célja, hogy a vizsgázók bemutassák, hogy képesek az elméletben megtanult ismereteiket a gyakorlatban is alkalmazni, illetve, hogy az általuk választott téma szempontrendszerét középpontba helyezve mélyebb ismereteket is képesek szerezni és bemutatni az adott témából.
  - *A vizsga tartalma:* az érettségi vizsgakövetelményekben megadott 15 témakör és az elkészített projektmunka bemutatása
  - *A vizsga részei:* csak szóbeli vizsga
  - *A vizsgán használható segédeszközök:* tételkifejtéshez: nincs, a projektmunka bemutatásához: laptop, projektor (intézmény biztosítja)
  - *A vizsgázó legyen képes:* a témakörhöz tartozó fogalmak, összefüggések felismerésére, és az előzőek segítségével összefüggő feleletet nyújtani az adott témáról. Illetve bemutatni a projektmunka során, hogy képes az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazására

  A vizsga értékelése: az mindenkori érettségi szabályzatnak megfelelően. A kapott érdemjegyet 300%-os súllyal vesszük figyelembe.

3.
CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS HELYI PROGRAMJA

A Nemzeti alaptanterv által megjelölt fejlesztési területek – nevelési célok között szerepel a családi életre nevelés mint olyan feladat, amelynek minden tantárgy célkitűzései között meg kell jelennie: „A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.”

A családi életre nevelés tantárgy (CSÉN) ezeket a célokat egységes rendszerbe foglalva valósítja meg, nem csökkentve ezzel a többi tantárgy szerepét. Mivel szükségképpen erkölcsi kérdéseket is érint, több közös területet tartalmaz az etika tantárggyal. De kiemelnénk azt a tényt, hogy az etika csak az 1–8. évfolyamon szerepel, míg a CSÉN a 12. osztályig kínál programot. Ezen kívül a CSÉN-nek speciális módszertana van, ami azt jelenti, hogy ha tapasztalható is átfedés bizonyos témákat illetően, a feldolgozás módja különbözik.

A családi életre nevelés foglalkozásai többnyire eltérnek a hagyományos tantervi óráktól. Iskolánkban ez a következő módon valósul meg, felmenő rendszerben bevezetve, külső szakemberek bevonásával: havonta 1x2 óra, **vagy** félévente egy délelőtti foglalkozás (5x45 perc) **vagy** félévente 2 délelőtti foglalkozás (2x3x45 perc) keretében. A foglalkozásokat CSÉN-képzett pedagógusok tartják.

Témaköreink igazodnak a NAT családi életre nevelés óráinak kerettantervi anyagához, az adott korosztályhoz alakítva igyekeznek felölelni a családhoz és egészséghez kapcsolódó kérdésköröket.

A tantárgy nagyobb tematikai egységekben valósítja meg nevelési céljait:

1. *A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége és a család működése*
2. *Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés*
3. *Jellem és értékrend*
4. *Önismeret és érzelmi intelligencia*
5. *Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok*
6. *Útelágazások, zsákutcák, útvesztők,* avagy *Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek*
7. *Változások következményei és kezelésük*

7–8. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége.** **A család működése**
Előzetes tudás	Saját családban megélt tapasztalat és más családok (pl. rokonok, ismerősök, barátok) megfigyelése, filmek, irodalmi művek alapján kialakult saját elképzelés, vélemény; korábbi tanévek során a különböző tantárgyakból a társadalomról, vallásról, világnézetről tanultak alapján kialakult tudás.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A család értékének hangsúlyozása. Pozitív attitűd kialakítása és/vagy megerősítése a család intézménye iránt. Családon belüli kommunikáció és az érzelmek, a szeretet kifejezésének jelentősége. A diákok látásmódjának differenciáltabbá tétele, a társadalmi szinten berögzült káros sztereotípiák lebontása. A családi élet működésében lévő összefüggések minél szélesebb körű megértése/felfogása, ezáltal a kapcsolatokban, a problémák kezelésében, az élet autonóm irányításában stb. való egyre kompetensebb viselkedés erősítése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, boldogság, életpálya, testi-leki egészség, élet tisztelete, népesedési viszonyok, családsegítés, családvédelem, érzelmi és fizikai erőszak, emberi méltóság.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés**
Előzetes tudás	Iskolai és egyéb közösségben megélt kapcsolatok (osztálytársak, barátok, haverok, ismerősök stb.) tapasztalatai, a család-órán megismert kapcsolatépítési és -kezelési, konfliktusmegoldási stratégiák tudatos alkalmazása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok jó kommunikációs képességeinek kialakítása és/vagy erősítése. A konfliktuskezelési és -megoldó képesség fejlesztése. A konfliktusmegoldás lépéseinek, a kezeletlen konfliktusok következményeinek, a kulturális szignálok (öltözködés, hajviselet, smink, jelképek stb.) jelentőségének a megismerése; ezzel kapcsolatos véleményformálás és érzéskifejezés gyakorlása. Esélyegyenlőség – szemléletformálás. Elfogadó, pozitív attitűd kialakítása a hátrányos helyzetű személyekkel (idősek, romák, fogyatékos emberek stb.).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elfogadás, bizalom, összetartás, tisztelet, beilleszkedés, elköteleződés, hűség, meghallgatás, tudatos médiahasználat, virtuális világ, tolerancia.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Jellem és értékrend
Előzetes tudás	Az „értékkel”, illetve „értékessel” kapcsolatos önálló gondolatok, személyes tapasztalatok, tanult fogalmak, családban, alsó- és a felső tagozatban megtanult viselkedési normák.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A jellem és az értékek szerepének és fontosságának megértetése. A felelősségtudat erősítése, magunkért és másokért érzett felelősség növelése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Jellem, érték, erkölcs, értékrend, posztmodern relativizmus, illemtan, lelkiismeret, mértékletesség, felelősségtudat, érett személyiség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Önismeret és érzelmi intelligencia
Előzetes tudás	Korábbi iskolai, családi és egyéb közösségi tapasztalatok alapján kialakult énkép és önértékelés, mely személyenként más és más szintű és minőségű, akárcsak a már kialakult vagy kialakulóban lévő EQ-kompetenciák, melyek továbbfejleszthetők (szociális érzék, empatikus képesség, adekvát érzelemkifejezés és megértés stb.) Korábbi években megtanult fogalmak, ismeretek, elsajátított készségek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját és mások érzéseinek felismerése, megértése, elfogadása. Egészséges önbizalom elősegítése, személyiségtípusok ismertetése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Énkép, harmonikus személyiség, önértékelés, önbecsülés, önkontroll, személyiségtípusok, érzelmek felismerése és kifejezése, EQ-készség, személyes kompetencia, szociális kompetencia.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok
Előzetes tudás	Számos konkrét ismeret a férfi-női és apa-anya szerep kérdéskörében, a saját testükkel kapcsolatos higiénés szabályok ismerete, ismeretek a terhességmegszakítás testi-lelki következményeiről; a házassággal-élettársi kapcsolattal, más együttélési formákkal kapcsolatos vélemények és a saját családjukban szerzett pozitív vagy negatív tapasztalatok.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok segítése a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében és a káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkori biológiai-, lelki-, viselkedésbeli változások pozitív megélésében, a

	termékenységtudatos szemlélet kialakításában. A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése. A férfi-női párkapcsolatok formáinak és az azokban megélt boldogság/csalódás lehetőségének megismerése, kialakítva a diákokban a családbarát szemléletet. Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra. Az emberi élet értékének tudatosítása a fogantatástól kezdve a természetes halálig. Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, a megtermékenyítés csodája, felvilágosítás, családtervezés, életvédelem, várandósság, szülés, csecsemőgondozás, meddőség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Útelágazások, zsákutcák, útvesztők, *avagy* veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek**
Előzetes tudás	Az egészséges életmód alapjai, az alkohol és a dohányzás hosszú távú hatásai. Az illegális drogokkal kapcsolatos fogalmaik (de az ismeretek még hiányosak). A csoportnyomás jelensége. A segítő szervezetek elérhetősége.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A felelős gondolkodás és a döntésképesség fejlesztése, választási alternatívák felismerése, valamint azok következményeinek tudatosítása. Pályaválasztás, életcélok, jövőkép kialakítása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Csoportnyomás, deviancia, médiahatás (virtuális-reális), függőség, nemet mondás, tervek a jövőről, támasznyújtás, aktív segítségnyújtás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Változások, azok következményei és kezelésük**
Előzetes tudás	Saját tapasztalatok az életciklusok változásaival kapcsolatban.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezelése, valamint a veszteség elfogadásához szükséges kompetenciák kialakulásának elősegítése, fejlesztése, a változások kezelésével kapcsolatos ismeretek átadása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	„Normál krízis”, „nem normatív” veszteség, krízis, változás, betegség, öregség, fogyatékosság, halál, veszteség, válás, gyászmunka.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló – tisztában van a család értékével, pozitív hozzáállása erősödik a család intézménye iránt; – képes a családon belüli jó kommunikációra, és érzelmei, szeretete kifejezésére; – képes arra, hogy kapcsolataiban, a problémái kezelésében, az élete autonóm irányításában egyre kompetensebben viselkedjen; – ismeri a társadalomban jelen levő családtípusokat; – tud kapcsolatokat kezdeményezni, gondozni és védelmezni; a konfliktusokat tudja kezelni és megoldani; – megfelelő döntést tud hozni egy kapcsolat megszakításáról vagy folytatásáról; – ki tudja fejteni véleményét, ki tudja fejezni érzéseit; – elfogadó, pozitív attitűd erősödik benne a hátrányos helyzetű személyek iránt; – érti a jellem és az értékek szerepét és fontosságát; – kezd kialakulni benne egy stabil, az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend. Az érett személyiség kialakulásának útján tovább halad; – képes saját és mások érzéseit felismerni, megérteni, elfogadni; – kezd kialakulni benne az egészséges önbizalom; – tovább erősödik benne a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás; kialakul benne a termékenységtudatos szemlélet; – ismeri a családtervezési módszerek hatásmechanizmusát, mellékhatásait, tisztában van a természetes családtervezés modern módszerének működésével; – felelősséget érez az életvédelem iránt; – a felelős gondolkodás és dönteni tudás képessége fejlődik benne, és kezdi begyakorolni a nemet mondást; – segítséget mer és tud kérni a környezetétől; – megtanulja elviselni, sőt kezelni a változással járó nehézségeket; – felfedezi a serdülőkor szépségeit és nehézségeit; – képes a betegség-fogyatékosság kérdéskörének kezelésére; – törekszik a változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezelésére. – a veszteség elfogadásához szükséges lelki és mentális kompetenciái fejlődnek.

9–10. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége. A család működése**
Előzetes tudás	Saját családban megélt tapasztalat és más családok (pl. rokonok, ismerősök, barátok) megfigyelése, filmek, irodalmi művek alapján

	kialakult saját elképzelés, vélemény; korábbi tanévek során családórán tanultak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A család értékének hangsúlyozása. Pozitív attitűd kialakítása és/vagy megerősítése a család intézménye iránt. A diákok megismertetése a párválasztás szociológiai vonatkozásaival (háttér, végzettség, vagyoni helyzet, nemzetiség, vallás, szokások stb.), illetve ehhez kapcsolódóan a családon belüli szerepek, feladatok, felelősség, döntési jog, javak elosztása, a kölcsönösség alakulása fogalmainak megismerése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, boldogság, testi-lelki egészség, élet tisztelete, harmonikus családi minta, ünnep, emberi méltóság.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés**
Előzetes tudás	Iskolati és egyéb közösségben megélt kapcsolatok (osztálytársak, barátok, szerelmesek, haverok, ismerősök stb.) tapasztalatai, nem tudatos kapcsolatépítési és -kezelési, konfliktusmegoldási stratégiák alkalmazása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok jó kommunikációs képességeinek kialakítása és/vagy erősítése. A konfliktuskezelési és -megoldó képesség fejlesztése. Esélyegyenlőség – szemléletformálás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elfogadás, bizalom, összetartás, tisztelet, barátságtípus, beilleszkedés, elköteleződés, hűség, értékközvetítő példakép, meghallgatás, tudatos médiahasználat, virtuális világ, tolerancia, újrakezdés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Jellem és értékrend**
Előzetes tudás	Az „értékkel”, illetve „értékessel” kapcsolatos önálló gondolatok, személyes tapasztalatok, tanult fogalmak, családban, általános iskolában megtanult viselkedési normák.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A jellem és az értékek szerepének és fontosságának megértetése. A diákok elgondolkodtatása a férfiakkal és a nőkkel szembeni elvárásokról, párválasztási szempontok megfogalmazása a jellem szempontjából. Stabil, az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend kialakulásának elősegítése. Érett személyiség kialakulásának elősegítése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Jellem, érték, erkölcs, értékrend, posztmodern relativizmus, szabadság, felelősségtudat, alázat.

Tematikai egység/	**Önismeret és érzelmi intelligencia**

Fejlesztési cél	
Előzetes tudás	Korábbi iskolai, családi és egyéb közösségi tapasztalatok alapján kialakult énkép és önértékelés.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A helyes önértékelés kialakulásának és az érzelmi fejlődés elősegítése. A helyes énkép megerősítése. Az empátia gyakorlása, fejlesztése. Közösségépítés. Az önismeret csapdáinak (félelmeink) megismerése. Hivatás, pályaválasztás segítése az önismeret által.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Énkép, harmonikus személyiség, önértékelés, értékes tulajdonság, önbizalom, EQ-készség, személyes kompetencia, szociális kompetencia.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok**
Előzetes tudás	A férfi és nő különbözőségéről, a férfi-női szerepek működéséről általános iskolában megtanult fogalmak, az élet különböző színterein, a családban szerzett konkrét tapasztalatok.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok segítése a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében (nemi jelleg, agyműködés, kommunikáció stb.) és a férfi/apa – női/anya szerepekkel kapcsolatos káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkori biológiai, lelki, viselkedésbeli változások pozitív megélésében, a termékenységtudatos szemlélet kialakulásában, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg. A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése. A férfi-női párkapcsolatok formáinak és az azokban megélt boldogság/családás lehetőségének megismerése, kialakítva a diákokban a családbarát szemléletet. Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra. Az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek elsajátítása. Korszerű tájékoztatás a szexuális úton terjedő betegségekről (SZTB-k) és a családtervezési módszerekről. A természetes családtervezési módszer (TCST) korszerű ismertetése, és a mesterséges módszerek bemutatása őszinte, nyílt, érthető, ,,tabuk" nélküli beszélgetések során. Az emberi élet értékének a fogantatástól kezdve a természetes halálig való tudatosítása. Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeinek megismerése (abortuszprevenció).

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, beavatás, serdülőkori testi és lelki változás, termékenység értéke, megtermékenyítés csodája, felvilágosítás, életvédelem.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Útelágazások, zsákutcák, útvesztők, *avagy* Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek**
Előzetes tudás	Ismeretek a különböző szenvedélyek konkrét hatásairól, különösen a szervezetet hosszú távon károsító hatásaikról, a függőség lehetőségéről és a leszokás nehézségeiről.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A felelős gondolkodás és a döntésképesség fejlesztése, választási alternatívák felismerése, valamint azok következményeinek tudatosítása az életkornak megfelelően. Az egészség mint érték tudatosítása, a függőség fogalmának, valamint a függőség kialakulásában szerepet játszó rizikó- és védőfaktorok megismertetése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tudatos életvezetés, egészséges életmód, család szerepe, médiahatás (virtuális – reális), deviancia, bántalmazás, baleset-megelőzés, segítségkérés, támasznyújtás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Változások, azok következményei és kezelésük**
Előzetes tudás	Saját tapasztalatok az életciklusok változásairól, a serdülőkor problematikájáról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezeléséhez, valamint a veszteség elfogadásához szükséges kompetenciák kialakulásának elősegítése, fejlesztése, a változások kezelésével kapcsolatos ismeretek átadása. A veszteségelfogadás és -feldolgozás módjának, a gyászmunka folyamatának, lépéseinek és szükségességének megismerése egyéb veszteségek kapcsán. A családi ünnepek, rítusok szerepének megismerése/felismerése. A „normál krízis” fogalmának megértetése; a krízis mint fejlődési lehetőség; az életszakaszok feladatainak megismerése, döntéshelyzetek gyakorlása, erőforrások, kapaszkodók keresésének elősegítése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betegség, öregség, fogyatékosság, halál, veszteség, válás, gyászmunka, rítus, empátia.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló – tisztában van a család értékével, pozitív hozzáállása erősödik a család intézménye iránt; képes a családbarát szemléletmód megélésére; – törekszik a családon belüli jó kommunikációra és érzelmei, szeretete kifejezésére;

	– ismeri a családon belüli szerepeket, feladatokat, felelősséget, döntési jogot; – elsajátítja az értő figyelem készségét; – tud kapcsolatokat kezdeményezni, gondozni és védelmezni; – tudatosítja a tömegkommunikáció manipulációs hatásait, ismeri a tömegkommunikációs eszközök és a virtuális világ személyiségre, társas kapcsolatokra gyakorolt hatásait; – ismeri a különböző konfliktusmegoldási stratégiákat, tudja a konfliktusmegoldás lépéseit, tisztában van a kezeletlen konfliktusok következményeivel; – ki tudja fejezni érzelmeit; ismeri az önismeret csapdáit; képes hivatását, pályaválasztását segíteni az önismeret által; – empátiás készsége fejlődik; az elfogadó, pozitív attitűd erősödik benne a hátrányos helyzetű személyek iránt; – törekszik az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend szerinti életre; – az érett személyiség kialakulásának útján tovább halad; – kialakul benne a termékenységtudatos szemlélet, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg; – alaposan ismeri a családtervezési módszerek hatásmechanizmusát, mellékhatásait, tisztában van a természetes családtervezés modern módszerének működésével; – felelősséget érez az életvédelem iránt; – a felelős gondolkodás és dönteni tudás képessége fejlődik benne, és a nemet mondást kezdi egyre jobban begyakorolni; – ismeri a függőség fogalmát, a kialakulásában szerepet játszó rizikó- és védőfaktorokat; – segítséget mer és tud kérni a környezetétől; – megtanulja elviselni, sőt kezelni a változással járó nehézségeket; – törekszik a változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezelésére; – ismeri a gyászmunka folyamatát, lépéseit, a gyászmunka szükségességét egyéb veszteségek kapcsán is.

11–12. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége. A család működése**
Előzetes tudás	Saját családban megélt tapasztalat és más családok (pl. rokonok, ismerősök, barátok) megfigyelése, filmek, irodalmi művek alapján kialakult saját elképzelés, vélemény; korábbi tanévek során családórán tanultak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A család értékének hangsúlyozása. Pozitív attitűd kialakítása és/vagy megerősítése a család intézménye iránt.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, boldogság, életpálya, testi-lelki egészség, élet tisztelete, népesedési viszonyok, családsegítés, családvédelem, érzelmi és fizikai erőszak, emberi méltóság.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés**
Előzetes tudás	Iskolai és egyéb közösségben megélt kapcsolatok (osztálytársak, barátok, szerelmesek, haverok, ismerősök stb.) tapasztalatai, nem tudatos kapcsolatépítési és -kezelési, konfliktusmegoldási stratégiák alkalmazása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok jó kommunikációs képességeinek kialakítása és/vagy erősítése. A konfliktuskezelési és -megoldó képesség fejlesztése. Esélyegyenlőség – szemléletformálás. Elfogadó, pozitív attitűd kialakítása a hátrányos helyzetű személyekkel (idősek, romák, fogyatékos emberek stb.).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elfogadás, bizalom, összetartás, tisztelet, beilleszkedés, elköteleződés, hűség, meghallgatás, tudatos médiahasználat, virtuális világ, tolerancia.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Jellem és értékrend**
Előzetes tudás	Az értékkel, értékrenddel, erkölccsel, törvénnyel stb. kapcsolatos önálló gondolatok, személyes tapasztalatok, korábban megtanult fogalmak, családban, általános és középiskolában megtanult viselkedési normák.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A jellem és az értékek szerepének és fontosságának megértetése. A diákok elgondolkodtatása az értékrend, a lelkiismeret „karbantartásának”, a közösségi értékek, társadalmi normák fontosságáról. Jellembeli változást és/vagy viselkedésváltozást eredményez(het)ő, stabil, az egyetemes emberi értékekre alapuló értékrend kialakulásának elősegítése. Érett személyiség kialakulásának elősegítése.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Jellem, érték, erkölcs, értékrend, posztmodern relativizmus, illemtan, lelkiismeret, mértékletesség, felelősségtudat, érett személyiség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Önismeret és érzelmi intelligencia**
Előzetes tudás	Korábbi iskolai, családi és egyéb közösségi tapasztalatok alapján kialakult énkép és önértékelés. Az előző években megtanult fogalmak és ismeretek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját és mások érzéseinek felismerése, megértése, elfogadása. Egészséges önbizalom elősegítése, erősítése. Tévhitek, avagy az önismeret csapdái, ezek felismerése és feloldása, az egészséges önértékelés megőrzéséért.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Énkép, harmonikus személyiség, önértékelés, önbecsülés, önkontroll. Személyiségtípus, érzelmek felismerése és kifejezése, EQ-készség, személyes kompetencia, szociális kompetencia.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok**
Előzetes tudás	Az előző két tanév hasonló tematikai egységeiben szerzett ismeretek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok segítése a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében és a férfi/apa – női/anya szerepekkel kapcsolatos káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkori változások pozitív megélésében, a termékenységtudatos szemlélet kialakulásában. A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése. Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra. Az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek elsajátítása. Korszerű tájékoztatás a szexuális úton terjedő betegségekről és a családtervezési módszerekről. A természetes családtervezési módszer (TCST) korszerű ismertetése és a mesterséges módszerek bemutatása őszinte, nyílt, érthető, ,,tabuk" nélküli beszélgetések során. Az emberi élet értékének a fogantatástól kezdve a természetes halálig való tudatosítása. Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeinek tudatosítása (abortuszprevenció).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, megtermékenyítés csodája, családtervezés, életvédelem, várandósság, szülés, csecsemőgondozás, meddőség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Útelágazások, zsákutcák, útvesztők, *avagy* Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek**
Előzetes tudás	Az egészséges életmód alapjainak, a káros szenvedélyek hosszú távú hatásainak ismerete. A csoportnyomás jelentése, törekvés az ellenállásra. A segítségkérés lehetőségeinek, formáinak, a segítő szervezetek elérhetőségének ismerete, törekvés egymás segítésére.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A felelős gondolkodás, a döntési folyamat megismertetése. Támogatás a pályaválasztásban, életcélok, jövőkép kialakításában. Gondolatébresztés a családról mint védőfaktorról: érzelmi biztonság, elfogadás, értékadás, feszültségkezelési minták nyújtása, rossz minta követésének tudatos elkerülése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Csoportnyomás, deviancia, médiahatás, függőség, nemet mondás, jövőkép, támasznyújtás, aktív segítségnyújtás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Változások, azok következményei és kezelésük**
Előzetes tudás	Saját tapasztalatok az életciklusok változásairól, a serdülőkor, a felnőtté válás problematikájáról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezelése, valamint a veszteség elfogadásához szükséges kompetenciák további fejlesztése, a változások kezelésével kapcsolatos ismeretek átadása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	„Normál krízis", „nem normatív" veszteség, krízis, változás, betegség, öregség, halál, veszteség, válás, gyászmunka.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló – tisztában van a család értékével, pozitív hozzáállása erősödik a család intézménye iránt; képes a családbarát szemléletmód megélésére; – képes a kapcsolatai, a problémái kezelésében, az élete autonóm irányításában stb. való egyre kompetensebb viselkedésre; – ismeri és képes kritikusan szemlélni a társadalom világképének, ideáknak, eszméknek, trendeknek, a hitnek és az ateizmusnak a családi közösség életére gyakorolt hatását; – megismerkedik a különböző nevelési stílusokkal; – ismeri a párkapcsolati kommunikáció lehetőségeit, buktatóit; érdeklődik az ezzel kapcsolatos pszichológiai irodalom iránt; – ismeri a különböző konfliktusmegoldási stratégiákat, tudja a konfliktusmegoldás lépéseit, tisztában van a kezeletlen konfliktusok következményeivel; – empátiás készsége tovább fejlődik; elfogadó, pozitív attitűd

	erősödik benne a hátrányos helyzetű személyek iránt; – az érett személyiség kialakulásának útján tovább halad; – képessé válik a felelősségvállalásra, a döntéshozatalra; – fontos számára a lelkiismeret „karbantartása”, fontosak számára a közösségi értékek és a társadalmi normák; – ismeri az érzelmi intelligencia fogalmát, szerepének fontosságát; képessé válik az önkontrollra; – kialakul benne a termékenységtudatos szemlélet, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg; – alaposan ismeri a családtervezési módszerek hatásmechanizmusát, mellékhatásait, tisztában van a természetes családtervezés modern módszerének működésével; – felelősséget érez az életvédelem iránt; – a felelős gondolkodás és dönteni tudás képessége fejlődik benne, és a nemet mondást kezdi egyre jobban begyakorolni; – képessé válik a reális pályaválasztásra, az életcélok, jövőkép kialakítására; – felismeri, hogy a család az érzelmi biztonság, az elfogadás, az értékátadás helye; képes a rossz minta felismerésére és követésének tudatos elkerülésére; – képes a felnőtté válás lépéseinek gyakorlására az önállóság, a felelősségvállalás és a szülőkről való leválás által; – megtanulja elviselni, sőt kezelni a változással járó nehézségeket; – törekszik a változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezelésére; – ismeri a gyászmunka folyamatát, lépéseit, a gyászmunka szükségességét egyéb veszteségek kapcsán is; – képes az állandóan változó világhoz való alkalmazkodásra; – tudatosan felkészül a szülői hivatásra.

af) a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,

aj) az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határidejét,